

autor in

magazín OSA nejen pro autory

03/2019

Výroční ceny OSA

zavedly diváky do
roku 2119

Milan Cais

Miluju ten moment
chuti a radosti,
že něco vzniká

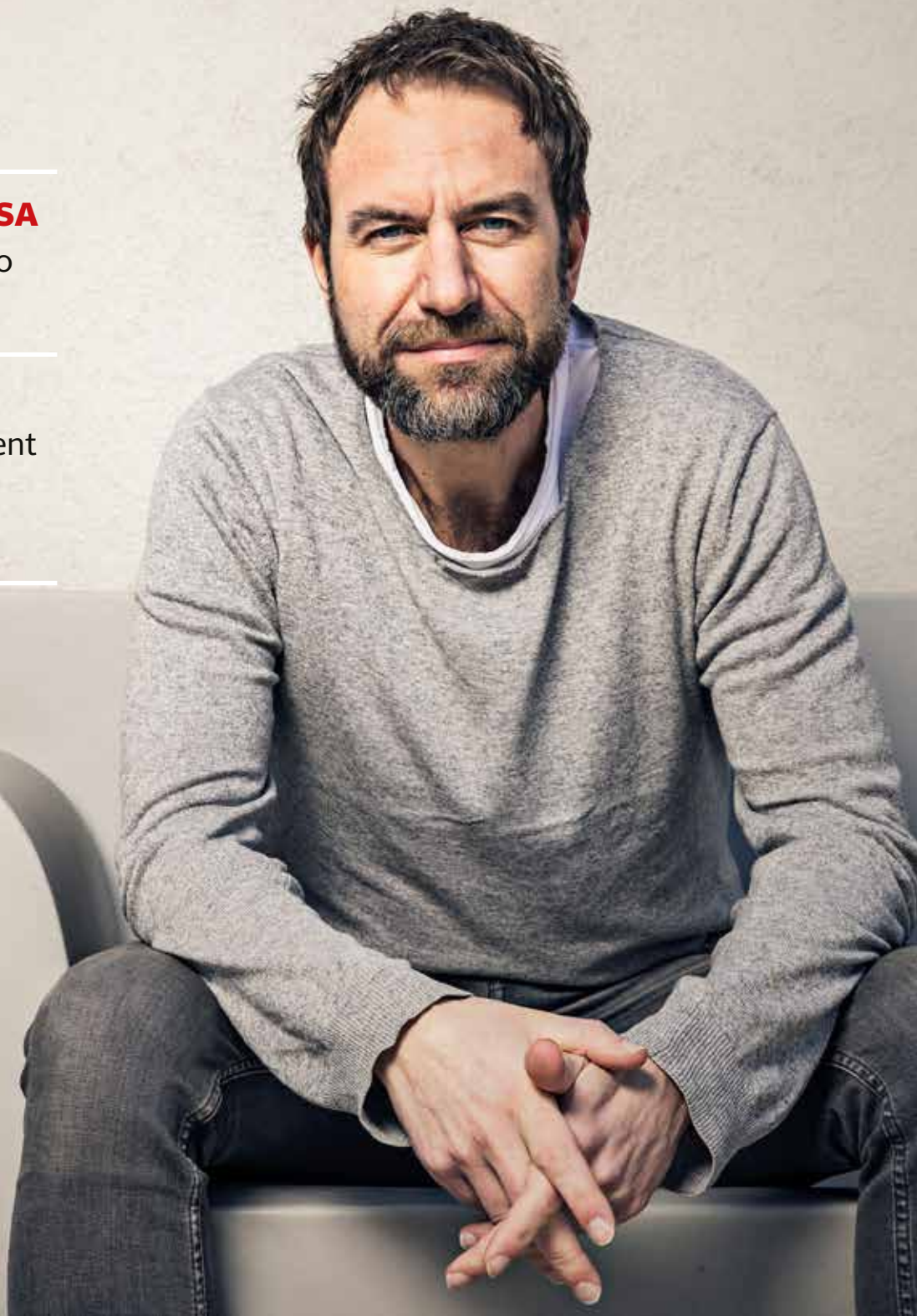

Michal Nežtek

Nepřepínám se
mezi „vážným“
skladatelem,
rockerem
a jazzmanem

100 LET OSA

ALAI Česká republika Vás zve na

94. MEZINÁRODNÍ AUTORSKOPRÁVNÍ KONGRES NA TÉMA

MANAGING COPYRIGHT

HOT TOPICS AND EMERGING BUSINESS MODELS
IN THE INDIVIDUAL AND COLLECTIVE MANAGEMENT OF RIGHTS

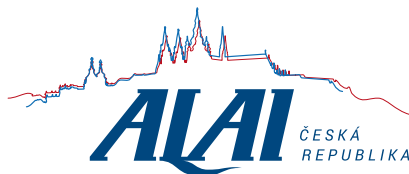
19. A 20. ZÁŘÍ 2019

PRAHA, HOTEL GRANDIOR

Registrace a informace o programu naleznete na stránkách
www.alai2019.org

V ceně registračního poplatku je zahrnuta recepce a galavečeře.
Kongres není tlumočen do češtiny.

Ve spolupráci s OSA. Pod záštitou Ministerstva kultury ČR.

Úvodní slovo

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

dovolte mi malé ohlédnutí za valným shromážděním členů OSA 2019. Konalo se dne 27. 5. 2019 v již tradičních prostorách hotelu International v Praze 6. Hlasování pomocí hlasovacího zařízení se již stalo samozřejmostí. K prezenčním hlasům se připočetly hlasy zasláné elektronicky a na velkých monitorech jsme za chvíličku četli výsledky. Návrhů na změny základních dokumentů tentokrát nebylo mnoho. Jednalo se ale o shromáždění, na kterém proběhly volby do dozorčí rady OSA.

Za zmínku stojí návrh na změnu rozdělení autorské odměny mezi předkapelu a hlavní kapelu. Požadavek byl, aby se produkce populární hudby s hrubým inkasem nad 30 tisíc Kč dělily nově v poměru 90 % pro hlavní kapelu a 10 % pro předkapelu. Původní poměr byl 75/25 %. Návrh byl podán deseti členy OSA dle článku 6.10. stanov a prošel naprosto hladce. Zato návrh na úpravu koeficientů koncertního

provedení vážné hudby – mírné navýšení kategorií 3, 5 a 6 – neprošel v profesní skupině textařů. Diskuse se točila okolo zdrojů kulturního fondu a zdá se, že u našich kolegů převládal názor, že taková úprava by byla na úkor populární hudby. Současný statut kulturního, sociálního a vzdělávacího fondu však přelévání jeho prostředků mezi žánry a jednotlivými subfondy neumožňuje.

A ještě několik čísel. Na valném shromáždění se prezentovalo 78 členů a 34 členů hlasovalo z domova elektronicky. Celková účast byla tedy 112 hlasujících. Zhruba 30 % hlasů přišlo elektronicky a to představuje citelné navýšení. Tyto hlasy již mohou významně ovlivnit hlasovací mašinerii. To se projevilo především ve volbách do dozorčí rady. Přeborníky v tomto ohledu byli tři nově zvolení skladatelé vážné hudby, kteří v elektronickém hlasování získali společně již 49 hlasů. Naproti tomu tři nově zvolení populární skladatelé obdrželi dohromady jen 41 elektronických hlasů. Na valném shromáždění se tento poměr otočil. Zvolení zástupci vážné hudby získali společně 81 hlasů a zástupci populární hudby nasbírali celkem 85 hlasů. Díky tomu máme v sekci skladatelů opět paritu. Tři skladatele vážné a tři skladatele populární hudby. Složení nové dozorčí rady najdete na webových stránkách OSA, pokud v menu zvolíte „Kdo jsme“ a otevřete okno „Organizační struktura“.

Protože je čas prázdnin a dovolných, dovolím si tohle povídání odlehčit drobnou příhodou. Přijeli mi na chalupu něco opravit dva mladí zedníci. Říkám, musím už jet hrát, tak potom jenom zabouchněte dveře. A kam že to jedete, ptali se. Ale do Benešova, povídám. Vezmu to přes Sedlčany, Votice a pak nahoru kolem „Čapáku“. A řeč se stočila na Andreje a EET, které bude platit jak pro zedníky, tak pro umělce. Bude to jako za komančů, povídám. Peníze z koncertů budu dostávat s nepředvídatelným zpožděním. Všechno bude muset běžet přes agenturu platbou na účet. Bude se čekat, až zaplatí pořadatel, a pak to budu páčit z agentury. Nebudu mít okamžitou

likviditu, na jakou jsem byl zvyklý. A mistr umění zednického jen mávl rukou, „však vona to ta pravice s pirátama nakonec zruší“. No, v tomhle jsou piráti O. K., povídám, ale jinak je nemusím. Vy nemáte rád piráty? zeptal se mistr a já na to, no víte, oni chtějí úplně zlikvidovat autorská práva, a pak bych neměl na ty cihly, co tady právě skládáte. Vážné? podivil se. Jo, povídám, chtějí všechno zadarmo. Jejich nesmyslné návrhy se mají právě projednávat v parlamentu. Po chvíli mlčení mistr povídá, „tak to je tedy vod nich fakt blbý, když vás chtějí takhle vošku-bat“. Jeho reakce pro mě byla milým překvapením a povzbuzením. I prostí lidé, kteří jsou solí země, cítí přirozené právo každého člověka na spravedlivou odměnu za odvedenou práci. Ale jak zareaguje naše politická scéna? Myslíte, že naši poslanci budou také tak prostí jako holubice?

Příjemný zbytek léta
a hodně inspirace
přeje váš

Luboš Andršt

obsah

3

úvodník

Úvodní slovo — 3

4

obsah

— 4

22

články a rozhovory

Můžeme si dovolit proměnu — 22

Hotovým skladatelem se člověk nestane nikdy — 25

75 javorových let Petra Ulrycha — 28

Michal Nejtek — Nepřepínám se mezi „vážným“ skladatelem,
rockerem a jazzmanem — 34

Paralelní svět — 2. díl: Sex, drogy a rock'n'roll vs. přátelství na věčné časy — 38

Miluju ten moment chuti a radosti, že něco vzniká — 42

Jasná zpráva o Hudebě Praha — 48

I elektronika potřebuje lidský element — 52

The Atavists — Staré nástroje mají duši
a naše archeologická činnost nezná meze — 55

Dobře to dopadlo — populární hudba v česko-slovenském manželství — 60

Muzikál superlativů u nás a dnes — 64

4 alba Emila Viklického — 68

69

šuplíky textařů

— 69

70

nástěnka

— 70

72

kulturní přehled

Nově vydaná CD — 72

Filmové premiéry — 74

Nově vydané knihy — 75

5

zprávy z oša

Nová dozorcí rada OSA a odborné komise — 5

Autorské právo přes 200 let s námi — 6

Fámy a fakta — 7

Vítězem soutěže OSA a Bohemia JazzFestu o nejlepší
jazzovou skladbu 2019 se stal Zdeněk Borecký — 8

Výroční ceny OSA zavedly diváky do roku 2119 — 9

Ocenění autoři — 14

76

vzpomínáme

Nerez vzpomínají
na Zuzanu Navarovou — 76

Vzpomínáme — 77

78

závěrník

44 červnových — 78

Magazín OSA
Číslo 03/2019
Obálka: Milan Čais
Fotografie: Tomáš Krist

Magazín Autor in vydává OSA — Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s., Čs. armády 20, 160 56 Praha 6, oddělení PR a komunikace, telefon: 220 315 121, e-mail: komunikace@osa.cz
Registrace MK ČR E 19237 / Vychází 4× ročně, náklad 8 900 výtisků, místo vydání Praha
Redakce si vyhrazuje právo upravovat a krátit příspěvky. Děkujeme za pochopení / Toto číslo vyšlo dne 9. 9. 2019.
Redakce: Šárka Chomoutová / Redakční rada: Jan Krůta, Zdeněk Nedvěd (předseda), Michal Prokop, Tomáš Roreček
Koncept, design a sazba: Jiří Troskov / Korektury: Petra Helikarová

Nová dozorčí rada OSA a odborné komise

Valné shromáždění OSA, které se konalo 27. května, rozhodlo o novém složení dozorčí rady. Skládá se z 13 členů a tvoří ji 6 skladatelů, 3 textaři a 4 nakladatelé. Předsedou dozorčí rady se stal opět Luboš Andršt. Dozorčí rada následně zvolila odborné komise.

Dozorčí rada

Luboš Andršt – předseda
 Jolana Zemanová – místopředsedkyně
 Michael Prostějovský – místopředseda
 Jan Hála
 Juraj Filas
 Michal Prokop
 Ivan Kurz
 Lukáš Matoušek
 Eduard Krečmar
 Tomáš Roreček
 Zdeněk Nedvěd
 Jiří Paulů
 Jiřina Petrová

Ekonomická komise

Jolana Zemanová – předsedkyně
 Jiří Paulů
 Tomáš Doležal
 Eduard Krečmar

Rozúčtovací komise

Martin Kratochvíl
 Jiřina Petrová
 Michael Prostějovský
 Miroslav Pudlák

Komise pro otázky tvorby

Emil Víklický – předseda
 Juraj Filas
 Michal Košut
 Jan Hála
 Lukáš Matoušek
 Vladimír Popelka

Komise partnerství

Ivan Kurz – předseda
 Jiří Gemrot
 Karel Holas
 Helena Rytířová
 Martin Němec
 Milan Svoboda
 Jaroslav Šprongl

Redakční rada

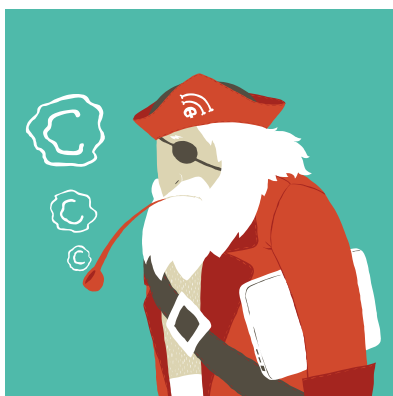
Zdeněk Nedvěd – předseda
 Jan Krůta
 Michal Prokop
 Tomáš Roreček

Komise Cen OSA

Lukáš Matoušek
 Michal Prokop
 Michael Prostějovský
 Jolana Zemanová

Autorské právo přes 200 let s námi

Zatímco vědomí hodnoty umělecké tvorby a uvažování o ochraně autorů jsou starší dvou tisíc let, moderní autorskoprávní zákonodárství je desetkrát mladším výsledkem hnutí za práva člověka. Chceme se dnes o tento odkaz osvícenství připravit?

Již v antice mnozí chápali, že co bylo básníkem napsáno, patří jemu a je nemravné vydávat cizí dílo za své – Martialis například vyplísnil jakéhosi plagiátora Fidentina ve svých Epigramech. Nicméně, životní poměry té doby nevyžadovaly žádnou právní regulaci. Prakticky vzato se totiž čas potřebný na manuální přepsání díla blížil času potřebnému na jeho napsání, a proto neoprávněný distributor získával jen malou soutěžní výhodu. To se radikálně změnilo s vynálezem knihtisku v 15. století, který umožnil nejenom neomezenou mechanickou reprodukovatelnost vysázeného díla, ale také lavinovitě šíření myšlenek ne vždy příznivých pro ty mocné – knihtisk mimo jiné stojí za úspěchem reformace. Pannovníci proto podřizovali knihtisk přísnému dohledu a systému cenzury. Tiskaři pak získávali na určitou dobu často výlučná privilegia k tisku, jejichž účelem bylo nejenom zjednodušit vrchnostenský dohled, ale také

zajistit tiskaři ekonomickou návratnost vysokých vstupních nákladů (bylo pravidlem, že titul vydaný jedním tiskařem nemohl již vydat druhý). Právě tato privilegia tvoří základ autorského práva v angloamerickém prostředí. Anglický Statut královny Anny z roku 1710 z nich systémově vychází, ale nahrazuje cenzurní systémem tiskařských privilegií výlučnými převoditelnými majetkovými právy autorů. Jeho dlouhý název prozrazuje novou dobu: *Zákon k pozdvižení učenosti skrze svěření práv ke kopíím knih autorům a nabyvatelům takových kopíí na dobu stanovenou zákonem.*

Osvícenství, které se hlásilo ke slovu, zde mělo velmi pragmatickou, utilitární podobu. Ta se projevila a dodnes projevuje v anglickém či americkém autorském právu, které je vnímáno primárně jako nástroj k odstranění selhání trhu v obchodu s nehmotnými statky. Pokud by se totiž na trhu střetli dva nakladatelé, z nichž jeden zaplatí pořizování díla, zatímco druhý pořídí kopii z vydané knihy, nebude ten první schopen cenově soupeřit se svým konkurentem, tedy nebude mít důvod investovat do nových děl, ledaže bude mít zaručenou výhradnost.

Naopak na evropské pevnině se autorské právo zrodilo z jiných zdrojů. Francouzští osvícenci a němečtí klasičtí filozofové, zejména Kant, viděli v autorském právu projev přirozeného a – odpusťte to slovo – *mravního* nároku tvůrce na jeho vlastní dílo. V něm spatřovali odraz jeho vlastní

osobnosti a dítě jeho duše. Tvůrce jediný má mít podle nich právo kontrolovat osud svého výtvoru a rozhodovat o něm. Proto také německé a francouzské autorské právo (a po jejich vzoru rovněž právo rakouské a české) zahrnovaly silné osobnostní prvky. Autor tedy disponuje nejenom právem zřídit jinému oprávnění k užití díla, ale též právem na to, aby dílo bylo uváděno pod jeho jménem, aby nebylo upravováno apod.

To vše bylo na kontinentu možné díky myšlenkám Velké francouzské revoluce – první autorskoprávní předpisy byly přijaty ve Francii v letech 1791 a 1793, v Prusku v roce 1794, u nás následně v roce 1811 v rámci Všeobecného zákoníku občanského. Ačkoli dnes slyšíme z úst těch, kteří o autorském právu málo vědí, že je překážkou svobodného projevu a šíření informací, pravý opak je pravdou. Autorské právo bylo totiž od počátku součástí hnutí za práva člověka a svobodu myšlení a projevu. Místo toho, aby byl autor závislý na státu, církvi či mecenáši, bylo pro příště uznáno jeho právo žít se vlastní tvorbou na volném trhu. Tím pak mělo být dle osvícenců nejlépe zajištěno, aby autoři byli motivováni psát co nejvíce původních děl, a tedy šířit informace a vzdělanost. A dodejme, že na podobných principech tehdy vznikalo i patentové právo na vynálezy. Zdá se, že přes dvě stě let evropského civilizačního vzestupu jim dalo za pravdu – jistě se neudál *navzdory* právům duševního vlastnictví, ale též *díky* nim. ☒

fámy A fakta

OSA je úřad
založený
v devadesátých
letech

První ustavující
schůze OSA se konala
9. října 1919. Jedním
ze zakladatelů OSA
byl známý písničkář
Karel Hašler a jedním
z prvních ředitelů OSA
byl syn skladatele
Antonína Dvořáka.
Letos si s autory
připomeneme krásné
100. výročí.

Vítězem soutěže OSA a Bohemia JazzFestu o nejlepší jazzovou skladbu 2019 se stal Zdeněk Borecký

Mladý muzikant a skladatel Zdeněk Borecký získal ocenění Nejlepší jazzová skladba autora do 35 let za své dílo s názvem This Made My Day. Kromě ocenění si odnesl i šek v hodnotě 30 000 Kč, který daroval Ochranný svaz autorský v rámci programu Partnerství OSA.

Zleva: zástupce OSA Šárka Chomoutová, vítěz Zdeněk Borecký, pořadatel Rudy Linka
Foto: David Peltán

Zdeněk Borecký převzal ocenění za nejlepší jazzovou píseň mladého autora do 35 let přímo na pódiu největšího jazzového festivalu Bohemia JazzFest z rukou uznávaného jazzového hudebníka Emila Viklického, člena odborné poroty soutěže. Slavnostní předání se konalo 9. července 2019 na Staroměstském náměstí v Praze, přičemž organizátoři společně s OSA udělili letos cenu již po desáté. Odborná porota, složená ze zástupců OSA i festivalu,

vybírala z 9 přihlášených skladeb.

„V obecné rovině si myslím, že je dobrá jakákoli podpora a inspirace k autorské tvorbě. Ve světě, kde si hudebníci většinou vydělávají hraním coverů a skladatelé většinou jejich aranžováním, je možnost psát a hrát autorskou tvorbu vždy osvícením a často i příjemnou výzvou. V rovině osobní pro mě toto vítězství znamená především velkou čest, moct se řadit k vítězům předchozích ročníků, jako

byli například Martin Brunner, Jan Jirucha, Tomáš Sýkora nebo Miroslav Hloucal. Všichni tito skvělí skladatelé byli (a jsou) mými učiteli a/nebo vzory a získat stejné ocenění jako v minulosti oni je pro mě nesmírná pocta,“ uvedl k prvenství Zdeněk Borecký.

Ochranný svaz autorský již tradičně přispívá na tuto cenu i finančně. Odměnu 30 000 Kč získává vítěz z fondu OSA určeného na podporu mladých umělců. „Posláním grantového programu Partnerství OSA je mimo jiné také podpora mladých umělců v rozjezdu jejich kariéry. V letošním roce slavíme s Bohemia JazzFestem krásných 10 let spolupráce a jsme přesvědčeni, že grantové programy OSA mají smysl dnes i do budoucna. Na hudbu myslíme již 100 let, OSA si autoři založili v roce 1919. V den založení, 9. října, toto významné jubileum společně s autory oslavíme,“ řekl Roman Strejček, předseda představenstva OSA.

O vítězi soutěže rozhoduje každoročně odborná porota, která se skládá ze zástupců obou organizací a bývá vždy doplněna také vítězem předchozího ročníku. Letos v porotě zasedli Jan Hála, Rudy Linka, Emil Viklický a loňský vítěz Jan Mazura. ☒

Výroční ceny OSA

Zavedly
diváky
do roku

2119

2119

V Ý R O Č N Í
C E N Y
O S A

Ve čtvrtek 6. června v Divadle Hybernia v Praze Ochranný svaz autorský ocenil hudební skladatele, textaře a nakladatele na základě zaslaných loňských statistik rozhlasových a televizních vysílatelů, provozovatelů hudebních on-line služeb, výrobců a prodejců nosičů nebo pořadatelů koncertů.

V říjnu tohoto roku OSA oslaví 100 let od svého založení, a tak letošní Výroční ceny OSA pojali dramaturgové večera trochu netradičně, zato originálně – ceny nahlédly do roku 2119 a připomněly hned 200. výročí OSA. O scénář a moderaci večera se opět postarala dvojice herců divadla VOSTO5 – Ondřej Cihlář a Petr Prokop, kteří diváky postupně přenesli o 100 let dopředu. „Z předávání cen OSA se díky otevřenosti vedení a autorů pomalu stává událost, která je pro

Již po čtrnácté OSA rozdal ocenění nejúspěšnějším autorům na udílení Výročních cen OSA, které se tentokrát odehrálo v pomyslných kulisách roku 2119. Na futuristické scéně se mezi oceněnými objevil například nejčastěji oceňovaný autor Richard Krajčo, který získal společně s Nikolaosem Grigoriadisem cenu za skladbu *Zůstaň tu se mnou*. Nejvyšší ocenění, Zlatá cena OSA, bylo letos předáno Petru Ulrychovi, do Zlatého fondu OSA byl zapsán Karel Růžička a píseň *Niagara*.

nás rok od roku kreativně zajímavější, a těší nás i kladné ohlasy přítomných hudebníků,“ uvedl moderátor Ondřej Cihlář. Moderátoři připomněli zásadní historické milníky a pokusili se nastínit, jak by česká hudba mohla vypadat za 100 let. Atmosféru budoucnosti přinesla také přizpůsobená scéna, futuristické projekce i kostýmy všech aktérů. „Bavilo nás, že kromě scény

a kostýmů byly do budoucnosti upraveny i aranže současných populárních písní, které byly v tomto futuristickém zvuku zahrány,“ dodal druhý moderátor Petr Prokop.

V rámci večera zazněly zaranžované známé skladby, jež nás provází již zažitou historií, a reflektovaly vybraná desetiletí. Oceněná skladba v kategorii Zlatý fond OSA – *Niagara* – v podání

písníčkáře Pokáče pak diváky vrátila zpět do přítomnosti a celé velkolepé vyhlášení uzavřela.

Pozornost vzbudila také performance uskupení PET(m)use s názvem *Neustupujte! 2.0*, která spojila hudbu Miloslava Kabeláče s vizuálními světelnými prvky. Hned v úvodu večera se diváci vrátili z roku 2119 zpět do roku 2029, kdy vrcholil blahobyt

a ekonomický rozkvět. O 10 let později se nad Evropou začaly stahovat mraky.

Období roku 2069 se neslo ve znamení vzpoury a odmítání konzervativní ideologie. Klára Vytisková vystoupila se skladbou *Ring-o-ding* v produkci Viliama Béreše. Dobu útlumu a cenzury 2079 představil duet *Co je to láska*, který zazpíval Michal Prokop a Zaelbeth podle představy Jana P. Muchowa.

V roce 2085 došlo ke kolonizaci vesmíru. Rok 2109 připomněl české jaro, kdy propukla druhá sametová revoluce a všude znělo *Šťěstí je krásná věc* v podání Honzy Křížka a Annamárie d'Almeidy v úpravě Jana Steinsdörfera a Tomáše Laciny. Všechny interprety doprovázela kapela s názvem XB2 ve složení Roman Vícha (bicí nástroje), Honza Aleš (klávesy), Tomáš Lacina (baskytara, kontrabas) a Igor Očepovský (kytara).

Ocenění autoři si letos, stejně jako v roce 2018, odnesli sošku, kterou navrhl Milan Cais. Mladí autoři v kategorii do 30 let obdrželi šek v hodnotě 50 tisíc Kč.

Letošní ročník se konal pod záštitou Ministerstva kultury ČR. Hlavním mediálním partnerem večera byla hudební televize Óčko, která z předávání cen odvysílala sestřih na Óčko Star. K dalším mediálním partnerům patřily Expres FM a Classic Praha.

Další informace a sestřih udílení Výročních cen OSA naleznete na www.cenyosa.cz. ☒

Ocenění

ZLATÁ CENA OSA

Petr Ulrych

(21. 2. 1944)

Český zpěvák, skladatel a textař.

Bratr zpěvačky Hany Ulrychové, s níž také vystupuje. Vystudoval letecké inženýrství na Vojenské akademii v Brně. Po svém studiu se ovšem začal věnovat profesionálně hudbě. Už v jeho průběhu se učil hrát na klavír, na brněnské konzervatoři studoval dva roky skladbu a hru na kontrabas. Působil v kapelách Vulkán a Atlantis, s níž vystupoval v pražském divadle Rokoko v pořadu Nepůjdem do kláštera. Největším hitem skupiny je píseň Nechoď do kláštera, která tehdy zvítězila v rozhlasové hitparádě Houpačka. Pro jeho tvorbu je typické mísit moravský folklor a klasický rock. V roce 1974 vyšlo sourozencům Ulrychovým legendární album **Nikola Šuhaj loupežník**, které nahráli společně s Orchestrem Gustava Broma. Deska posunula sourozenskou dvojici blíže k moravskému folkloru a ke stylizaci moravských lidových písní, které jsou dodnes hlavním repertoárem jejich doprovodné hudební skupiny Javory. Petr Ulrych je uměleckým vedoucím, skladatelem i textařem skupiny, kromě této vlastní tvorby je též autorem scénické a filmové hudby (**Díky za každé nové ráno**, **O statečném kováři**, **Sonáta pro przku**) i hudby k divadelním představením. Společně se sestrou Hanou také vystupoval v jím zhudebněných

Petr Ulrych
Foto: Petr Klapper

brněnských muzikálech **Legenda**, **Máj**, **Koločava** a **Radúz** a **Mahulena**, uváděných v Městském divadle Brno. **Za hudbu k muzikálu Koločava získal Cenu Alfréda Radoka. Zastupován OSA od 1969, členem od 1992. V databázi má registrováno 451 skladeb.**

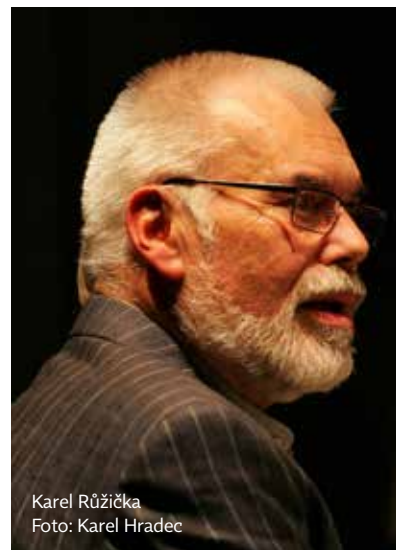
ZLATÝ FOND OSA - AUTOR

Karel Růžička

(2. 6. 1940 – 26. 9. 2016)

Klavírista, skladatel a aranžér. Patřil mezi nejznámější české jazzové muzikanty. Na Pražské konzervatoři vystudoval hru na bicí a klavír. Byl ředitelem Letní jazzové dílny Karla Velebného, která se každoročně koná ve Frýdlantu. Vyučoval na Konzervatoři Jaroslava Ježka, nejprve improvizaci

v instrumentálním oddělení, později skladbu a jazzové piano. Po revoluci se stal lektorem na pražské HAMU. V roce 1960 začal spolupracovat se souborem Studio 5 Luďka Hulana a divadlem Semafor. Po návratu z vojny se plně zaměřil na jazz. Spolupracoval s Orchestrem Ferdinanda Havlíka, působil v Jazzovém orchestru Československého rozhlasu, pro nějž také aranžoval a komponoval. Růžičkovo kvarteto se dostalo na prestižní festival ve švýcarském Montreux. Jako autor je podepsán například pod skladbami **Medové koláčky**, **Riff**, **Jízda** starým veteránem. Jeho pravděpodobně nejznámějším dílem je jazzová mše nazvaná **Celebration Jazz Mass**. Do konce 70. let vystupoval s formací **Jazz Cellula Laca Décziho**, mnoho let vedl vlastní trio a kvarteto. Významná

Karel Růžička
Foto: Karel Hradec

autoři

1. Název: *Niagara*

2. Skladatel: *Ed. Ingriš*

3. Druh díla: *Trampeká milová*

4. Spisovatel: *J. Chlumecký*

5. Opus:

6. Překladatel:

7. Dle názvu díla:

Opery	Nakladatel	Zpracovatel nebo instrumentální	Doba trvání	první vydání	Majitel práva autorského	Ustanovení	Copyright	Prac.
	<i>Accord Praha-1968 (f)</i>							

WP: 12, MP: 1
POUŽITÍ: 09, PŘEMĚNA:

Titul: *F. Chlumecký*
C. vyd. *1968, 1998*

byla též jeho spolupráce s polským skladatelem Janem Ptaszynem Wróblewským, trumpetistou Tomaszem Stańkem a saxofonistou Tomaszem Szukalským. **Zastupován OSA od 1962, členem od 1992. V databázi má registrováno 317 skladeb.**

ZLATÝ FOND OSA – SKLADBA

Niagara

**Eduard Ingriš (hudba),
Josef Chlumecký (text)**

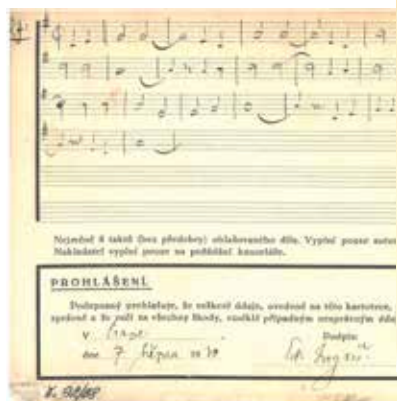
Autorem proslulé trampské hymny *Niagara* je Eduard Ingriš. Napsal ji v roce 1931 během pobytu na Svatojánských proudech, kde vlastnil chatu. Poprvé zazněla v podání mladičké Ljuby Hermanové v roce 1932 v operetní revui *Trampeká milování*. Za textem stojí Josef Chlumecký.

Eduard Ingriš

(11. 2. 1905 – 12. 1. 1991)

Český skladatel, dirigent, filmový dokumentarista, kameraman a fotograf. Byl autorem mnoha písní, napsal hudbu k jedenácti filmům (např. k filmu *The Gallant One*) a šedesáti operetám, nejúspěšnější *Rozmarné zrcadlo* dosáhlo 1600 repríz. Vzácným zaznamenáním osobnosti Eduarda Ingríše je dnes již pozapomenutá komedie *Život vojenský, život veselý*, v níž vystupuje Eduard Ingriš jako zpívající voják. V roce 1944 byl uvězněn

gestapem. O tři roky později odjel do Argentiny, kvůli komunistickému režimu se rozhodl do Čech již nevrátit. Usadil se v Limě a stal se vyhledávaným fotografem a kameramanem. Oficiálně portrétoval peruánského prezidenta Manuela Prada, vyhrával mezinárodní fotografické soutěže a jeho fotografie uveřejňovaly i tak významné časopisy jako *Time* a *Life*. Ve vlastní produkci vyrobil tři celovečerní filmy. Spolupracoval s Ernestem Hemingwayem při natáčení filmové podoby románu *Stařec a moře*, setkal se také

se známými českými cestovateli Jiřím Hanzelkou a Miroslavem Zikmundem. Natočil jediné záběry z jejich pouti po Jižní Americe, kde jsou zachyceni oba cestovatelé současně. Jeho fond se nachází v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně, kde je fotografická část pozůstalosti digitalizována. **Zastupován OSA od 1995. V databázi má registrováno 236 skladeb.**

Josef Chlumecký

(22. 2. 1903 – 14. 10. 1978)

Zpíval v souborech *Ztracená stopa* a *Zlatá hvězda*. Psal písňové texty, kromě *Niagary* to byly například *Ať žije Hawaii*, *má zlatá Hawaii*, text *Hledám děvče pro svou chajdu* – hudba E. Ingriš (z operety *Kočička v pytli*), *Kluci, hledám kapitána* – hudba J. Jankovec (z revue *Trampeká milování*), *Krůpěj rosy*, *Kytara a ty*, *Má dívka zlatá* – hudba

1. Název: *Niagara*

2. Skladatel: *Ed. Ingriš*

3. Druh díla: *Trampeká milová*

4. Spisovatel: *J. Chlumecký*

5. Opus:

6. Překladatel:

7. Dle názvu díla:

Opery	Nakladatel	Zpracovatel nebo instrumentální	Doba trvání	první vydání	Majitel práva autorského	Ustanovení	Copyright	Prac.
	<i>Accord Praha-1968 (f)</i>							

WP: 12, MP: 1
POUŽITÍ: 09, PŘEMĚNA:

Titul: *F. Chlumecký*
C. vyd. *1968, 1998*

E. Ingriš, *Můj zlatý brouček*, *Nevěrné mládí*, *Píseň samoty*, *Tam v té dále nedohledné* nebo *Zakazuje se*. Píseň *Do tvých malých ruček bílých* s hudbou F. A. Tichého získala 1. cenu v soutěži o nejlepší českou píseň 1933. **Zastupován OSA od 1936. V databázi má registrováno 441 skladeb.**

Nikolaos Grigoriadis a Richard Krajčo
Foto: Petr Klapper

POPULÁRNÍ SKLADBA ROKU

Zůstaň tu se mnou

**Richard Krajčo (hudba, text),
Nikolaos Grigoriadis (hudba)**

Richard Krajčo

(1. 6. 1977)

**Skladatel, textář, frontman skupiny
Kryštof, divadelní a filmový herec.**

Je autorem či spoluautorem skladeb kapely Kryštof *Atentát*, *Inzerát*, *Lolita*, *Obchodník s deštěm* a dalších. Jeho skladby *Bobule* (spolu s Evženem Hofmannem a Tomášem Rorečkem) a *Křídla Vánoc* (spolu s Daliborem Cidlinským, Petrem Harazínem a Štěpánem Petřů) doprovodily jako titulní písně také stejnojmenné filmy. Jako zpěvák kapely Kryštof získal

ocenění jak od diváků v anketě Český slavík, tak od Akademie populární hudby. Jako autor získal zatím nejvíce ocenění v různých kategoriích v rámci Výročních cen OSA: **Nejúspěšnější skladatel populární hudby – 2005, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2015, 2017; Nejúspěšnější textář – 2005, 2009, 2015, 2017; Populární skladba roku (Tak nějak málo tančím) – 2009; Populární skladba roku (Cesta) – 2013, 2014. Zastupován OSA od 2005, členem od 2012. V databázi má registrováno 107 skladeb.**

Nikolaos Grigoriadis

(3. 7. 1981)

Je členem kapely Kryštof, kde hraje na trubku. Zároveň je spoluautorem některých písní. Na trumpetu se učil hrát na Janáčkově konzervatoři v Ostravě, dále studoval na JAMU v Brně.

Je také pedagogem na Janáčkově konzervatoři a Gymnáziu v Ostravě a na Fakultě umění Ostravské univerzity. Sólově vystoupil například na Janáčkově máji. **Zastupován OSA od 2007. V databázi má registrováno 6 skladeb.**

VÁŽNÁ SKLADBA ROKU

Ultramarine

Michal Nejtek

Michal Nejtek

(20. 4. 1977)

Absolvoval konzervatoř, obor klavír a skladba. Ve studiu skladby pokračoval na HAMU. Jeho skladby byly oceněny např. v soutěži Generace, obdržel cenu Fondu Leoše Janáčka. Nahrávka *Ballo Nella Notte* byla Českým rozhlasem vybrána k účasti na International Rostrum of Composers v Paříži. Pro nizozemský soubor De Volharding složil kompozici *Irritating Of Inland*. Jeho hudba se hraje na významných zahraničních festivalech. Spolupracuje se skupinou *The Plastic People of the Universe*, Davidem Kollerem a Michalem Pavlíčkem. Zabývá se také scénickou hudbou – Já je někdo jiný, U cíle, Klářiňy vztahy, Radúz a Mahulena. Za hudbu k představení *Exit 89* (režie Jiří Havelka) **získal nominaci na Cenu Alfréda Radoka.** Jako klavírista, skladatel

Zdeněk Král
Foto: Petr Klapper

a dramaturg působí v Agon Orchestra. Dlouhodobě píše skladby pro MoEns Ensemble a Orchester Berg. Působí v pražských jazzových skupinách Jazz-box, Four Roses, Lee Davison. Vede punk-jazz-experimentální jednotku NTS. Přispívá do časopisu Harmonie či do Hospodářských novin svými recenzemi. **Zastupován OSA od 1999. V databázi má registrováno 154 skladeb.**

Michal Nejtek
Foto: Petr Klapper

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SKLADATEL VÁŽNÉ HUDBY

Zdeněk Král

(22. 2. 1971)

Pianista, skladatel a improvizátor.

Vystudoval konzervatoř, nejprve kontrabas, následně studoval na JAMU, obor hudební skladba. Složil více než osm desítek divadelních, filmových a rozhlasových skladeb. Spolupracuje s mnoha osobnostmi, jako je například František Segrado, Helena Čermáková, Mariana Chmelařová, Vendula Příhodová, Andrea Buršová, Tomáš Matonoha (Inspektor Kluzó). Na konzervatoři založil seskupení Ambra, věnující se nejprve alternativní kompozici a improvizaci, později také undergroundu. V rámci hraní s hudebním seskupením Zazou se věnuje také jazz rocku. Na JAMU založil spolek mladých skladatelů Bezmocná hrstka a jazzrockové

seskupení KK Band. Spolupracuje s brněnským HaDivadlem jako korepetitor a jako člen kultovního představení Komedioграф. Obdržel Cenu komediantů za scénickou hudbu k inscenaci Deník Anne Frankové. Stal se finalistou mezinárodní soutěže Pianista roku 2017 a finalistou mezinárodní skladatelské soutěže Songwriting Contest v Londýně. Na svém kontě má 5 sólových klavírních CD, napsal scénickou hudbu cca k 70 představením a hudbu k filmům Velkofilm a Jako nikdy, k několika rozhlasovým hrám a také k dokumentu Osud jménem Tugendhat. Vydal 6 zpěvníků úprav lidových písniček. Napsal rovněž několik velkých kompozic, např. skladbu Carmina burana 2, Missa brevis (pro soprán, baryton, smíšený sbor a smíšený kvintet), oratorium Vánoční zázrak a Baron na stromě (pro symf. orchestr). Je autorem hudby k muzikálu Orfeus Superstar. **Zastupován OSA od 1999, členem od 2007. V databázi má registrováno 679 skladeb.**

Petr Janda
Foto: Michal Matyáš / Supraphon

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ SKLADATEL POPULÁRNÍ HUDBY

Petr Janda

(2. 5. 1942)

Skladatel, textař, zpěvák, kytarista, frontman skupiny Olympic. Vedle skladby Jasná zpráva složil hudbu k hitům Dej mi víc své lásky, Osmý den, Slzy tvý mámy, Snad jsem to zavinil já a dalším. Kromě tvorby pro domovskou kapelu se jeho skladby objevily v muzikálu Ať žije rokenrol, kde vytvořil autorskou dvojici s Karlem Šípem (libreto), nebo v repertoáru předních českých interpretů, jako jsou skupina Lucie, Arakain, Petra Janů, Jiří Korn,

Věra Špinarová, Václav Neckář, Iveta Bartošová, Petr Novák a další. Vedle těchto aktivit se věnuje také podnikání v oblasti hudebního průmyslu. V letech 1992–1997 byl předsedou OSA. On sám, stejně jako skupina Olympic byli několikrát oceněni v anketě Zlatý slavík. V roce 1993 byl Akademií populární hudby uveden do Síně slávy. **Jako autor získal ocenění v rámci Výročních cen OSA za rok 2005, 2006 v kategorii Nejčastěji živě hraná populární skladba (Jasná zpráva), za rok 2013, 2016 v kategorii Nejúspěšnější skladatel populární hudby a Jasná zpráva byla zapsána do Zlatého fondu OSA. Zastupován OSA od 1. 4. 1966, členem od 1. 1. 1992. V databázi OSA má registrováno 627 skladeb.**

Milan Špalek
Foto: archiv OSA

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ TEXTAŘ

Milan Špalek

(10. 12. 1966)

Textař, příležitostný skladatel, zpěvák, baskytarista v kapele Kabát.

Je hlavním textařem kapely Kabát, ke skladbám Colorado a Dávám ti jen jeden den složil i hudbu. Je také autorem textů, které se objevily v repertoáru kapely Olympic (Tak to mi pěkně začíná, 7 statečných, To já si jen tak) nebo na desce projektu Uruguay. **Jako autor získal již několik ocenění v rámci Výročních cen OSA: za rok 2008 – Nejhranější populární skladba roku (Kdoví jestli); za rok 2010, 2011, 2012, 2013 – Nejúspěšnější textař, za rok 2015, 2016 a 2017 v kategorii Populární skladba roku. Zastupován OSA od 1993, členem od 1999. V databázi má registrováno 174 skladeb.**

Jaromír Nohavica
Foto: Petr Klapper

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ AUTOR POPULÁRNÍ HUDBY V ZAHRANIČÍ

Jaromír Nohavica

(7. 6. 1953)

Písničkář, textař a překladatel. Patří mezi českou folkovou špičku.

Od roku 1981 se žíví jako umělec na volné noze. Hráť na kytaru, flétnu, housle i tahací harmoniku se naučil sám. Nejřívě se na hudební scéně etabloval jako textař, začínal s regionálními skupinami Atlantis a Noe. Dále psal pro rockovou skupinu Majestic, spolupracoval s Českým rozhlasem a předními ostravskými zpěváky populární hudby – Petrem Němcem, Věrou Špinarovou, Marií Rottrovou. Na národním finále Porty 83 vyhrál anketu diváků o nejvýraznější osobnost. Nohavicovy texty vyvolaly nevolí tehdejších cenzorů a stejně jako jiným angažujícím se umělcům mu bylo bráněno svobodně se vyjadřovat. Jeho druhý studiový projekt Divné století získal české Grammy za desku roku 1996 bez zařazení (poprvé zvítězila deska folková). Tímto albem Nohavica oslovil širší publikum. Je autorem textů i hudby pro různé divadelní inscenace v Těšínském divadle, pražském Divadle Na Fidlovačce, ostravském Divadle Petra Bezruče aj. Textařsky **spolupracuje se skupinou Nerez, Doga, Pavlínou Jiřovou.** Stal se jednou ze stěžejních postav

dokumentu ČT s názvem Legendy folku a country, mapujícího českou scénu od 60. let do současnosti. **Ztvárnil hlavní roli ve fiktivním dokumentu Petra Zelenky Rok ďábla** (oceněn několika Českými lvy včetně ceny za hudbu J. Nohavici a Čechomoru). Ve své hudbě se pohybuje mezi folkem a folklorem s využitím prvků slovanské melodiky. Vyjadřuje nekompromisní

občanské a politické postoje, na straně druhé pracuje s historickou tematikou, **tvoří pro děti (Grónská písnička, Tři čuníci, Delfíni) a věnuje se sportovní tematice (Sportu zdar, Cyklistika, Ragby).** V Nohavicově repertoáru najdeme také několik lidových písní. **Zastupován OSA od 1978, členem od 1992. V databázi má registrováno 613 skladeb.**

Jiří Slabihoudek
Foto: Petr Klapper

50 000 Kč

DANIELU HRDLIČKOVÍ

Daniel Hrdlička
Foto: Petr Klapper

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ AUTOR VÁŽNÉ HUDBY V ZAHRANIČÍ

Martin Smolka

(11. 8. 1959)

Vystudoval skladbu na AMU a soukromě u Marka Kopelenta. Učí kompozici na JAMU v Brně. Spoluzaložil Agon Orchestra, soubor specializovaný na současnost i historii nové hudby, který se stal nejvýznamnějším zprostředkovatelem repertoáru světové hudební avantgardy na naší scéně. Jeho skladby mu vydobily uznání doma i v zahraničí a v současnosti se hrají na mnoha místech v Evropě, v Severní Americe i Japonsku, včetně prestižních festivalů jako Donaueschinger Musiktage, Eclat Stuttgart, Wittener Tage für neue Kammermusik, Musik-Biennale Berlin, Musica viva Munich, Pražské jaro nebo Bang on a Can Marathon (New York). Jeho kompozice nahrála řada rozhlasových stanic a byly vydány na CD (Arta Records v Praze a col legno/NEOS v Mnichově). Jeho partitury vydává nakladatelství Breitkopf und Härtel v německém Wiesbadenu. V Česku je z jeho práce nejznámější **opera Nagano**, díky ohlasu inscenace v Národním divadle v Praze (**Cena Alfréda Radoka 2004**). Výběrově píše i pro divadlo a film. V posledních letech se hodně věnuje vokální hudbě. Napsal několik článků o tom, jak komponuje. **Zastupován OSA od 1987, členem od 1994. V databázi má registrováno 219 skladeb.**

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MLADÝ AUTOR VÁŽNÉ HUDBY

Jiří Slabihoudek

(20. 6. 1992)

Studia na Pražské konzervatoři s doc. Eduardem Doušou zakončil Koncerem pro pozoun, smyčce a bicí. Je studentem pražské HAMU ve třídě prof. Hanuše Bartoně. Absolvoval roční studium v Kodani v rámci programu Erasmus na Royal Danish Academy of Music. Skládá hudbu orchestrální, komorní, sólovou, vokální. Na svém YouTube kanále má nahranou hudbu zaměřenou na méně známou tvorbu českých skladatelů, zvláště soudobých. Během studií na konzervatoři založil studentský časopis. **Zastupován OSA od 2017. V databázi má registrováno 1 skladbu.**

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MLADÝ AUTOR POPULÁRNÍ HUDBY

Daniel Hrdlička

(29. 7. 1988)

Hraje ve skupině Poetika, jejímž je zakladatelem a **pro kterou skládá a produkuje hudbu**. Kapelu tvoří společně se zpěvákem Ondřejem Brejškou a rapperem a textařem Eduardem Rovenským. Daniel se hudbě věnuje

od svých 5 let, kdy se začal učit na flétnu, o rok později pak na piano. Má rád různé hudební žánry, nejvíce však hip hop a r'n'b, což ovlivňuje i jeho autorskou tvorbu. Poetika se proslavila v roce 2016 debutovým singlem **Zkouším žít**, který patřil k nejhranějším písničkám. Na úspěch prvního hitu navázala kapela písní **Každou vteřinou** a prvním albem **Trinity (2017)**. Poetika byla nominována na **objev roku v anketě Český slavík. Zastupován OSA od 2016. V databázi má registrováno 18 skladeb.**

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ NAKLADATEL

IDM Music

IDM Music, založené v roce 1885, je mezinárodní hudební nakladatelství se sídlem v Záhřebu (Chorvatsko) a New Yorku (USA), které ovládá většinou podíl na trhu hudebních nakladatelství na území bývalé Jugoslávie. Společnost působí v oblasti regionálního zastupování a správy autorských práv smluvně zastupovaných umělců a vydavatelů a licencování hudby do audiovizuálních děl (synchronizační licence). Pro území České republiky zastupuje katalog hudebních děl BMG Music. Hlavním posláním IDM Music je, kromě ochrany a šíření děl autorů na mezinárodní úrovni, také objevování nových talentů. **Zastupován OSA od 2013, členem od 2019.**

idmmusic
INTELLIGENT DIGITAL MEDIA & MUSIC

Lucie
Foto: Ondřej Pýcha

CENA ZA PROPAGACI A ŠÍŘENÍ ČESKÉ HUDBY

Karel Janovický

(18. 2. 1930)

Český hudební skladatel, klavírista a publicista, vlastním jménem Bohuš František Šimsa. Syn sólisty plzeňské opery Bohuslava Šimsy žije

Music. Po studiu působil v rádiu BBC a řídil jeho československé oddělení. Pod pseudonymem Jack Allen uváděl blok pro mládež, v němž pouštěl jazzové a rockové novinky. V rámci práce pro Společnost Antonína Dvořáka se zasloužil o uvedení českých vokálních skladeb a oper v češtině – Smetanovy Prodané nevěsty, Janáčkovy Káti Kabanové a Její pastorkyně, Martinů Polní mše a dalších – na londýnských divadelních scénách.

snímků Marylane Productions o životě v Británii. Získal cenu nizozemské Gaudeamus Foundation za klavírní Variace na téma Brigádie H. Smitke. Byl oceněn v soutěži Bournemouth Symphony Orchestra „Garland for Shakespeare“ za symfonické Variace na téma Roberta Johnsona. Je členem organizace The Composers' Guild of Great Britain. Kromě hudby se věnuje překladům hudebněteoretické a hudebněhistorické literatury do angličtiny. Nejznámější díla: Fantasie pro varhany, Sonáta pro harfu, Klavírní sonáta, Sonáta pro fagot a klavír, Duo pro housle a fagot, Kvartet pro flétnu, hoboje, kytaru a violoncello.

Karel Janovický
Foto: Petr Veber

Zdroj: Sylva a Cyril Šimsovi / Nakladatelství Ronado

od roku 1950 v Anglii. Z Čech odešel po nástupu totality v únoru 1948. Svě hudební vzdělání začal v Plzni, kde studoval klavír a hudební teorii, v Anglii pak získal titul na Royal College of

Věnuje se kompozici moderní vážné hudby, často pro neobvyklé kombinace hudebních nástrojů. Je autorem symfonií a sborových skladeb. Složil hudbu pro několik krátkometrážních

KONCERT ROKU

skupina Lucie

Lucie vstoupila na hudební scénu v roce 1985. Během svojí kariéry dosáhla všech hudebních úspěchů a ocenění, které je v české hudební branži možné získat. Kapela je držitelkou titulu Skupina čtvrtstoletí, jenž jí byl udělen v rámci jubilejního 25. ročníku vyhlášení hudebních cen Anděl. Se svými prvními třemi studiovými alby prorazila magickou hranici 100 000 prodaných nosičů. Celkem skupina prodala přes milion hudebních nosičů. Lucie rovněž drží české prvenství v podobě třikrát po sobě vyprodané pražské O2 areny, což se jí podařilo v letech 2014 a 2018. ☒

V Ý R O Č N Í
C E N Y
O S A

Můžeme si dovolit proměnu

TEXT: VERONIKA ONDEČKOVÁ

Pop-rapová trojice Poetika před třemi lety hitem Zkouším žít doslova ovládla sociální sítě i rádia. Od té doby se rozrostla o další dva členy, má za sebou úspěšné turné s Mirai či rapperem Lipem a k debutovému albu Trinity se chystá přidat další nahrávku. O tom, jaká je její pouť po výsluní české pop-music, jsme si povídali s klíčovým skladatelem projektu Danielem Hrdličkou, který byl nedávno oceněn OSA jako nejúspěšnější mladý autor populární hudby.

Danieli, od OSA jste převzal cenu v kategorii Nejúspěšnější mladý autor populární hudby. Překvapilo vás ocenění?

Mladý už se necítím dávno a úspěch je vždy relativní, takže ano, bylo to docela překvapení.

Předpokládám ale, že se skládání určitě nevěnujete krátce.

To ne, je mi třicet let a aktivně se skládání věnuji zhruba od patnácti, zkrátka od gymplu. Založili jsme tenkrát s kamarády první projekt a postupně se přidaly další.

Šlo o pouhý koníček, nebo jste už tenkrát snili o tom, že to dotáhnete na profesionální úroveň?

Na začátku to bylo bez ambicí, teprve později, když jsme se na Bandzone potkali s Edou, naším rapperem, začali předskakovat větším jménům jako Mike Spirit a zaznamenali první větší ohlas, jsme si řekli, že bychom to mohli posunout dál. Lákalo nás hrát popověji. To jsme si otestovali na dvou písničkách a hned třetí byla Zkouším žít, náš zatím nejúspěšnější singl, kam jsme potřebovali zpěváka. Shodou okolností

jsem narazil na Ondru, který od nás bydlí asi dvacet kilometrů, měl zkušenosti mimo jiné ze SuperStar, a celé to do sebe najednou zaklaplo.

Jste jako skladatel páteří kapely, nebo fungujete spíše jako tým?

Co se skládání týče, fungujeme převážně na týmové bázi. Cenu od OSA proto rozhodně vnímáme jako ocenění kapely, a nikoli mě jako jednotlivce. To, že nese moje jméno, je jedna věc, ale nebýt kluků a nejrůznějších společných úprav, naše písničky by nikdy nedostaly takovou podobu, v jaké je znáte. Nemluvě o textech, které jsou výhradně záležitostí Edy s Ondrou.

Jak se váš projekt po autorské stránce vyvíjí a jak se odrazí na chystaném druhém albu?

U nás šlo od začátku o hodně přirozený vývoj, který pořád pokračuje. Vždycky jsme dělali věci tak, jak jsme je cítili, a myslím, že na to, jak jsme všichni velmi odlišní jedinci, a na to, jak dlouho jsme fungovali v omezených možnostech, na konec všechno vyšlo, jak nejlépe mohlo. Na prvním albu bylo

Foto: Ondřej Kudyn

možná trochu cítit, že jsme ho postavili kolem jednotlivých písniček. Když nás třeba bavil nějaký kytarový riff, drželi jsme se ho, sledovali, kam nás dovede, a tak podobně. Díky produkci deska nakonec dostala ucelenější tvář a další nahrávka už, věřím, bude zase o něco dál. Také doufám, že z ní bude znát, že se cítíme svobodnější než dřív. Přece jen uběhly dva roky, doba neskutečně pokročila v zahraničí i u nás a my jsme také ušli nějaký kus cesty.

Jak to myslíte?

Nejde si nevšimnout, jak se současný pop vyvíjí. Ještě před několika lety byl o poznání jednodušší, zatímco dnes je i z těch „složitějších“ písniček mainstream, tak věřím, že i my si podobnou proměnu můžeme dovolit. Vezměte si třeba desku Blurryface. Twenty One Pilots na ní přišli s tolika postupy, které byly v tehdejší době vyhrazené jenom alternativě, a přitom měla tak široký ohlas. Díky nahrávkám, jako je tahle, pop dostal úplně jiný rozměr a zdá se, že

i dramaturgové v rádiích konečně pochopili, že to funguje.

V kapele máte relativně krátce hardcorového bubeníka a mezi váš background patří i grunge. Odráží se to nějak ve vašem soundu, třeba při koncertech?

Naživo používáme hromadu samplů a celkově se snažím, aby naše sety držely pohromadě. Chceme se vyhnout tomu, aby lidé byli překvapení ze změn, kterým se někdy nevyhnete, když se písničky za pochodu předělávají. Dominantních bicích, kytar a vůbec ostrých zvuků máme opravdu hodně, takže naživo zníme jako daleko větší punk v porovnání s tím, jak uhlazeně působí naše deska.

To zní jako ideální materiál pro multizánrové a multigenerační publikum.

Už jsme se s podobnými reakcemi setkali, hlavně od mužských. Ti, když si nás pustí jejich patnáctiletá dcera, si mohou říkat, co to je za teplou

Chceme se vyhnout tomu, aby lidé byli překvapení ze změn, kterým se někdy nevyhnete, když se písničky za pochodu předělávají.

Foto: Petr Klapper

muziku. Pak nás ale slyší naživo a jsou překvapení, že to tak vůbec není. Tím si zachrajujeme reputaci. (smích)

Navíc rapujete, ale přitom v žádných klasických rapových klišé, což může být také výhoda.

To je pravda, máme raději civilnější témata ze života než tradiční rapovou pózu.

Stačili jste zapadnout na české popové scéně a třeba i založit

přátelství s některými z kolegů?

Přátelství se pořád nějaká utváří, zatím především s Mirai, s nimiž jsme odjeli společné turné. Strávili jsme spolu spoustu času nejen při koncertech, ale i mimo ně, což vztahy utužuje s každou další akcí, na které se vidíme. Podobné vazby se ale nebudují často. Hlavně na festivalech je to těžké, všechno od vykládky přes show až po odjezd probíhá tak rychle, že kolikrát sotva s někým prohodíte pár slov typu „čau, tak ať se daří“.

A jak se vám osobně zatím ve světě pop-music líbí?

Zatím je všechno super. Občas trochu bojuji s tím, abych netrpěl syndromem vyhoření a podobnými legracemi jako leckdo v dnešní době. Nejde ale o nic vážného.

Čím to je?

Aby se projekt posouval, musíte pořád pracovat dál a dál, s čímž vždycky přichází určitý tlak. Také cítím zodpovědnost vůči lidem, kteří s námi spolupracují. Vkládají do nás očekávání, která bych nerad zklamal. Snažím se ale podobné myšlenky nepouštět k tělu a dělat dál hudbu, která bude za něco stát. To je pro mě nejdůležitější.

Co vás láká do budoucna?

Zatím jsem naprosto spokojený v tom složení, jaké s kluky máme. Neschází mi ani realizace v jiných projektech, protože občas skládám pro jiné muzikanty. Rád bych si ale časem dopřál nějakou menší odbočku. Možností je spousta, třeba u filmu nebo divadla. S tím už mám vlastní zkušenosti. Když mi bylo asi dvacet, složil jsem hudbu k divadelnímu představení Hrátky s čertem. O kvalitě hry bych radši nemluvil, byla to hrozná věc, ale jinak zajímavá zkušenost. V tomhle směru se docela setkáváme s Ondrou. Ten pro změnu ve Velmezu dělal muzikálové divadlo a k muzikálům má obecně hodně blízko na to, že se jinak profiluje jako velký rocker. My jsme vůbec taková podivně nesourodá parta, a přitom nám to dohromady neuvěřitelně funguje. Až je to občas k neuvěření. Kdo ví, možná je to právě tím.

Jaký koncert jste si během léta nejvíce užili?

V létě jsme si užili hromadu koncertů, jak malých, tak i velkých, jako Vysočina fest nebo Benátská. A ta hromada je celkem velká, protože když jsme se dívali do kalendáře, tak první (a jediný) volný víkend od dubna byl v srpnu, kde jsme si předem naplánovali dovolenou, abychom trochu zrelaxovali. Kdyby mi tohle někdo řekl před třemi lety, nevěřil bych ani náhodou. ☒

Hotovým skladatelem se člověk nestane nikdy

TEXT: VERONIKA ONDEČKOVÁ

Výroční ceny OSA za rok 2018 jsou rozdané. Cenu v kategorii Nejúspěšnější mladý autor vážné hudby si odnesl talentovaný student pražské HAMU Jiří Slabihoudek, který nás nechal nahlédnout do svého skladatelského světa.

V jaké fázi kariéry se právě nacházíte a co vás nejvíce zaměstnává?

Kariéra je silné slovo. Zatím jsem stále pouhým studentem. Právě jsem zdárně dokončil bakalářské studium na HAMU a od září zde budu pokračovat v magisterském programu. Co se mé pracovní činnosti týče, to bývá různé. Jsem dosud příliš mladý, aby přicházely větší zakázky. Zpravidla tvořím pro přátele od nás ze školy či z FAMU a tak podobně.

Působíte jako skromný člověk. Šest let konzervatoře a bakalářské studium nestačí k tomu, cítit se hotovým skladatelem?

Jak se to vezme, za skladatele se osobně považuji. Na druhou stranu, hotovým skladatelem se člověk podle mého názoru nestane nikdy. Vždy před sebou budete mít kus cesty, která vede od skladby ke skladbě. Nezbyvá než se snažit odvést vždy co nejpocitivější práci a sbírat další zkušenosti.

Splňuje zatím studium skladby očekávání, které jste do něho na začátku vkládal?

Pro studium skladby jsem se rozhodl zhruba v patnácti letech a jako při každé volbě povolání i u mne nastaly momenty, kdy si člověk říká, že to možná nebyla volba správná. Všeho všudy jsem ale zatím stále spokojen.

Prý jste již do hodin na základní umělecké škole nosil své vlastní opusy. Jaké podpory se vám tehdy dostalo od vyučujících?

Moje tehdejší učitelka, paní Jarmila Novotná, sama žádnou přípravu ve skládání neměla, takže mi příliš neradila, jak na to. Nevadilo jí ale, že přicházím s vlastními skladbami. Naopak byla ráda a podporovala mne v tom, abych si je i zahrál na různých přehrávkách na ZUŠ. Dodala mi tím důvěru, kterou jsem potřeboval, a cestu na konzervatoř jsem si pak už našel sám. Zkontaktoval jsem se s panem

→

Foro: archiv Jiřího Slabihoudka

Otomarem Kvěchem, skvělým a srdečným člověkem, který nás bohužel loni v březnu náhle opustil. Teprve ten mě v tom pravém slova smyslu připravil. Věnoval mi nezištně spoustu času, za což jsem mu moc vděčný. Byla to skvělá zkušenost, díky níž jsem získal přípravu i motivaci, abych se na konzervatoř pokusil dostat. To se mi v roce 2009 skutečně podařilo.

Vzpomenete si, jaké byly vaše úplně skladatelské začátky?

Odmalička jsem hrál na klavír, což je jediný nástroj, který ovládám na obstojné úrovni. Jakmile jsem začal trochu chápat, jak funguje harmonie a doprovod k melodiím, začal jsem si hrát své vlastní věci a zároveň si je zapisoval, protože jsem byl zvyklý hrát z not. Jak už to tak bývá, v těch úplně raných fázích vše přicházelo spontánně. Jednoduše si něco brnkáte a vlastně ani moc nerozumíte tomu, co přesně hrajete. Postupujete metodou

„líbí, nebo nelíbí“. U mě se k tomu ale přidala také motivace hrát před lidmi, a tak jsem od prvních pokusů usiloval o dosažení určité formy. Prvek náhody tak poměrně brzy vystřídala snaha jít cestou jisté stavby, i když mé první pokusy přirozeně zněly dosti naivně.

Nese vaše hudba nějaký charakteristický rukopis nebo alespoň společný průsečík?

To nevím, je hrozně těžké mluvit o vlastní hudbě. Snažím se vždy o nalezení jedné emoce, myšlenky, pointy. Může to být interval, melodie, akord, zajímavá nástrojová kombinace, určitá artikulace atp. A z tohoto jednoho, často celkem jednoduchého prvku se snažím vytvořit celé dílo. Cílem je vytvořit kompaktní, organický celek, ve kterém vnímavý posluchač cítí soudržnost, byť možná přesně neví proč. Tedy lépe řečeno, snažím se komponovat sofistikované, rafinované kompozice z velice jednoduchých, až naivních

prvků – třeba konkrétně interval velké sexty a diatonická melodie o šesti tónech jsou základem mého Koncertu pro violoncello a komorní orchestr, který měl nedávno premiéru.

Jakou míváte zpětnou vazbu od kolegů muzikantů, hrají se jim vaše skladby dobře, nebo pro ně bývá oříšek je nastudovat?

Feedback se různí člověk od člověka. Obecně se dá říct, že nepíšu hudbu, která by byla nějak zákeřná a obzvláště technicky náročná. Samozřejmě pokud je daný hráč amatér, se zahráním mé hudby bude mít velké problémy, ale když jde o profíka, věřím, že vše zvládne v pohodě. Občas se snažím do skladeb uvést zvukové objekty, které nejsou v hráčově průpravě úplně obvyklé. To platí zejména pro hráče orchestrální, kteří nejsou zvyklí hrát soudobé skladby. Vždy však jde spíše o, řekněme, mentální pochopení než o pochopení ve smyslu technicistním.

Obvykle mám dobrou zkušenost a zdá se, že hráči si k mé hudbě většinou najdou docela fajn vztah, aniž by mě předtím osobně znali. To platí obzvlášť v komorních tělesech, kde je na nastudování více času a člověk může hráčům více představit svoji myšlenku. Situace s orchestrálními skladbami je jiná. Tam se zpětná vazba získává hůře, protože člověk nemá čas oběhnout všechny a zeptat se, jak se jim konkrétní věc hraje. Nesetkal jsem se ale zatím s nechutí hrát moji hudbu.

Nedávno jste byl od OSA oceněn jako nejúspěšnější mladý autor v oblasti vážné hudby, takže i ohlas zvenčí je nepochybně pozitivní. Máte vy sám soukromé měřítko úspěchu, které vás těší a utvrzuje v tom, že vaše práce směřuje správným směrem?

Myslím, že největší radost pociťuji v momentě, kdy někdo zahráje moji skladbu, a aniž by předem přesně věděl, do čeho jde, ta zkušenost, kterou si projde, ho osloví natolik, že ji chce hrát dál a třeba mne i poprosí, abych pro něj napsal něco dalšího. Zpětná vazba od hudebníků je velmi cenná. Důležitý pro mě byl také pobyt v Dánsku, kde jsem rok žil a studoval v rámci Erasmu. Možnost seznámit se s hudebníky z dalších koutů světa a vůbec celá tato zkušenost mne velice inspirovaly. Fakt, že jsem získal takové ocenění jako nyní od OSA, pro mne byl obrovským překvapením a také mě potěšil. Na druhou stranu, v takový okamžik si vždycky říkám, že to není ten důvod, proč se hudbě věnuji. Člověk by měl zůstat věrný svým idejím. Nerad bych ovšem, aby to vyznělo macešsky. Z ocenění mám velkou radost.

Nemíváte někdy chuť ponechat si skladby, které složíte, pro sebe a mít kompletní kontrolu i nad jejich provedením?

Když jste skladatel, tak to takhle nevnímáte. Naopak je radost skladby objevovat z jiné stránky. Spolupráce s ostatními muzikanty často bývá na celém tom procesu to nejkrásnější, zvlášť když jde o někoho, s kým si rozumíte i lidsky. Možnosti každého nástroje pak objevujete společně, skrze daného hráče, a díky tomu se třeba i vy sám naučíte zahrát něco nového. Jinou otázkou je interpretační stránka věci. Tam by se mi občas hodilo, pokud bych uměl například brnkout do kytary nebo zahrát na saxofon. Ale uvidíme, co není, může být. Za život se dá ještě ledasco stihnout.

Zajímalo by mne, jak to chodí ve světě vážné hudby, pokud chce člověk prorazit a dostat svou hudbu k co nejširšímu publiku. Existuje na to nějaký „recept“, a pokud ano, vstupuje nějakým způsobem i do vašeho skládání?

To je téma, které by vydalo na celý seminář, a těžko jej nějak zobecnit. Pokud jde o mne osobně, když pracuji na skladbě, vždy mi jde na prvním místě o zachycení dané ideje, a neřeším její další budoucnost. V hlavě mám imaginárního posluchače, kterým jsem de facto já sám. V tomhle směru je skládání hudby taková příjemně osamocená činnost. Když je hotovo, člověk si pak pochopitelně říká, jak by to bylo pěkně, kdyby přišel nějaký zájem. A on pak třeba nepřijde. To už je ale jiná kapitola. Pro skladatele vážné hudby je těžké se

Foto: Petr Klapper

prosadit. Většina z nás se proto věnuje dalším věcem. Kolegové například učí, pracují v rozhlasu nebo působí v různých institucích. Je však potřeba si uvědomit, že čistě artifiční hudba má svá specifika a nikdy v ní nepůjde o kasovní trháč. Navíc je to svět malý, žánrový. Podobně jako death metal ani my nemáme příliš mnoho fanoušků. Je dobré z tohoto světa občas „vykouknout“, proto se mnozí z nás podílejí na různých multižánrových projektech, případně skládají filmovou hudbu, což i po ekonomické stránce samo sebou funguje lépe.

A kam to táhne nejvíc vás?

Pro mě zůstává gros čistě artifiční hudba. Čili soudobá hudba, v mém případě psaná především pro akustické nástroje. Samozřejmě by bylo pěkné uchytit se někde u artových filmů nebo multižánrových projektů. Ale to záleží na tom, jak se věci vyvinou, také na tom, koho v životě potkáte.

Jaké hudební události vás potkaly během léta?

Během léta jsem si užíval hudbu hlavně jako posluchač. Začátkem července jsem byl například na koncertě fenomenálního jazzového saxofonisty Bena Wendela původem z New Yorku v pražském Jazzdocku. Já měl malou premiéru 10. srpna na festivalu ve Staré Pace, v rámci letního festivalu Podkrkonošské hudební léto. Tento festival založila skvělá mladá houslistka Lída Pavlová, která má za sebou nedávný debut na Pražském jaru. Spolu se čtyřmi zpěváky se ujala interpretace mé nové skladby *Otčenáš*. ☒

„Moje první vystoupení? Padesátá léta, základní škola, školní rozhlas, mikrofon Tesla. Zpíval jsem *Sedí sokol na javori*,“ vzpomínal na první chvíle před publikem zpěvák, skladatel, kytarista a slušný člověk, čerstvý pětasedmdesátník Petr Ulrych.

„My jsme s Hankou od dětství chodili na operu, protože náš otec byl operní pěvec v Mahenově divadle. Hanka je od té doby ctitel opery a velkých hlasů. Já byl odjakživa rebel. Já toho tatínka, který krásně zpíval, moc neuznával!“

Petr se, přes odpor otce, dal na bigbít. Se svou první kapelou Vulkán si v rozhlasové Houpáčce Jiřího Černého vydobyl první úspěchy hity *Sen a Tvoje město* (1967). Poté co si Hanka vyzpívala s olomouckými Bluesmany na 1. beatovém festivalu v pražské Lucerně cenu pro nejlepší zpěvačku, nabídl Petr sestře spolupráci. Hanka ji přijala a zůstali spolu dodnes.

tak, protože jak Petra, tak Hanku mám nesmírně rád a moc mně na nich na obou záleží...“

Petr s Hankou žili naplno vším, co tvořilo konec 60. let. Přítrž všemu učinilo přepadení naší země vojsky Varšavské smlouvy. Petr 21. srpna 1968 hned ráno zavola kapelníku Bromovi. Ten pro něj vzápětí přijel a odvezl ho do studia Československého rozhlasu, kde Petr nazpíval živě do vysílání svou čerstvou píseň *Zachovejte klid*. Píseň, která mu v příštích letech způsobila tolik příkoří.

Téhož roku se Petr s kapelou Atlantis účastnil 2. beatového festivalu. Z písní

75 javorových

Petr písně psal, Hanka je zpívala. Dvě poloviny světla vytvořily jedno slunce.

3. ledna 1968 obdržel uznávaný hudební kritik a spoluautor slavné Houpáčky J. Černý dopis od pana Jaroslava Ulrycha, k němuž netřeba komentáře:

„... doufám, že pochopíte starostlivého otce a napíšete mi pravdu... stále ještě jsem proti tomu, aby (hlavně Petr vzhledem k jeho vzdělání leteckého inženýra) nastoupili tuto dráhu. Můj názor na něj je tento: hlasově slabý průměr, chtěl-li by něčeho dosáhnout, musel by tvrdě cvičit a studovat... v minulém roce jsem mu dal ultimátum, když do 1. září nenastoupí do svého povolání, musí z domu. Nestalo se

Sed' a tiše poslouchej, Musím táhnout svůj vůz dál a dalších se staly hity. Píseň *Nechoď do kláštera* vedla první hitparádu Houpáčka několikrát po sobě.

Nicméně opera měla na Petra přece jen v něčem vliv. Uvědomil si, že ho lákají větší hudební celky.

„Takhle vznikla moje první autorská klíčová LP deska *Odyssea*. Dělalí jsme na ní s Jaromírem Hniličkou, trumpetistou a aranžérem Orchestru Gustava Broma. A doprovázel nás Bromův big band.“

Petr obdivoval Beatles, ale zásadní vliv na jeho písničkářské autorství mělo britské rockové trio Cream. Jejich hudba mu

TEXT: JIŘÍ VONDRÁK

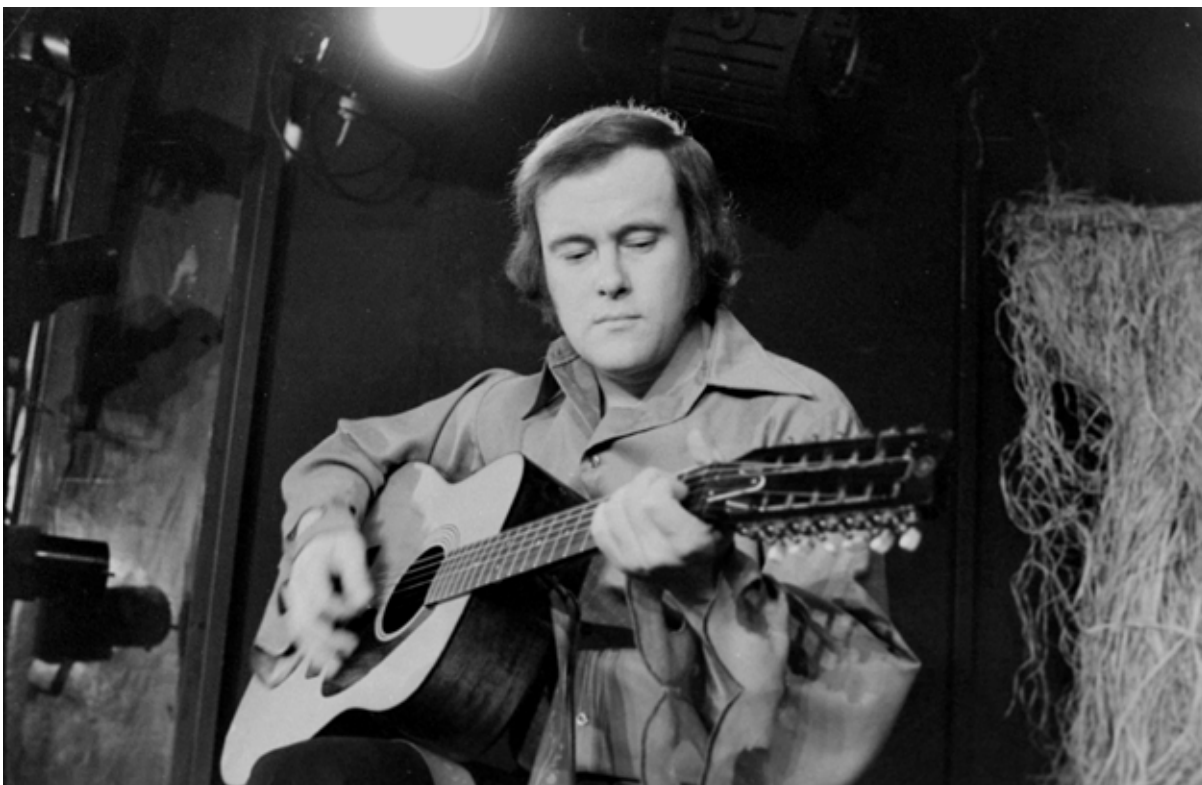
let Petra Ulrycha

Foto: Jef Kratochvil

→

29

1975, foto: Jef Kratochvíl

připadala niterná a přímočará. Rytmiku a drive téhle muziky lze lehce vystopovat u tehdejších Atlantis a pak i na zmíněném prvním monotematickém albu Ulrychovců a kapely Atlantis.

„Tales of Brave Ulysses... tenhle motiv, který jsem užil v Odyseji, se neustále opakuje – třeba Egyptan Sinuhet?? Co tam dělá ten Egyptan? Odysea, co s námi udělá bezmezná víra v techniku? Co bude s naší civilizací? A pak věčná touha hledání. Odysseus si na ostrově vyrobil člun a vydal se na moře. Po cestě potkává obrovské parníky, slyší dunění strojoven...“

Petra Ulrycha odjakživa lákali snílci a donkichoti hájící ušlechtilé lidské hodnoty – pravdu, čest, slušnost –, a není tedy divu, že se sám stal nositelem těchto povahových rysů.

Osud prvního, revolučního LP však byl zpečetěn termínem vydání – rokem 1969, roční okupací, upálením J. Palacha... V textech písní byly jasné odkazy, kterých si komunistická cenzura nemohla nevšimnout, a deska nevyšla.

„V té době jsme byli nachystaní, že pojedeme do světa, bylo domluvené turné po celé západní Evropě, měli jsme jet koncertovat i do Izraele, ale přišla normalizace...“

A jak ukázaly příští roky, budoucnost byla ještě horší, než si v té chvíli dokázali připustit.

V roce 1971 na donkichotské motivy napsal Petr píseň *Ideál*. Při jejím natáčení v brněnském studiu Československé televize přiběhl vyděšený dramaturg a natáčení zarazil. Bez vysvětlení. Příkaz shora. Petr a Hana Ulrychovi zmizeli z televizních obrazovek a postupně i z rozhlasového vysílání. Další zákaz, rovněž bez vysvětlení, se týkal veřejného vystupování.

Petra Ulrycha zakazy velmi deprimovaly. Odešel na Valašsko a objevoval pro sebe krásy moravského folkloru.

„Já jako bigbíták jsem slyšel tu horňáckou legendu – Jožku Kubíka. Do té doby jsem slyšel všechny možné cimbálovky, kde hráli vystudovaní muzikanti. A najednou jsem v Hrubé Vrbce

přišel do hospody...“ vzpomínal Petr Ulrych a dodal: *„... no, byl to způsob, jak obelstít bolševika. Folklor přece musí pustit. On ho pustil, ale nasrali se na nás rockeři, rockové publikum a vzápětí i folkloristi, proč se jim sereme do folkloru. Na Valašsku za každým pařezem číhá nějaký lidový zbojník, já jsem si toho svého loupežníka našel ale až na Podkarpatské Rusi. Jmenoval se Nikola Šuhaj.“*

Divadelní verzi Nikolky Šuhaje loupežníka v pražském Ateliéru režíroval Ján Roháč a Petrova partnera na scéně ztvárnil Pavel Landovský. Petr se prvně obklopil lidovými muzikanty.

V roce 1972 vyšlo dnes už legendární eponymní album s překrásnými melodiemi napsanými Petrem vesměs na texty Ladislava Kopeckého.

„Nikola Šuhaj loupežník neskončil nikdy. Po vyhoštění Landovského, odehráli jsme asi sto repríz, naskočil J. Císler, dalších sto repríz, a roli strážníka Šroubka nakonec dohrál J. Krampol. Pak jsme s Nikolou jezdili po vlastech

Petra Ulrycha zákazy
velmi deprimovaly.
Odešel na Valašsko
a objevoval pro sebe
krásy moravského
folkloru.

1975, foto: Jef Kratochvil

Bratislavská lyra, 1976,
foto: Jef Kratochvil

Foto: Jef Kratochvil

Foto: Jef Kratochvil

českých a odehráli jsme dalších asi tři sta představení a pak jsme ho hráli pod názvem *Koločava po revoluci* v Městském divadle Brno.“

V roce 1976 poznamenala osud Petra Ulrycha a jeho sestry stříbrná Bratislavská lyra za píseň *Javory*.

„Když jsme dostali tu *Lýru*, tak jsme měli radost hned několikerou – po šesti letech jsme byli zase v televizi a pak že jsme dostali *Cenu diváků*.“

To už se kapela sourozenců Ulrychových nějaký čas jmenovala *Javory*.

Folklor inspiroval Ulrycha celkem ke čtyřem písňovým albům.

„*Alba inspirovaná moravskou lidovou písničkou, na která jsem pyšný – Ententýny, Zpívání, Zpívání při vínečku a Bylinky*.“

Petr nechtěl nikdy lidovky jen upravovat. Jeho písně lidovku nekopírovaly, Petr je „narouboval“ na svoje vlastní hudební cítění. Aby ale mohl „roubovat“, tak musel poznat kořeny toho, nač chce „roubovat“. A Petr kořeny moravské lidové písně poznal téměř dokonale. Zprvu to byla neumělá hledání pramenů, ale stalo se, že poblíž toho pramene vytrysklo něco úplně nového. Skladatel Ulrych se definitivně našel. Lidová píseň Petrovi koncentrovala všechno to, co vnímal jako podstatné u *Odyssey* či *Dona Quijota*. Pochopil něco, co se nedá zapsat do not – jako táhlé dotahování tónu – ani vypsát v textu – totiž přímočarou čistotu, nekalkulovanou něhu, prostou pravdu...

Zákazy vystupování koncem 70. let povolily a *Javory* se rozjely po republice. Petrovy písně pro mnohé

diváky znamenaly tichý vzdor – tichý hlas – proti bolševické politice a jeho životní postoje byly příkladem toho, že i v době sevřené cenzurou se dá tvořit vkusně a kvalitně.

Jinou kapitolou Ulrychova profesního života byla hudba filmová.

„*Písně mě začaly trochu omezovat, jejich rámeček se mi zdál příliš malý, a proto jsem byl moc rád, když mě oslovila Hermína Týrlová z tehdejšího gottwaldovského ateliéru s některými svými projekty, které chtěla tak trochu ovonět lidovou hudbou. Ptal jsem se jí: ‚Prosím vás, jak tu filmovou hudbu mám dělat?‘ A ona mi řekla: ‚No, tady máte klíče od studia a tady máte kotouč s filmem a vy už si nějak poradíte.‘“*

Od první pohádky *Jak si Jakub naposledy vystřelil* (1979) napsal hudbu ke

Foto: Jef Kratochvíl

dvaceti pohádkám a šesti celovečerním filmům. Úspěšná byla *Sonáta pro zrzku* (režie V. Olmer) či celovečerní pohádka *O statečném kováři* (režie P. Švéda). Petr sám je ale nejvíc hrdý na hudbu a píseň k filmu *Díky za každé nové ráno* (režie M. Šteindler).

Ale vraťme se k Ulrychově písňové tvorbě. V té má zásadní místo sólové album sestry Hany *Tichý hlas*.

„Hanka na mě byla tak hodná, že mi tu desku světila, a tak vznikla fantazie na moravskou lidovou baladu, která je nesmírně hluboká a má nádherný

obsah. Je o tom, jak světem putují hudeci, přijdou na místo, kde roste krásný strom, a oni se rozhodnou, že ten strom skácí a udělají si z něho housle. Ten strom k nim ale promluví – říká jim: ‚A já nejsem dřevo, já jsem krev a tělo.‘ *Tichý hlas je hlasem, který neslyšíme, je to hlas rostlin, který my dobovým halasem pořád víc přehlušujeme.*“

Monotematický *Tichý hlas* vyšel v závěru období nadvlády jedné strany. Ulrychovcům ho pokřtila v jedné malostranské hospůdce Marta Kubišová 16. listopadu 1989.

Události ve svém překotném tempu dostaly Petra a Hanku za pár dní na revoluční pódium brněnského náměstí Svobody, kde desetitisícovému davu zpívali hymnu a poté – jak jinak – píseň *Ideál*.

„Po revoluci pro nás nastal nový fenomén – Městské divadlo Brno a muzikál. *Radúz a Mahulena* a vzápětí téma *Nikoly Šuhaje* v hávu nazvaném *Koločava*. S tím, co jsme s Jankem Roháčem před dvaceti lety nemohli, s židovskou hudbou – klezmer v celé šíři *Olbrachtova* románu.“

Muzikál *Koločava* mělo Městské divadlo Brno na repertoáru patnáct let. Velký úspěch u publika i kritiky měl i slovný *Máchův Máj*, v němž se Petrovi podařilo zhudebnit některé verše tak, že se oblibou u publika přiblížily jeho nejslavnějším písním.

Ve výčtu Ulrychových majstrštyků však nelze zapomenout na drobná ukročení od vlastní tvorby. Zhudebnění básně *Modlitba* Jana Skácela či přebásnění *Okudžavových balad* patří mezi drobné, ale lesklé kamínky v mozaice Ulrychovy tvorby.

V roce 2009 vychází album, které Ulrychovy posluchače překvapilo. V doprovodu jeho písní po desetiletích chyběly housle a cimbál. Ulrych se vrátil k rockové rytmice a elektrické kytáře.

Pak si osud s Petrem nepěkně zahrál. Po operacích kyčlí mu doktoři diagnostikovali zhoubný nádor. To, že Petr často a rád navštěvoval zdravotnické ústavy, mu zachránilo život. Včasná operace vyřešila nebezpečný problém...

Uzdravený Petr Ulrych – slušný člověk a čerstvý pětasedmdesátník – dnes navazuje na více než půlstoletí účinkování se svou sestrou Hanou a vydává se na koncerty po celé republice, ať s bigbitovou kapelou, nebo akustickým doprovodem. ☒

Michal Nejtek: Nepřepínám se mezi „vážným“ sk rockerem a jazzm

Skladatel a pianista Michal Nejtek proplouvá mezi žánry jako ryba mezi lekníny. Má za sebou spolupráci s orchestry Berg či Agon, stejně jako s Davidem Kollerem, vydává jazzová alba. Za kompozici Ultramarine získal cenu OSA v kategorii Vážná skladba roku.

TEXT: TOMÁŠ S. POLÍVKA

Foto: Karel Šuster

Skladatelem, manem

Foto: Karel Šuster

Splnil jsi řadu prestižních objednávek, třeba pro festival Donaueschinger Musiktage. Tvoje skladby premiérovala Varšavská filharmonie. Jak autor soudobé hudby objednávky získá? Zvládáš „selfpromo“?

Sebepropagace mi nejde. Objednávky naštěstí přicházejí, nijak mnoho, ale přiměřeně. Naše generace má štěstí, že na dramaturgických pozicích sedí lidé, kteří nás znají. Oproti době před patnácti lety se navíc změnilo povědomí o tom, že by se mohla hrát soudobá hudba, že by nebylo špatné občas objednávat skladby, a dokonce je objednávat za peníze. Dříve se sice občas objednávka objevila, ale počítalo se s tím, že věc napíšete ve volném čase a musíte se živit něčím jiným. Dnes už se zjistilo, že skladatel také platí složenky a že nemusí mít komponování jen jako koníček. Ale neznám skladatele, který by někam posílal svoje portfolio. Takhle to většinou nefunguje. Platí jen, když dramaturg o skladateli ví, jeho tvorba ho zajímá a orchestr má zrovna v plánu uvést premiéru.

Problémem však zůstává, že se nové dílo málokdy dočká reprízy, je to tak?

Šance na reprízu je opravdu malá. Prakticky nulová, když si skladbu objedná zavedená instituce, která má v popisu práce hrát klasicko-romantickou hudbu, což platí pro většinu symfonických orchestrů. Povede se to jen výjimečně. Jako v případě opery Pravidla slušného chování v moderní společnosti, kterou jsem napsal pro Operu Národního divadla v Brně, kde dojde tak na deset patnáct repríz během tří sezon. Pouze pokud

→

Foto: Jiří Turek

skladbu objednájí nadšenci, kteří mají vlastní ansámbl, lze doufat, že ji budou hrávat.

Neuvažoval jsi o založení vlastního ansámblu?

Uvažoval, ale momentálně na to nemám ani schopnosti, ani čas. Měli jsme od roku 2000 malý crossoverový ansámbl Why Not Patterns s Mirkem Pudlákem. Byli jsme technicky i hudebně soběstační, ale stejně jsme hráli jenom párkrát. Jde o organizačně složitou záležitost, potřebuješ lidi, kteří by se o soubor starali. V tomhle jsem neschopný, neumím si sám podat ani žádost o grant. Obdivuji lidi, jako je Eva Kesslová z Bergu, Honza Rybář nebo Ondra Štochl, kteří tohle zvládají dlouhodobě.

Vyplatilo by se zajistit pro hudební veřejnost „opakovatelnost“ hudebního zážitku vydáním nahrávky nové kompozice?

Veřejnost neposlouchá soudobou vážnou hudbu. Jde spíš o promile lidí, malý kroužek. Na což si nestěžuji, myslím, že je to tak v pořádku. Občas si někdo stěžuje, že problém vznikl přílišnou složitostí hudby 20. století, ale to je zavádějící. Je tu i problém média. Běžné streamovací služby jsou pro tento segment asi zbytečné. CD stagnují, já si je ještě kupuji, ale moc nás není. Nejsnazší cesta je, když nahrávka visí na skladatelově webu.

Pokud by skladby soudobého českého autora hledal zahraniční dramaturg, má šanci?

Tohoto úkolu se, myslím, dobře zhošťuje Hudební informační středisko, které se stará o katalog autorů a skladeb, které zde vznikají, za posledních asi padesát let. Zájemce tu může dohledat partitury, případně i nahrávky. Tedy fungovalo by to, kdybychom my autoři nebyli lajdáci a pravidelně dodávali do katalogu, co napíšeme, a zájemce ze zahraničí se proklíkal až sem.

Kromě skládání se věnuješ improvizaci a komponování v reálném čase.

Tyhle dvě disciplíny docela odděluji. Kompozice je pro mě od mých šestnácti let velmi důležitá. Ale vedle ní jsem se věnoval improvizaci jazzové, což však není v pravém smyslu čistá improvizace. Spíš jako když se učíš cizí jazyk se syntaxí, slovíčky, pravidly. Tyto

polohy jsem nesměšoval, ale improvizace byla výborným odreagováním od komponování a naopak.

Volná improvizace je zase jiná disciplína, kterou nemám tolik probádanou. Věnuji se jí v posledních letech spíš amatérsky. Komponování v reálném čase je záležitost závislá jednak na instrumentálním mistrovství, jednak na určitém mentálním nastavení. Důležité je například to, co říkal Keith Jarrett: umět před samotným hraním zapomenout vše, čemu se člověk věnoval, co napsal, co už zahrál. Dokázat jako autor zemřít a zrodit se znova. Kompozice v reálném čase také může znamenat, že se omezíš na pár motivů, které pak různě variuješ, což je ovšem záležitost nejen hudby, ale třeba i stand-up komiků nebo toho, co dělá Jarda Dušek ve Vizitě. Zapojování prvků náhody do skladeb vnímám jako svůj úkol pro následujících několik let.

Naučit se „zemřít a znovu zrodit“ je zapeklitá věc.

Stockhausen se v tom snažil v Aus den sieben Tagen pomoci hudebníkům jednoduchými pokyny, které slouží k tomu, aby člověk zapomněl na svoje hráčské ego a zahrál něco úplně jiného. Proto vložil do partitury návody jako „hraj jeden dlouhý tón s jistotou, že máš nekonečně mnoho času“. O něco podobného se snažil Cage. Zappa o něm třeba říkal, že je mistrem improvizace, ale Cage improvizaci neměl rád. Považoval ji za vyjevování zaběhlých figurek, které člověk celý život dělá. Snažil se muzikanty osvobodit, protože tvrdil, že člověk je pod jhem externalit, které do něj celý život někdo cpe, a jde o to, aby se „znovuzrodil“ s čistou hlavou. Zahrál něco, o čem ani nevěděl, že tam má.

Jenže člověk se možná stejně „znovuzrodí“ do podobného stavu, protože třeba to, co se nám zdá konsonantní a co disonantní, je dáno už fyziologicky. Zůstanou stejné geny, stejně utvořené synapse v mozku...

To je asi složitější otázka, je v tom i hodně dobové estetiky. Co byla konsonance v roce 1400, už není

konsonance později. Možná je na tom něco pravdy, ale otázka je, zda třeba raný Stravinskij je stejný jako pozdní.

Není to spíš proto, že pracuje na svém vývoji, vědomě se vymezuje proti stylu, který přerostl? Platí asi i stará pravda, že „skladatel píše celý život jednu skladbu, jen se snaží přiblížit ideálu“.

Dobry příklad je asi Miles Davis. Jeho zvuk je nenapodobitelný, ale zároveň se jeho okolí proměňuje. Existují asi nezměnitelné charakteristické lidské rysy, které mohou fungovat v jakémkoliv kontextu. Zvuk a frázování má Davis pořád stejné, ty krásné zámlky a ten timing jsou obdobné, ať už jde o bebop, Bitches Brew nebo jeho poslední album s hipoperem Easy Mo Bee.

Jsi žánrově všestranný. Když začneš psát, „nastavíš se“ předem do role jazzmana, rockera, autora artificiální hudby?

Tohle nemám striktně odlišené. Když dostanu nápad, nejsem v radikálně odlišné situaci, ať už píš pro kapelu rockovou, nebo jazzovou. Hudba je vždy moje, spíš jde o okolní podmínky. Jestli zadání zní, přines čtyřicetistránkovou partituru, nebo dones melodii na jednu stránku. Nejsem si vědom, že bych se stával vždy někým jiným. Navíc u sebe posledních pár let, v souvislosti se stárnutím, pozoruji jisté vyhraňování. V šestnácti jsem si řekl, že budu dělat vše, co mě baví, ale za pár let jsem si uvědomil, že je to tak náročné, že to nejde. Už mě třeba moc nezajímá instrumentovat cizí hudbu. Jsem rád, že jsem aranžoval tři programy Plastic People do orchestrální podoby, je to krásná minulost, ale uzavřela se cyklem tří desek. Primární je pro mě psát vlastní hudbu. Ale jestli jde o kompozice pro orchestry, malé ansámby nebo kapelu, kterou sestavím, to je jiná věc. ☐

Když dostanu nápad, nejsem v radikálně odlišné situaci, ať už píš pro kapelu rockovou, nebo jazzovou. Hudba je vždy moje, spíš jde o okolní podmínky.

Foto: Anna Strnadová

Paralelní svět

2. díl: Sex, drogy a rock'n'roll vs. přátelství na věčné časy!

Stoletím tančírů, tanečních kaváren a sálů, zkušeben, sklepů i kultovních hospod, kde slunce nezapadá, protože do nich nikdy nevstoupilo. Paralelní existence hudební kultury, která se z původně jen odvrácené tváře měšťácké společnosti mění po roce 1948 v jednu stranu barikády ideologie. Vzpomínky na tanec, hudbu i politiku – fenomény doby a společnosti. Text z poznámek připravovaných knih „Pražské tančírny“ a „Od New Clubu po Žumpu“.

TEXT: VLADIMÍR MERTLÍK

Název textu o vlivu nových hudebních trendů a jejich konfliktech se světem včerejška je stejně zjednodušující a nadsazený, jako byl název dílu prvního. Pojmenovává ale paradoxy obalu i obsahu komentovaných životních forem. Je to náraz světa svobody, definovaného provokativním hippie heslem *Sex, drogy a rock'n'roll*, na starou zeď. Druhá část se sarkasmem parafrázuje hesla „pokrokových“ režimů, ve skutečnosti úhlavních nepřátel všeho pokrokového. Právě v tom je dialektika boje nové generace a jejích forem umění – swingu, jazzu a rock'n'rollu – s režimem nenávidícím vše, čemu nerozumí a co zavání svobodou. Chceme-li rozebírat detaily, pak sex – ano, přátelé – nebuďte falešně skromní. U hudebních scén vždy existovala množina obdivovatelů milujících tu tango, příště jazz, swing, dixieland, rock'n'roll či bigbít právě pro onen extrém, kterým nové trendy voněly. Dělo se tak zhruba v patnáctiletých cyklech a je přirozené, že středem zájmu mladých dívek i mužů byli protagonisté opačného pohlaví. Dnešní osmdesátníci by sice mohli vyprávět, ale rovnice přitažlivosti idolů a obdivovatelů platila i v jiných oborech. Roli hrála nejen příležitost, ale i otevřenost, s níž se k sexu postavila generace hippies, a totéž platilo – v menší míře – i pro drogy. Byly vždy součástí tohoto vesmíru, měnilo se jen složení – absint, kokain,

marihuana, alkohol, LSD, heroin – a jejich množství. Svě o tom vědí jak hosté Montmartru, tak hvězdy stříbrného plátna 30. let či jazzových a později rockových klubů. Přitažlivost sexu i drog byla přesto vždy jen odvarem té nejsilnější závislosti uživatelů – na jazzu, swingu a rock'n'rollu. Paralelní svět tančírů, kaváren i rockových klubů nikdy nebyl jen světem hudby a tance. Vše, co se v něm odehrávalo, bylo odrazem změn společnosti, které směřovaly k destrukci přežitých způsobů a přicházely na svět s ambicí je překonat. Přirozenou silou konfliktu s většinovou společností byl spor generační, jenž někdy – v dějinných souvislostech – dostal podobu konfliktu společenského. V roce 1918 má nová československá společnost – i po celou dobu meziválečného trvání – ještě více smyslu pro různost.

SWING HEIL!

Až čas nacistické okupace je předzvěstí, že končí legrace – v přeneseném slova smyslu i doslova. Po opojení z konce války v roce 1945 přichází vzápětí v roce 1948 úder komunistického režimu, jenž se, stejně jako jeho hnědý bratranec před ním, obává nákazy *prostého lidu* infekcí svobody. Perzekuce muzikantů, příznivců jazzové i swingové hudby a provozovatelů tančírů připomíná případy amerických

Dne 20. 1. 1990 se v pražském hotelu Kriváň setkali The Plastic People of the Universes se svým idolem a legendou undregroudu, zpěvákem a skladatelem Frankem Zappou, podle jehož skladby se „Plastici“ pojmenovali. Byl dovršen jeden ze snů lidí alternativního světa. Po koncertu, který uváděl Magor Jirous, vypukl památný „undregroundový mejdan“, jehož se Frank Zappa ale neúčastnil, protože byl abstinent. Zleva na fotu: s kytarou Jiří Kabeš, Mejla Hlavsa, Frank Zappa a zpěvačka Michaela Němcová. Foto: Alan Pajer

klubů a tančiren v době prohibice. Jen se tak děje s daleko větší brutalitou! Swingové i jazzové party dechových sekcí znějí zpoza přibouchnutých dveří tančiren, které se proměnily ve sklady a agitační střediska. Dřívější generační střet přemění bolševičtí kulturtrégři v boj nesmiřitelně třídní, v kategorii velezrady. Žene je nejen explicitně a provokativně najevo dávaný luxus a elegance prostředí swingu či komplikovanost jazzové formy. Příčinou je i chování, móda a verbální projev *fans*. To vše považuje bolševický režim – tak jako nacistický – za projev vzdoru a nepřátelství. A nemýlí se! Jediné, co jazz, swing a poté rock'n'roll spojuje s represivním režimem, je vzájemná nenávisť, ale navíc pohrdání buranstvím utlačovatelů. Jde o antagonismus

tak silný, že se časem mění v politický postoj, lhostejno, je-li to v případě protinacistického odboje (viz odbojová skupina Bílá růže v letech 1942–1943) nebo téměř čtyřicet let poté v antikomunistickém disentu. Pokaždé to režim zaskočí a pokaždé to má příbuzné konotace. Již před rokem 1933 spojoval řady vzdělanějších německých teenagerů odpor k nacismu a obliba kultury anglosaské provenience. Vliv na tento fenomén mělo jistě i kosmopolitní prostředí kolébky hnutí – hanzovního Hamburku. Zprvu *swingové děti* – jak si říkají – spojuje jen obliba jazzu, swingu i související módy a příslušnost demonstrují provokativním, z pohledu mainstreamu dekadentním oblékáním. Ihned zkraje války na *swingové děti* dopadla brutální represe režimu, jenž

Drogy tu byly vždy – absint, kokain, marihuana, alkohol, LSD, heroin.

pro válku potřeboval homogenní společnost. Tvrdý režimní tlak ale vyvolá reakci a postupný přerod do manifestičně projevované politické opozice. Hudba i nadále zůstává hlavním spojovacím znamením, ale svou roli začínají hrát i symboly – dlouhé vlasy a ozdobná jehlice s drahým kamenem u mladých mužů či výrazný make-up a ostře lakované nehty dívek. *Swingové děti* také ostentativně používají jako dorozumivací jazyk angličtinu a vrcholem provokace je parodování nacistického pozdravu *Sieg heil!* v podobě *Swing heil!*

SWINGOVÉ DĚTI

Odpověď na otázku, proč se dotýkat dějů mimo rámec naší země, je v bezprecedentní podobnosti nacismu a komunismu v tlaku na umění. Nejde jen o podobnost éry nacismu po roce 1933 s roky po komunistickém puči 1948. Identickou podobu i následky má také útok na hudební scénu z roku 1956 a svou recidivu prožije i v době pozdější sovětské okupace od roku 1969. Naše cesta *Zpátky do budoucnosti* nás tedy vede do roku 1938, kdy je v Německu swing a jazz zakázán, neboť *dekadencí ohrožuje triumfální odhodlání německého lidu zvítězit v budování třetí říše*. Jak jazzmanům i rockerům známa dikce, jak známý slovosled. Němečtí

→

Rudolf Antonín Dvorský a jeho Melody Boys – vzor elegance a symbol úspěchu, po roce 1948 náležitě potrestán.

Inka Zemánková a Lišáci ve filmu. Bolševik dokázal zahnat tuto hvězdu za volant traktoru JZD.

swingaři se přesouvají do ilegality ke spolupráci s odbojovou skupinou Bílá růže, později zlikvidovanou. V souvislosti s mizením generací ve válečném mlýnku na maso klesá věk swingových dětí až k hranici čtrnácti a osmnácti let. Nicméně trvající význam hnutí odráží v roce 1942 dopis vůdce SS Heinricha Himmlera SS-Obergruppenführerovi a šéfovi Hlavního úřadu říšské bezpečnosti Reinhardu Heydrichovi, jehož výňatek stojí za uvedení v doslovném

znění, jako budoucí dějů v a varovné memento: „Mám za to, že všechno tady to zlo musí být vyhubeno nyní. Všichni jejich vůdci musí být posláni do koncentračních táborů na převýchovu, která musí trvat dva až tři roky. Jenom největší možnou brutalitou budeme moci zastavit nebezpečné šíření anglofilních tendencí v dobách, kdy Německo bojuje o své přežití.“ Brzy následuje zatčení stovek swingových dětí a internace jejich představitelů do koncentráků.

Všem příslušníkům jsou ostříhány vlasy... Nepřipomíná to něco?

HNĚDÉ A RUDÉ SYNKOPY

V protektorátním šeru se jazzovým a swingovým orchestrům, za lehce přivřeného oka cenzora, daří tančit mezi zákazy stejně jako hostům na parketech. Jen čas od času přicházejí brutální zásahy okupační moci, končící nejednou žalářováním, a dokonce popravami. Zákaz hudby anglosaské provenience přináší na jedné straně původním autorům falešnou identitu, na druhé pak vynucenou, ale

„Slunečnice, jež otáčí se za sluncem“ řadu dalších let otáčí volantem traktoru v JZD.

úspěšnou autorskou tvorbu domáci. Výraznou osobností jazzové scény se stává R. A. Dvorský, který po hraní v orchestru Melody Makers zakládá Melody Boys. Zářící hvězdou je Jaroslav Ježek a orchestr Osvobozeného divadla, které si nelze představit bez dvojice V+W. Jejich zlatá éra ale končí emigrací před nástupem nacismu a pozdější Ježkovou smrtí v USA. Po válce divadlo i orchestr dostanou další ránu novou emigrací Voskovce. Naopak přežití se dočká v koncentračním táboře Emil František Burian, který vzápětí dá svůj nesporný talent dramatika i autora do služeb komunistického uměleckého kompostu. Nejvíce ovlivňuje prostor Karel Vlach, jehož orchestr je líhní vynikajících interpretů, mj. i legendární Inky

Zemánkové. Její kariéru brzy ukončí *Strana* a božská *Slunečnice*, jež otáčí se za sluncem pak řadu let otáčí jen volantem traktoru v JZD. Jiřina Salačová, Sestry Allanovy, další dívčí jména s hvězdnou kariérou. Vedle sametového Rudolfa Cortése nelze opomenout muže, jehož hlavní rolí bylo odcházet, když dámy zavřely oči, ale který tu ani jako zpěvák nebyl *Jen pro ten dnešní den*, Oldřicha Nového. Mezi nejmladšími jazzmany a swingaři roste generace, která bude zářit po válce, jako nezapomenutelný *dada* zpěvák a entertainer Arnošt Kavka.

ĎÁBEL A KOMUNISTA NIKDY NESPÍ

Píše se rok 1945. Stejně jako říšské soukmenovce se daří obelstít i rudého ďábla falešnou identitou autorů a interpretů. Výrazy *jazz*, *swing* a *jazzband* jsou překryty nálepkami *taneční hudba* a *taneční orchestr*. Patří k nim stále na vrcholu hrající Karel Vlach, rychle v žebříčku stoupající Karel Krautgartner, růžky vystrkuje Gustav Brom. Obdiv sklízí manželský jazzpár Jan Hammer a Vlasta Průchová a těžko říct, je-li Václav Irmanov lepší zpěvák, či sochař. Jazzoví fajnšmekři s rozkoší pomlaskávají nad virtuozitou kapel Rytmus 42, Studio 5 či Studijní skupina tradičního jazzu Pavla Smetáčka. Přijíždějí jazzové zahraniční kapely i interpreti, často s krycí legendou, že hrají a zpívají písničky utlačovaného amerického – nejlépe černošského – pracujícího lidu, mj. skvělá zpěvačka Gerry Scott. Je třeba smeknout před vynikajícím americkým gospelovým zpěvákem Paulem Robesonem, byť má na charakteru skvrnu mírového prokomunistického aktivisty. Několikrát za sebou vyprodá Velký sál Lucerny také anglický klarinetista Mr. Acker Bilk, když s *Cizincem na pobřeží* (*Stranger on the Shore*) uvede Prahu do vytržení.

V tanečních lokálech všech úrovní nepropadne jablko na zem, stejně jako nikdo z nešťastníků před vchodem, na něž se nedostalo, se nedostane dovnitř. Lucerna, nesmrtelná Alhambra, Fénix, Lloyd, Radiopalác, Mánes, Terasy Barrandov, Palác YMCA, SIA,

Karel Vlach a saxofonová sekce na fotu k 10. výročí existence orchestru.

Sophie Scholl a vpravo její bratr Hans, vůdci odbojové protinacistické skupiny Bílá růže. Popraveni 22. února 1943 spolu s dalšími členy skupiny.

Alfa, Vltava a každou sobotu válí ve Valdeku Láďa Bezubka!

Zblblí svazáci jsou na brigádě a taneční parkety patří potápkám a chuligánům. Po smrti Stalina, Gottwalda a *odhalení* tzv. stalinského kultu v roce 1956 se zdá, že na území sovětských gubernií proniká vlahý vánek. Ale ďábel a komunista nikdy nespí!

(Příště závěr: Kytara, zbraň hromadného ničení)

Vážení kolegové,
v rámci realizace v textu zmíněných knih přivítám zaslání vašich vzpomínek na kluby, tančírny, kavárny atp., v nichž jste hráli, včetně případných poznámek či historek, na mail: komunikace@osa.cz, předmět: Historie klubů – Autor in

Děkuji za vaši pomoc,
Vladimír Mertlík

Miluju ten moment chuti a radosti, že něco vzniká

ZASTUPOVÁN OSA
OD 1999. V DATABÁZI
MÁ REGISTROVÁNO
179 HUDEBNÍCH DĚL.

O frontmanovi Tata Bojs je známo, že je renesanční osobností. Pro svou kapelu neskládá jen písničky, ale její hudbu doplňuje i audiovizuálními projekcemi, vytváří poutavé booklety, výstavy a nově i katalog. Povídali jsme si spolu v Karlových Varech, po vydařeném koncertu v tamních Císařských lázních. Ty label Big Boss po dobu konání filmového festivalu přeměnil na výjimečný koncertní prostor Kaiser 54, kde se i díky kouzlení Dušana Neuwertha kapele skvěle hrálo.

TEXT: BARBORA VRABLÍKOVÁ

Užili jste si včerejší koncert?

Jasně, bylo to bezva. Interiér Císařských lázní je překrásný, horší je to tam s akustikou. U prostorů s dlouhým dozvukem je důležité, aby bylo rozumět zpěvu. Snad se tohle Dušanovi podařilo, ačkoli to asi nešlo ošetřit plošně.

Podle tebe je tedy porozumění textu zásadní pro to, aby tě koncert bavil? V případě koncertu zahraniční kapely ti nezřetelnost textu nevádí?

Když nerozumím české kapele slova, koncert si tolik neužiju. I v kontextu našich písniček je pro mě verbální sdělení stejně důležité jako hudba samotná. Písnička pro mě začne fungovat až v momentě, kdy do sebe obojí zaklapne. U zahraničních kapel to mám jinak, vnímám spíš celkovou náladu a energii. Text mě začne zajímat až v případě, kdy mě hodně baví interpret. Nevím, proč to tak je. Asi proto, že neumím tak dobře anglicky.

Z toho soudím, že má Dušan v kapele klíčovou roli.

Rozhodně. Je jejím pátým členem, jezdí na každý koncert. Už dlouho je uvnitř soukolí, mnoho let s námi písničky taky dělá a ví přesně, jak má ten který zvuk finálně znít. Snaží se zoptimalizovat výsledek v kontextu různých prostorů. To je práce v reálném čase, jakou může dělat opravdu jen člověk, který kapelu dobře zná.

Je pro vás nepříznivá akustika důvodem, proč si nevyberete jinak prostorově velkorysý a vizuálně zajímavý prostor?

Záleží na tom, kdo a s jakou ideou nás osloví. Někdy dokonce odehrajeme koncert ve skoro nehratelných prostorách, protože má benefiční přesah, který je nám sympatický. Třeba v Pražské křižovatce, kde se dá hrát snad pouze akusticky. Lidé tam koneckonců jdou s tím, že třeba nedostanou plnohodnotný hudební zážitek, ale chtějí podpořit nějakou ideu.

Máte pro takové případy akustické verze písniček?

Máme dvě až tři verze koncertů. Třeba elektroakustická je takzvaně na stojáka, kdy na jedné noze stojím za zvednutou bicí sadou a druhou nohou šlapu velký buben. Je to nepohodlná varianta, ale vznikla kvůli poptávkám malých klubů, kam se na pódium normálně nevejdeme, nebo kvůli nízkým pódíím. Když sedím za bicími bez riseru, vidí mě jen první dvě řady, a nemám tak možnost navázat kontakt s publikem.

Mluvil jsi o kontaktu s lidmi. I s různými způsoby vyvyšování se ti přes hmotnou bariéru bicích musí kontakt navazovat mnohem hůře než třeba kytaristovi.

Během let jsem čím dál častěji narážel na to, že se za bubny vzadu na pódiu při zpívání cítím trochu blbě. Takže jsem se posunul dopředu a hrajeme už pár let všichni čtyři v řadě, jako Kraftwerk. (smích) A když s námi hostuje druhý bubeník Tomáš, jsou jeho bicí vzadu na středu nebo se střídáme na mých. Když mám potřebu si trochu zablnout a zrovna nemusím bubnovat, vylezu na basovou bednu za sebou a využiju ji jako malé pódium, na kterém tančím. A když pár písniček hraje Tomáš, můžu být v přední linii.

A tam je komunikace s publikem zřejmě o něčem jiném.

Tam je to napřímo, pomyslná hranice mezi námi se lépe maže. Baví mě být uvnitř té energie, je to nabíječčí. Koncert si víc užiju, když vidím, jak jsou lidé pod pódium rozesmátí, baví je to a tančí. Občas skočím za nimi a tančíme spolu.

Není pět lidí v řadě náročných na šířku prostoru?

Na šířku ano. Ne tolik na hloubku, což je skvělé v případech, kdy máme koncert s vizuálem – za nás se dají vyskládat LED stěny, je možné pracovat se scénografií a zároveň je spousta prostoru pro pohyb.

Na koncertě mi jako nejsilnější moment přišla skladba S ní, při které stojíš u mikrofonu před lidmi. Taky to tak vnímáš?

Na konci této písničky mívám trochu problém. Je tam taková vrcholící velká klenutá melodie, která mě, ani nevím proč, strhává k malému šílenství. (smích) Nekontroluju se a někdy dělám divoké věci. Už se párkrát stalo, že jsem zahodil stojan, který v letu bouchl Mardošu. Nebo jsem ho zničil. V tu chvíli nevím, co se se mnou děje. Ale je dobré, když se na koncertě nálady střídají, paleta musí být pestrá.

Loni jste oslavili výročí třicet let, které jste doprovodili ohromnou výstavou v Doxu a ke kterému jste vydali knihu. Vnímáš tohle všechno jako předěl, který

něco ukončuje a něco začíná?

Ta kniha je pro mě hlavně symbolickou tlustou čarou, která tu éru uzavírá a uchová ji na věky. Když člověk dlouhá léta vrhá energii nějakým směrem a má za sebou určité

Když nerozumím české kapele slova, koncert si tolik neužiju. I v kontextu našich písniček je pro mě verbální sdělení stejně důležité jako hudba samotná.

penzum práce, je vždycky dobré to uzavřít. Proto se výtvarným umělcům vydávají katalogy. My jsme si vydali Tatalog. Výstavu jsme udělali proto, že jsme chtěli oslavit třicet let trochu jinak, než to kapely dělávají.

Nehrát se symfoňáky?

Třeba. A to už jsme si navíc zkusili. Výstava mě napadla hlavně proto, že jsme vždycky kladli na celkovou vizualitu velký důraz. Troufám si říct, že větší než u leckterých českých kapel. Leoši Váلكovi z Doxu se ten nápad zalíbil, tak se to celé rozběhlo.

Asi vás pak čekalo hodně práce.

To ano, poslední dva měsíce příprav

jsem v Doxu skoro spal. Když na tu dobu zpětně vzpomínám, možná bych ji co do pracovního zanícení připodobnil k období tvorby Nanoalba. Asi bych znova nedokázal vygenerovat tolik síly a alespoň v nejbližší době bych už ani moc nechtěl, aby se to opakovalo.

Něco se tedy uzavírá. A co začíná?

To právě nikdo neví. Kapela pořád funguje a chceme hrát, dokud nám to naše těla dovolí. (smích) Možná natočit ještě pár desek. Je to asi trochu s podivem, ale nás to po těch třiceti letech pořád baví! Pochopil jsem, co je to za sílu, která třeba Rolling Stones i v dědečkovském věku táhne na pódium. Na hodinu a půl jsi vytržená z reality, dostaneš se do jiného světa. A myslím si, že kdyby byl mezi námi jeden, kterého to začne bavit trochu méně, v celku se to projeví a postupně se to celé začne rozkládat.

Takže se těšíte na každý koncert?

Nehrajeme tak často, abychom se těšit přestali. A těšíme se i na soustředění, kde vznikají nové věci. Je strašně zábavné, když ti písnička vzniká pod rukama. To je jak se sochou nebo akvarelem, když se rozpijejí vlasečnice kaligrafické tuše. Tady změníš jeden zvuk nebo vyměníš kytaru za jiný nástroj, a ta věc najednou ožije a zní jinak. Ještě v sobě cítívám energii, která mi dává sílu strávit nad písničkou noc. O půl čtvrté ráno najednou koukám, kolik je hodin, a vzpomenu si, že ráno vstávám s dětmi do školy. A když se pak probudím, kupodivu nejsem moc unavený.

Tak to ale asi nejde délat dlouhodobě...

Samozřejmě tě to po čase doběhne. Ale teď mluvím o tom momentu chuti a radosti, že něco vzniká. To vnímám jako celkem vzácné chvíle, kterých nebývá za rok zase tolik. Pak je člověk ochoten tomu obětovat maximum. Při tvorbě Tatalogu jsme na Hithitu vymysleli odměny ve formě osmi akvarelů vložených do knihy a patnácti kreseb přímo na prázdnou stránku. Na nich jsem přes den

Foto: Tomáš Krist

pracoval v ateliéru, a když pak večer děti usnuly, měl jsem ještě chuť a sílu jít do suterénu pracovat na demáčích ze soustředění. Nerad bych vypadal jako bláznivý workoholik, jsou to opravdu vzácné chvíle, kdy cítím, že se něco děje a já to musím chytit. Pak zase přijdou měsíce bez inspirace.

Řekl jsi, že ve své tvorbě reaguješ na věci, které se tě bezprostředně týkají, včetně těch, které se odehrávají ve tvém nitru. Vypadá to, že ti inspirace pořád nedochází.

Neustále se něco děje, jsem konfrontován s novými životními situacemi. Anebo se starými, převlečenými za nové, na které se díváš trochu jinak. Zkoumám tím sám sebe. Třeba v textech je pro mě čím dál složitější sdělit vnitřní pocit slovy. Laťka našich textů je celkem vysoko i díky Mardošovi, který je skvělý textař. Dřív jsem to řešil míň, jak to padalo, tak to šlo ven, kdežto teď udělám třeba deset verzí jednoho textu a ve finále zjistím, že se vyjadřuju pomocí stejných spojnic jako před lety. Otázka pak je, kde je hranice vlastního rukopisu a kde začíná takzvaná sebevykrádačka. (smích)

Posouváte se s novým albem někam jinam?

Zatím máme nahozených šest písníček, takže je těžké to hodnotit. Sebe člověk asi nezapře, takže budou nejspíš zase znít jako Tata Bojs a zase budou překryté mým zpěvem, který má svá omezení. Ale řekl bych, že se hudbu pokaždé snažíme dělat překvapivě. Pak se nám taky občas stává, že když si po měsíci poslechneme demo-verzi, tak se divíme, kam pod tou kompozicí zmizela původní hezká písnička.

Nestává se tedy, že byste dospěli k rozhodnutí výrazně se stylově posunout?

Když se podívám těch třicet let zpátky, mám pocit, že jsme se posouvali neustále. Otázka je, jestli to bylo vždycky k lepšímu. Je to vždycky hodně spojené s obdobím, které člověk právě žije. Půvab kapel tkví v synergii jejich členů. Album zní tak, jak zní, protože vzniklo

Foto: archiv Milana Caise

v určité době, s určitými lidmi, kteří se zrovna nacházeli v určitých životních situacích. Kdybychom se teď tisíckrát snažili udělat druhé Futuretro, nepovede se to a taky by to byla blbost.

Takže to necháváte prostě plynout?

Přesně tak. Nápady z nás padají, a když máme trochu hotovější demoverzi, opatrně ji pustíme někomu z našeho širšího okruhu a poslechneme si jeho názor. To jsou důležité postřehy zvenčí, se kterými se dá pracovat dál. Po prvním nezasvěceném poslechu je člověk schopný líp zhodnotit celkový dojem z písně, který my zevnitř nevnímáme.

A jste ochotni na základě nepřiznivé zpětné vazby písničku úplně překopat, nebo ji raději zahodíte?

My písničky nezahazujeme. Máme spoustu těch, které se na předěšlá alba nevešly, a teď se k nim vracíme. Zase to je ten přirozený proces. Někdy se ocitáš v období, kdy ti zrovna nerezonuje tohle téma nebo tahle melodie. Ale po čase ta písnička najednou začne fungovat, přijde ti inspirativní a máš pocit, že z ní můžeš něco vykřesat.

Mluvili jsme o inspiraci, kterou získáváš ze svého nitra. Nevykrádáš někdy sám sebe – třeba malbou na úkor hudby a naopak?

Když mám zajímavé téma, cestu ven si vždycky najde. Když to nejde přes hudbu, vznikne třeba akvarel nebo socha. Jsou témata, která mohou jít ven oběma směry, a pak témata, kterým spíš než konkrétní zasazení do písňového tvaru sluší abstraktnost a větší neuchopitelnost.

A nemůže to být potom naopak tak, že to téma vysublimuje z nitra ven skrze akvarel a pak se s ním lépe pracuje dál?

Když jsme dělali Ležatou osmičku, byl jsem po nehodě na motorce půl roku doma a z té nudy jsem pak začal pracovat. Nahazoval jsem demoverze písniček a zároveň jsem měl potřebu nehotové hudební skici ztvárnit

i vizuálně. Ke každé skladbě na albu vznikl akvarel, který popisuje pocit prvního náhozu, a mnohdy proto ani neodpovídá jejímu konečnému tvaru. Takhle to ale nebývá vždycky.

**Když mám
zajímavé téma,
cestu ven si
vždycky najde.**

**Když to nejde
přes hudbu,
vznikne třeba
akvarel nebo
socha.**

Podle toho, co jsi mi už řekl, tě asi neláká jedno z toho na čas přestat dělat...

Ještě jsem nepocítil potřebu s něčím skončit. Zatím se mi to hezky doplňuje, a když chvilku dělám jedno, začíná se mi stýskat po tom druhém. Oproti dřívějšímu ale už netrávím tolik času s nástrojem, už několik let necvičím na bicí. Baví mě spíš písničky tvořit a moje hra je uzpůsobena čistě jejich podpoře a tomu, co zároveň zvládnou zazpívat. Čím dál víc mě zajímá kvalita úderu a radost z poslechu obyčejného rytmu, který kapelu táhne dopředu. Taky nehrajeme jazz, ale rokenrol, že ano. *(smích)*

Je jasné, že pracuješ pro celek. Ale kdybys teoreticky chtěl a pracoval na tom, tak bys nějaké bubenické

ekvilibristiky také zvládl, nebo ne?

Jsem přesvědčený, že každý člověk může zvládnout všechno, na co si vzpomene. Je to jen otázka nasměrování vůle a času, které tomu chce dát. Vždycky si vzpomenu na Forresta Gumpa, který se rozhodl, že bude hrát ping-pong, a tak ho hrál pořád, až byl nejlepší na světě.

Každý rok hraješ koncert s Petrem Niklem a Svátečním popem. Co ti to ve srovnání s Tata Bojs dává navíc?

Je to jiný přístup a asi i víc svobody. Petra jsem poznal už v roce 2000 při spolupráci na projektu Hnízda her v Rudolfinu a Sváteční pop byl přirozeným vyústěním našeho kamarádství. Vždycky mi přišlo, že i přes svoji teatrálnost a klaunovství v sobě mají Petrova vystoupení zakuklený silný písničkový charakter. Jednou jsem mu po jeho koncertě řekl, že se mi jeho písničky moc líbí a že by mě bavilo je rozvést a k jeho zpěvu a buzuki přidat bicí a další zvuky. On tomu byl otevřený, a tak jsme přizvali ještě Ondru Smejkala s didgeridoo a Juru Hradila na klávesy. A jak jsme měli nástroje rozložené ve studiu, začali jsme jamovat. Najednou vznikaly neuvěřitelné barvy a atmosféry, které jsme nahráli. Tak vznikla kapela, se kterou máme jeden nebo dva koncerty do roka. Je to pro nás svátek neboli Sváteční pop.

V červnu se rozdaly Výroční ceny OSA. Ty jsi loni navrhl sošku. Jak ses do pracoval k finální podobě?

Řekl jsem si, že ji zkusím pojmout jako malou sochu, která se dá dobře uchopit do ruky. A protože je to OSA, bavilo mě pracovat s principem osové souměrnosti. Činnost OSA vnímám trochu jako detektivní práci, proto jsem pracoval taky s principem lupy. Sklo pak poskytuje různé průhledy a další optické efekty, které u jiného pevného materiálu nenastávají. Chtěl jsem, aby ta soška měla vtip, křehkost, subtilnost a zároveň i váhu a aby byla hezká v polici. ☒

Jasná zpráva o Hudbě Praha

Foto: Warner music

MICHAL AMBROŽ
ZASTUPOVÁN OSA
OD 1989. V DATABÁZI
MÁ REGISTROVÁNO
135 HUDEBNÍCH DĚL.

TEXT: ROMAN JIREŠ

Když bývalý manažer Hudby Praha Šimon Kotek v roce 2015 oznámil, že po 33 letech existence se odchodem kytaristy a zpěváka Michala Ambrože rozpadla kapela Hudba Praha, byl to pro mnohé šok. Hudba Praha přitom zejména v posledních letech příliš nevystupovala a na nové studiové album se čekalo od roku 2010, kdy byla v pražském Paláci Akropolis pokřtěna nahrávka De Generace. Příznivci skupiny založené Ambrožem v roce 1984 po zákazu Jasně páky, která se po článku Nová vlna se starým obsahem v časopise Tribuna ocitla na černé listině, navíc už byli několikrát svědky určité nestálosti Hudby Praha.

Foto: Marek Musil

První etapa její existence se uzavřela v roce 1996 z důvodu přetížení a sólových aktivit jejích členů. Ambrož se v té době věnoval projektu Divoký srdce. Druhé období zahájil v roce 1999 charitativní Koncert pro Kosovo. Na podzim roku 2006 sice oslavila kapela označovaná tou dobou Jasná páka / Hudba Praha 25. výročí založení a vstoupila do Beatové síně slávy, ale mezi jejími členy to již začalo skřípat. Před šesti lety Hudba Praha uspořádala oslavu 30. narozenin spojenou se křtem kompilace ... All the Best!!!, na které je také bonus v podobě čtyř písní, ale odlišné názory na četnost koncertů a další umělecké směřování skupiny včetně zdravotních problémů Ambrože vedly k jeho odchodu. Pro mnohé se tím historie jedné ze zásadních skupin přelomu 80. a 90. let minulého století uzavřela. Naštěstí ne na dlouho.

SRDEČNÍ PŘÍBĚH POKRAČUJE

Poté co jeho bývalí spoluhráči vytvořili Hudba Praha Band a Ambrož

s vydatnou producerskou pomocí Davida Kollera v roce 2016 vydal jako sólovou nahrávku Srdeční příběh s nově nahranými písněmi „staré dobré“ Hudby Praha, vznikl okolo jména kapely trochu zmatek. A aby toho nebylo málo, po dlouhých devíti letech od nahrávky De Generace se letos v dubnu objevilo nové studiové album s názvem Michal Ambrož & Hudba Praha. „Teď hraju s kapelou, se kterou jsme vystupovali po mé sólové desce Srdeční příběh. Máme za sebou nějaké koncerty a dali jsme se dohromady natolik, že jsme mohli natočit desku,“ vysvětlil Ambrož.

Sestava Hudby Praha, která před časem natočila album De Generace, se rozpadla před pěti lety. Vznikly dva soubory, které navázaly na její tradici – Hudba Praha Band a Michal Ambrož & Hudba Praha. Na zvukové podobě alba Michal Ambrož & Hudba Praha se podíleli noví spoluhráči: kytaristé Radovan Jelínek a Michal Pelant, klávesista a kytarista Matěj Belko, baskytarista Jakub Vejnar, bubeník Roman Vícha, saxofonista Jakub Doležal nebo

zpěvačky Tereza Kopáčková, Veronika Vítová a Markéta Foukalová. „Album De Generace tvořily většinou starší písničky, které ale nikdy předtím nevyšly. Na sólovce byly moje nejlepší staré kusy a teď je to kapela, kterou jsme dali dohromady po mé sólové desce. Na koncertech se sehrála natolik, že jsme mohli vyrazit do nahrávacího studia,“ sdělil Ambrož.

Pětašedesátiletý hudebník považuje za důležité, že noví spoluhráči mají autorský potenciál. Na většině písní s nimi Ambrož spolupracoval, ale hlavní je jeho podíl textaře a zpěváka. Vzhledem k problémům s revmatismem se musel vzdát hraní na kytaru. „Já už hraju jenom tak ‚zbytkově‘ s Jasnou pákou, ale spíše je to show, kytary se držím a snažím se jim to nekazit. Ale hlas mi naštěstí zůstal. Když jsem ještě hrál, řvala za mnou kytara, a abych se vůbec slyšel, musel jsem řvát taky. Teď můžu používat hlas ve všech polohách,“ sdělil.

Ze staré Hudby Praha se Ambrož pokusil na nové album přenést

atmosféru písní, které podle něho vždy byly „o chlastu, bolševikovi a ženských“. „Myslím, že to je pořád o tom, jenom bolševik už není úplně bolševik, trochu se zamaskoval. Přes mezipartnerské vztahy se dostávám ke společenským otázkám. A ženy budou tématem vždy, o nich stále zpívají i století bluesmani, kteří při hraní sotva sedí na židlích,“ konstatoval Ambrož, který napsal osm textů. Zbylé dva pocházejí od Petra Váši a básníka J. H. Krchovského. „Například Uprchlík je od Jury Háška Krchovského z nějaké starší sbírky. Najednou získává nové dimenze. Je to první píseň na albu kvůli tomu, že vše, co následuje, je po velkém zemětřesení. Myslím, že z té písně číší beznaděj, která může člověka potkat v kteroukoliv minutu jeho života, aniž by se na tom nějak podílel a měl na to vliv. Píseň, která ilustruje to, co násled-

Foto: Warner music

duje po útěku. Náš svět je zbouraný, přicházíme do trosk a rozhlížíme se kolem,“ podotkl Ambrož.

Album uzavírá Jasná páka, původně Vášova a Ambrožova píseň pro stejnojmennou legendární kapelu. „Nějak tenkrát propadla a na žádnou desku Páky se nedostala, tak jsme ji odložili. Ta písnička je taková možná trochu odbočka. Je to popis doby. Popis Petra Váši. Forma písně je lehoulinká a načechraná, ale ten obsah je vlastně hrozný. Možná je to největší popis situace, která tady je.“

NÁVRAT FERNETOVÉHO OBDOBÍ

Poslední úpravy na novém albu dělal Ambrož tak trochu na poslední chvíli na své již tradiční dovolené v Dominikánské republice. „Když jsem odjížděl, měl jsem skoro všechno udělané. Počítal jsem, že všechno stihnu, než zmizím z Prahy, ale jak to bývá, nastal skluz. Za sebe jsem měl našťestí zpěvy hotové a na dovolené se mi dobře pracovalo. Do počítače mi dorazily mixy, vylezl jsem na střechu s nořasem a sluchátky a poslouchal. Před pěti lety, když jsem nemohl hrát a v kapele to přestávalo fungovat, bych nevěřil, že se něco takového stane. Jinak do Dominikánské republiky jezdím rád, protože mi teplo dělá dobře na můj revmatismus,“ uvedl.

Hudba Praha pokřtila nové album 24. dubna v pražském Paláci Akropolis, kde v první polovině koncertu odehrála deset nových písní v pořadí, v jakém jsou na desce. Zazněl i Ambrožův duet Už jsme zase zpátky s hostující Markétou Foukalovou ze seskupení Lanugo. Ve druhé části křtu pak došlo na Špinavý záda, Brejle, Maelstrom, Pal

vocud', hajzle a další staré hity. „V dobách, kdy jsme natáčeli s omezenou technikou a různými peripetemi první desku Hudby Praha, to bylo období, které někteří hudební kritikové označovali jako období fernetové neboli hořkosladké. A já myslím, že tato chuť nebo možná pro někoho i pachut' je cítit i z těchto nových písní. Chtěl jsem hudebně navázat na náladu první desky,“ podotkl k nahrávce Ambrož. „Myslím si, že to je ta tradice, kterou řekneme ‚trochu přebil ten rokenrol‘, který byl v 90. letech význačnou známkou Hudby Praha, a doba se vlastně proměnila natolik, že je potřeba zklidnit emoce a dát je do souvislostí.“

STÁLE ŽIVÁ HUDBA PRAHA

Předchozí sólovou desku Srdeční příběh produkoval David Koller, který je Ambrožovým dlouholetým spolupracovníkem. Všechny skladby prošly jeho rukama a ušima, měl poslední slovo. „David mi hrozně pomáhá, on je jako mladší brácha, který se tváří, že je starší. Na novém albu má supervizi. Práce s ním je bez problémů, nehrotí žádné situace, ale když se mu něco nezdá, tak to řekne. Pomohl

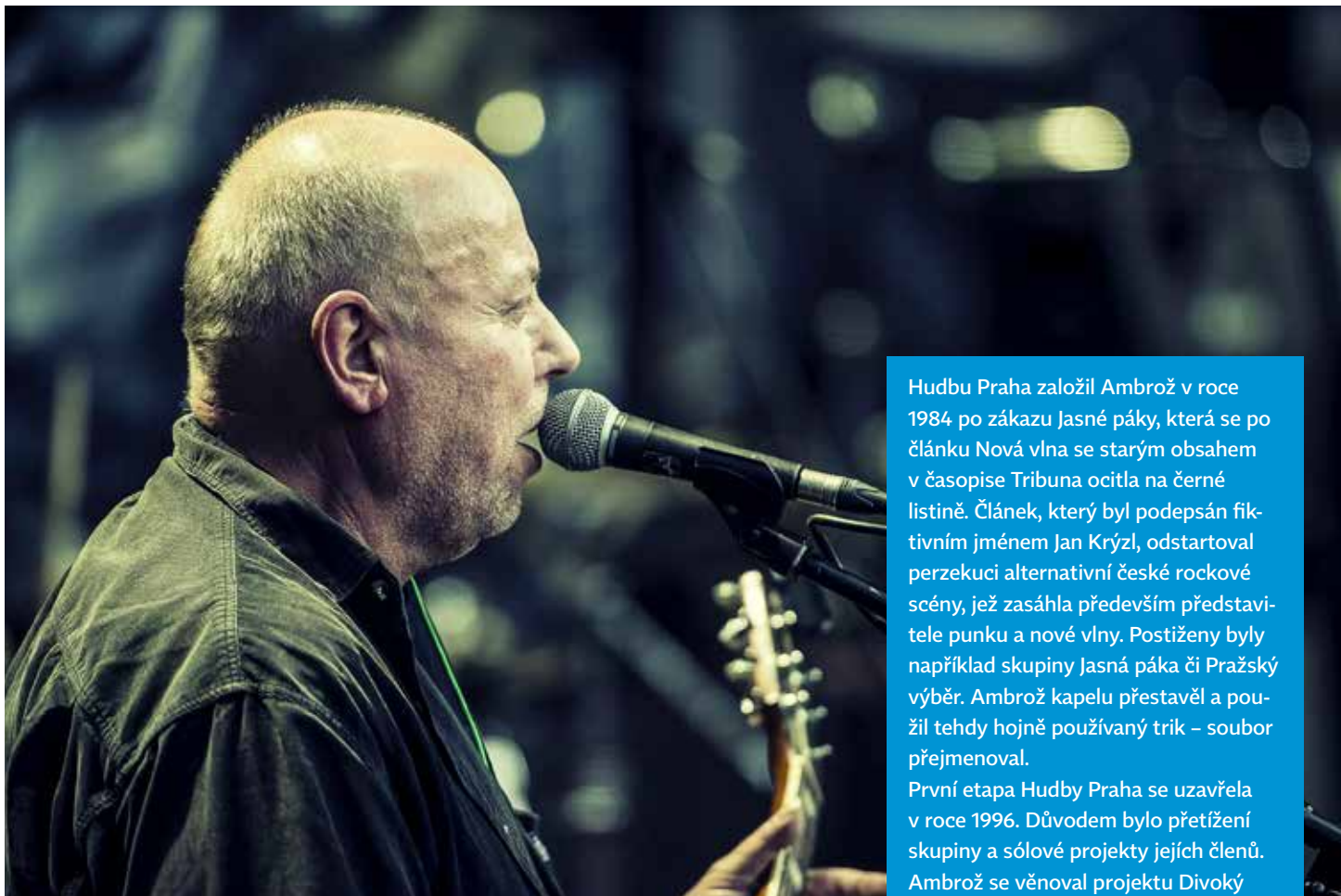

Foto: Warner music

nám i tím, že jsme mohli používat jeho nahrávací studia v Mikulově a v pražské MeetFactory,“ poznamenal Ambrož.

Album Michal Ambrož & Hudba Praha pro svého stěžejního autora, jenž je vyjma jedné, kterou zpívá, u všech písní spoluautorem a někdy i autorem muziky, znamená nový krok. „Tohle byla deska, na které jsem pracoval nejvíce ze všech, zabýval jsem se jí půl roku. Chtěl jsem, aby tam byly holky, jak jsme to dělali celá léta. Aby to mělo tu pečeť Hudby Praha. Je to moje druhá sólová deska, i když je to staronová Hudba Praha, jsem to já. Ten název není nic geniálního, je to známý příběh o dědovi baskytaristy Jiřího Plecha Novotného, který bydlel ve střešovickém

domku sloužícím jako společná zkušebna několika pražským skupinám. Stařík ležel neustále v posteli, a když jsme kolem něho procházeli, nadšeně zdravil: Á Hudba...! Praha...! Chtěl jsem jiný název, ale všichni byli proti. Nevžilo se ani Divoký srdce, ta kapela tak nějak odumřela. Kvůli mně, já už nemůžu hrát na španělku, takže ztracenka...“ konstatoval.

Ambrož zdůrazňuje, že současná sestava Hudby Praha je živá kapela, která nebyla partou jenom na nahrávání desky. A to přesto, že každý z hudebníků má víc aktivit, hrají například v Koller Bandu nebo s Anetou Langerovou a Ambrož má několikrát do roka vystoupení s Jasnou pákou. „Hudba Praha bude existovat nadále.

Hudbu Praha založil Ambrož v roce 1984 po zákazu Jasně páky, která se po článku Nová vlna se starým obsahem v časopise Tribuna ocitla na černé listině. Článek, který byl podepsán fiktivním jménem Jan Krýzl, odstartoval perzekuci alternativní české rockové scény, jež zasáhla především představitelů punku a nové vlny. Postiženy byly například skupiny Jasná páka či Pražský výběr. Ambrož kapelu přestavěl a použil tehdy hojně používaný trik – soubor přejmenoval.

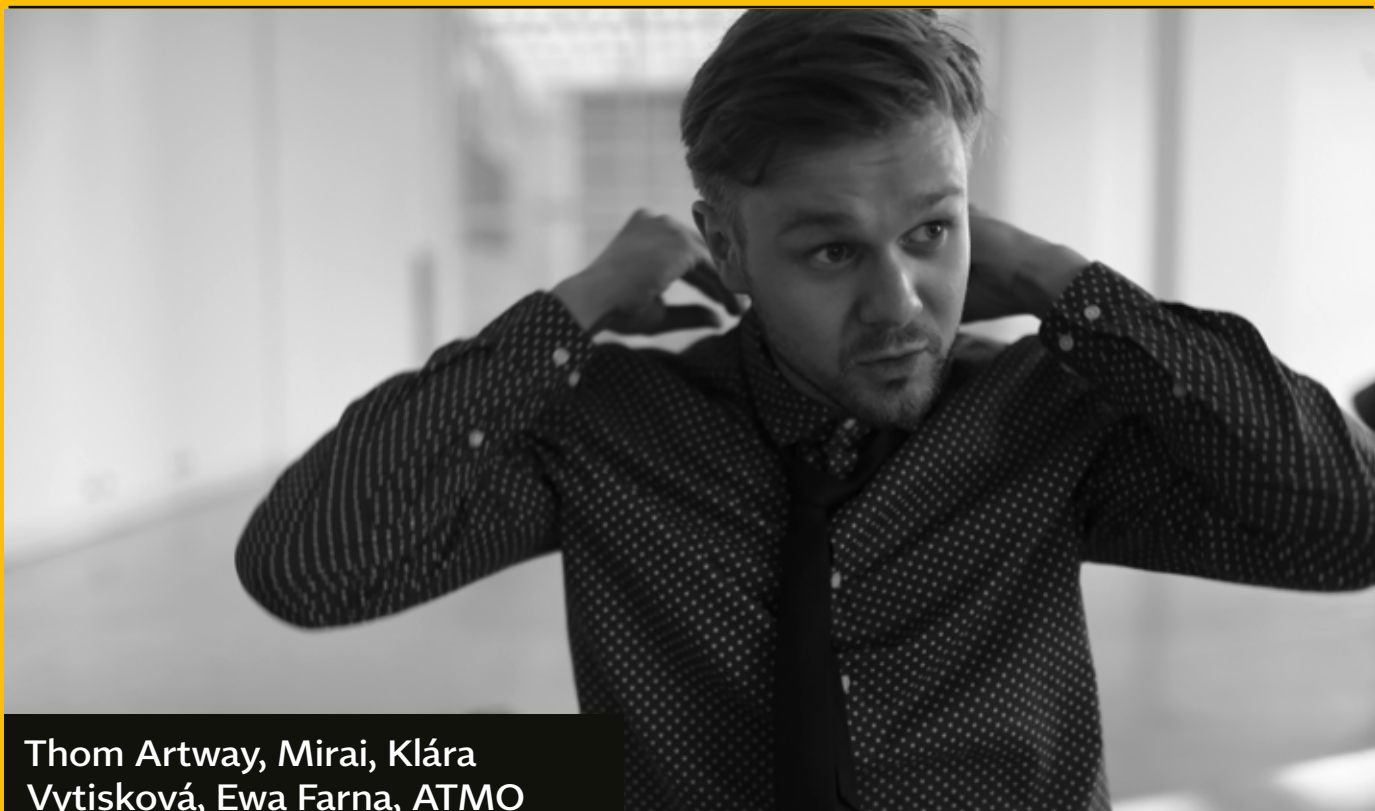
První etapa Hudby Praha se uzavřela v roce 1996. Důvodem bylo přetížení skupiny a sólové projekty jejích členů. Ambrož se věnoval projektu Divoký srdce. Druhé období zahájil v roce 1999 charitativní Koncert pro Kosovo. Na podzim roku 2006 oslavila kapela označovaná tou dobou Jasná páka / Hudba Praha 25. výročí založení a vstoupila do Beatové síně slávy. Předchozí studiové album De Generace pokřtila Hudba Praha v Paláci Akropolis v roce 2010. V roce 2013 na stejném místě uspořádala oslavu 30. narozenin spojenou se křtem kompilace ... All the Best!!!

Jsou to ale hodně vytížení muzikanti, proto na některá vystoupení mohou nastat různé alternace. Na naše koncerty v současné době chodí naši vrsťovníci i mladší lidé a vodí s sebou děti, takže publikum se přirozeně rozrůstá. Nejsme žádné velké hvězdy, stadiony nevyprodáváme, ale jsem rád, že mě to pořád baví,“ prohlásil. ☒

ZASTUPOVÁN OSA
OD 2005. V DATABÁZI
MÁ REGISTROVÁNO
97 HUDEBNÍCH DĚL.

I elektronika

TEXT: IVA HADJ MUSA

Thom Artway, Mirai, Klára Vytisková, Ewa Farna, ATMO Music, Sebastian, Pokáč, Michal Hrůza. To jsou jen někteří z interpretů, kteří spolupracovali s producentem Lukášem Chromkem. Skladby, na kterých se Lukáš podílel, mají na YouTube přes sto milionů zhlédnutí. Jak se tento úspěšný producent, mimo jiné kytarista v doprovodné kapele Ewy Farné, staví k hudebním vychytávkám všeho druhu?

Foto: Aleš Foff

Spousta producentů raději používá buď hardware, nebo software. Jak jste na tom vy, máte svou preferenci?

Hardware. Každý dnes používáme nějaký druh digitálního nahrávání, ale mít ruce na opravdovém syntáku nebo kytáře byl důvod, proč jsem začal s hudbou. I když přiznávám, že s virtuálními instrumenty se dnes člověk může taky pomazlit. Při náběru je důležité mít kvalitní předzesilovač, ale v případě mixu a masteru se neštitím pluginů – naopak. Práce je rychlejší a má výhody v automatizaci parametrů. Většina světových mixing inženýrů už pracuje výhradně „in the box“. Software považuju za elegantní pracovní nástroj, hardware za vášeň.

Máte nějaký oblíbený nástroj, ať už virtuální, nebo fyzický?

Ve studiu je to analogový synth *Dave Smith Prophet*. U toho většinou začínám, a teprve když nenacházím, zkouším další

potřebuje

Foto: archiv Lukáše Chromka.
Zleva Terezie Kovalová, Lukáš Chromek, Ewa Farna

nástroje. Třeba bílý *Moog Voyager*, který si původní majitel customizoval přímo u výrobce. To je zabiják na basové linky. Samozřejmě jako kytarista mám i pár oblíbených kytar. Většinou hraju na *Fendery*. Můj velký kamarád Adam Krofian mi z Kanady přivezl krásný *Fender Mustang* z roku '65, to je čistá radost. Jinak mou nejpoužívanější kytarou je *Fender Stratocaster 1956 relic* z Custom shopu, ten jsem si kdysi vybral u *Kytary.cz*. S velkým štěstím jsem tu kytaru odchytl, ještě než šla na prodejnu, a po pár tónech to byla láska na celý život.

Jaký byl úplně první hudební software, který jste si kdy nainstaloval?

Cakewalk, to bylo kolem mých dvanácti let. Doba, kdy jsem všechno řešil jedním mikrofonom, dokonce i klávesy samohrajky. Nahrával jsem ve stylu „dětský punk“. Pak jsem brzy přešel na *Cubase* a začal se rozkoukávat v tom, co je potřeba se naučit, abych posílil zvuk své nahrávky.

Používáte DAW, když produkuje hudbu? A pokud ano, jste od začátku tvorby „věrný“ jednomu, nebo je občas měníte?

Foto: Archiv Lukáše Chromka.
S Thomem Artwaem po Andělech 2017

lidský element

Jedu na *Cubase*. Jednu dobu jsem to střídal s *Logicem*, ale nakonec jsem vše zase zjednodušil. Radost zažívám, když svět jedniček a nul funguje a já můžu na něco hrát. Jakmile v tomhle najdu oporu, tak kolikrát ani nemám potřebu aktualizovat samotný DAW. Ale po nějaké době to stejně udělám... nové funkce jsou příliš lákavé.

Existuje nějaký preset ve vašem VST, který často používáte?

Ne, já VST moc nepoužívám. Ale kdybych neměl originál, tak by to byly určitě padové a brassové zvuky z *Prophetu*, které miluju a skvěle se pojí s živými nástroji. Sety samplů si v *beatmaschinu* vytvářím pro každou věc jinak, kombinuju *oneshoty* i *loopy*.

Často natáčím bicí s Romanem Víchou, který má světový zvuk i feeling, nebo s jinými muzikanty. Na živé nástroje se dají použít presetu na celé řetězce *pluginů*, které vám za

Foto: archiv Lukáše Chromka.
V SONO studiu při natáčení desky pro Thoma Arwaye

sebou fungují. To může práci výrazně urychlit, ale vždy je potřeba to poladit. Každá skladba a situace jsou jiné. Občas se z toho tweekování dají vytlouct i úplně nové zvuky a počítač se sám stane hudebním nástrojem.

Jen z pohledu nezávislého pozorovatele to vypadá jako videohra, když se třeba snažíte hýbat s myší co nej přesněji do rytmu, abyste něco automatizovali.

Doporučil byste začínajícím producentům nějaký software, který používáte a který byste býval rád měl v začátcích i vy?

Do začátku není špatné si pořídit nějaký komplexní balíček. Třeba *NI Komplete*. Je tam vlastně vše, co potřebujete. Nástroje, bubny, efekty. Od *Native Instruments* používám ještě jejich *Maschine*. Je to pad kontroler s vlastním softwarem, který otevírám jako VST. Baví mě nahrávat bicí na pady, a ne

jen klikat myší. Musím říct, že tento styl práce mě dost posunul i zvukově. Nechci, aby moje party zněly sterilně, proto se snažím vnést i do těch elektronických zvuků lidský element.

Máte nějaký vysněný software nebo hardware, který byste si chtěl jednou pořídit?

Momentálně mám jeden velký sen, chtěl bych postavit nové studio, kde by bylo možné pracovat na více počítačích zároveň. Bylo by to kvalitní zázemí pro můj nový label *Blacksplash Music* a zároveň taková laboratoř. Rád bych z nahrávání udělal zážitek.

Když produkuju, častokrát je nutné něco editovat nebo se jiným způsobem brzdít v kreativním procesu. Představte si, že editace se vyřídí na jiném počítači a vy se zatím můžete s interpretem věnovat dalšímu nahrávání. Rád bych, aby se do nahrávání vrátilo flow starých časů. Dřív se hudebníci

sešli v nahrávače a po pár hodinách nahráli do pásu skladbu. Dneska se sedí u počítače a čeká se, než se něco pořeší... Chtěl bych přijít s novým workflow, které bude zábavnější.

Dva asi nejskloňovanější elektronické nástroje všech dob jsou Roland TR-808 a AKAI řady MPC. Používáte některý z nich? A pokud ano, jak jste s nimi spokojený?

To jsou absolutní legendy. Občas využívám jejich vysamplované zvuky skrze *NI Maschine*, ale žádný originál nevlastním, protože se pohybuju v jiné části zvukové palety. Tyhle mašinky tvořily celé hudební žánry, proto je to s nimi trochu specifické. Chce to úctu, vědět, proč a kde je použít, aby nevznikal samoúčelný guláš zvuků. Naopak když si někdo postaví sound na tom, že používá striktně *TR-808*, přijde mi to super a jeho nahrávky mají po zvukové stránce jasný názor. ☒

THE ATAVISTS

Foto: Michal Havlíček

Staré nástroje mají duši a naše archeologická činnost nezná meze

Rocková čtveřice z východních Čech v posledních dvou letech vylétla jako kometa mezi uznávané české kapely, což potvrdila i Česká hudební akademie, která ji letos ověnčila hned dvěma výročními cenami. Ačkoli The Atavists těží převážně z hudby 60. let minulého století, zní jejich hudba na české poměry neotřele a vzhledem k jejich zálibě ve starých nástrojích mnohdy i překvapivě.

TEXT: BARBORA VRABLÍKOVÁ

Festivalová sezóna skončila, měli jste léto opět plné?

Adam Krofian: Nejvíc jsme hráli po vydání první desky. Pak nás ale chtěli spíš pořadatelé menších festivalů, teď jedeme zase na větší. Když se kolem kapely něco děje, festivaly po ní sáhnou spíš.

Máte odpozorováno, že by vám pak přibývali lidé na koncertech?

Adam Krofian: Většinou si nás přes festivaly nějakí našli. I v odpoledních časech tam pokaždé někdo stojí pod pódiem, nicméně pak přichází klubová sezona a návrat do reality. Necháme se překvapit, jak to bude letos.

Oproti prvnímu jste se na druhém albu stylisticky posunuli k popu. Bylo to dáno přesunem ze zkušebny do studia, kde se skladby vyčistily?

Adam Krofian: Je to věc vývoje. Vždycky hledám celek, do

→

Foto: Radek Holeš

kterého bych písničku zasadil. Jsou tam třeba věci, které byly napsané už v době nahrávání prvního alba, ale tenkrát jsme se rozhodli je nechat uzrát. To je třeba případ skladby Beat My Heart Of nebo Stranger. Druhou desku jsme chtěli udělat hodně špinavou

a garážovou, ale během nahrávání nám z toho vyšlo tohle. Nechali jsme to tak.

Budete v tomto trendu pokračovat, nebo chystáte úkok stranou?

Adam Krofian: Já bych úkok rád udělal, aby třetí deska byla zase úplně

jiná. Kluci už do mě ale tepou, že to, co píšu, zní jako druhé album. Jsem na to sám, potřebuju čas.

A ty bys je k tomu pustil, jenže oni nechtějí?

Adam Krofian: Pustil bych je k tomu

rád, jenže oni to nechávají být, ať už z lenosti, nebo z jiného důvodu. Navíc se vídáme prakticky jen na koncertech, všichni jsme měli zkoušku po půlroce. Každý bydlíme jinde, Jánoš byl v léčebně, klávesák Honza má malé dítě, takže má málo času. Proto to většinou

probíhá tak, že něco nahraju, pošlu jim to, oni pošlou připomínky, které se pak zapracují do celku.

Adam Jánošík: Já osobně nechávám Krófu tvořit, protože má signifikantní rukopis. Snažím se mu vytvořit nejlepší možnou oporu a k tvorbě mu dávám feedback, pokud o něj stojí. Mám mraky vlastních písniček, ale jsou víc grunge a pro Atavists se nehodí, tak proč bych je prosazoval? Jde mi vždy o nejlepší výsledek, a to i za cenu, že budu hrát na bubny Casio od Vietnamce.

Prý byste rádi něco udělali s Vladimírem 518, pod jehož labellem Big Boss vyšlo vaše druhé album. Má tohle být ten úrok, o kterém jsi mluvil?

Adam Krofian: Máme strašně rádi spolupráci amerických Black Keys s rapery. Takže určitě ano, ale jinou formou než na Andělech, kde to bylo v rámci možnosti na sebe narychlo našroubované. Nechceme, aby Vladimír přišel a do nějaké skladby zaropoval jednu sloku. Pracuju proto na tracku, který bude stát na něm.

Takže nové písničky píšeš kontinuálně?

Adam Krofian: To jo. A když děláme album, prohrabu se šuplíkem a vyberu věci, které by mohly tvořit smysluplný celek. Aktuálně ale neplánuju nic nahrávat, singl bych rád vydal až v prosinci.

Všechny texty píšeš sám, jak to zvládáš? Kde ses učil anglicky?

Adam Krofian: Odjakživa jsem hodně poslouchal muziku. V Hradci Králové jsem znal kytaristu, kterému jeho americká přítelkyně vozila stohy hudebních časopisů. Ty mi pak dal, když se za ní stěhoval. Angličtinu jsem se naučil primárně z nich, ačkoli jsem se ji učil na všech školách, kterými jsem prošel.

A jde to samo, nebo si texty ještě musíš nechat kontrolovat?

Adam Krofian: Musím. Upřímně s nimi nejsem moc spokojený. Vidím hodně

prostoru pro zlepšení a poslední dobou si je nechávám opravovat od lidí, kterých si vážím. Dokonce si hraju s myšlenkou, že bych na další desku napsal námět, kostru, kterou by obalil metaforami a tvary někdo jiný.

Jste v docela velkém věkovém rozpětí a máte různé bohaté zkušenosti z branže. Nechávejte si služebně mladší od služebně starších poradit?

Adam Jánošík: Určitě. Já jedu druhé kolo a už se ze všeho nepodělávám, zatímco kluci jsou někdy ještě trochu hr. Vzestupy a pády jsem si odbyl s Ready Kirken a teď si to víc užívám a stylově se cítím doma víc než kdy předtím.

A jak to máš ty, Adame?

Adam Krofian: Jsem druhý služebně nejstarší člen ve smyslu odježděných koncertů. Taky jsem měl řadu kapel, i když ne tak slavných. Naše zkušenosti se potkávají, shodneme se skoro na všem a to pak tlumočíme druhé půlce kapely, která je naopak skoro nepopsaná. Zase je osvěžující, že nejsme jen staří harcovníci, kteří všude hráli a už jsou omrzeli.

V počátcích jste byli jen ty a klávesák Honza, bicí jste měli nasamplované a snad jste ani neplánovali mít basáka, je to tak?

Adam Krofian: Původně jsme takhle plánovali jezdit, ale pak jsme to zavrhlí s tím, že chceme normální punk. Marťu přivedl do kapely jeho táta, který s námi původně hrál na bicí. Za zvláštních okolností ho potom vystřídal Jánoš a už jsme tak zůstali. S Adamem se znám víc než deset let. Hráli jsme spolu ve Snowpunch Orkestra, kde jsme si padli do noty a dohodli se, že spolu něco uděláme. K tomu došlo až s Atavists.

Už tady padla zmínka o léčebně. Jaké je být abstijnujícím muzikantem?

Adam Jánošík: Učím se to. Při přijímáním pohovoru jako první zaznělo, že s hraním musím skončit, abych byl izolovaný od místa, kde problémy vznikají

→

Foto: Radek Holeš

nebo se nejmíc vyskytují. Bylo strašně těžké přesvědčit tamní personál, že se na ten tenký led musím vrátit, že vstupenkou do pekla by pro mě bylo od muziky odejít. S terapeuty jsme pak společně pracovali na tom, abych se v tom naučil fungovat. To se teď snažím aplikovat v praxi, takže jsme upravili pořadatelské smlouvy, máme suché šatny a kluci jsou ohleduplní.

Nepijí před tebou?

Adam Jánošík: Musím zaklepat, že jsou zatím hodní, minimálně se zeptají, jak se cítím. A já je nechci moc omezovat. Když nejsem pod tlakem a nemám trable, tak nemám problém s čímkoli, co se kolem mě děje. Rizikové by to bylo v momentě návalu chutí.

Jsi striktně odstřihnutý od všech návykových látek?

Adam Jánošík: Můžu i nemusím, to je

to kouzlo. Ale já chci. S tím jsem šel do léčby a život v abstinenci mě baví mnohem víc.

Máš hodně času a energie, že?

Adam Jánošík: Ano. Cítím se fakt dobře, udělám strašně moc práce, každý den cvičím a běhám. Všechno je na jednu jednodušší, hezčí a čistší. Při běhání vždycky vyvenčím psa a v půl osmé jsem už nasnídaný, vykoupáný, mám odeslané pracovní e-maily a mám čas se věnovat třeba jenom dětem. Je to masakr. Ale bohužel to neznámá, že se chutě nedostavují. Strašně rád bych si teď dal studenou plzeň.

A můžeš si dát alespoň nealkoholickou verzi?

Adam Jánošík: Neměl bych, protože v ní malé množství alkoholu je. A hlavně už rituál otevření, tvar lahve, vůně

a chuť připomínají pivo. Mozek to pak okamžitě vyhodnotí jako blížící se slast a jsi strašně rychle zpátky. A protože jsem měl okrajově problém i s drogami, nemůžu si dát ani energy drink. Mimochodem jsem v léčebně přestal i kouřit.

O svém léčení jsi otevřeně mluvil na Andělech. Poradili ti v léčebně, že s tím máš jít ven?

Adam Jánošík: To bylo jen moje osobní rozhodnutí. Chtěl jsem poděkovat panu primáři a terapeutickému týmu, že mi umožnili se tam vůbec dostat, protože to v historii Kosmonos byla výjimka. Takový měsíc jsem na sobě musel pracovat a dokázat, že to za ten pokus stojí. Musel jsem nahlásit přesný čas, kdy se budu vracet, a podstoupit toxikologické rozborů.

Byla na tobě znát euforie.

Adam Jánošík: Cítil jsem se nabitě

a chtěl jsem vyslat světu vzkaz, že léčebna není konec života, že mě vrátila do hry. Strašně bych to přál lidem, kteří mi teď vypráví o svých problémech, a já v nich vidím sebe před léčbou. Řešení je na dosah ruky a je strašně jednoduché. Když jsem do léčby nastupoval, byl jsem úplně v háji. Nestaral jsem se pořádně o děti, neměl jsem chuť cokoli dělat. Bylo mi jedno, jestli se ráno vzbudím, jestli mi vypnou telefon. Jel jsem ze setrvačnosti. V Kosmonosích se to asi po měsíci a půl zlomilo. Na účtu se mi začaly množit peníze, nemám dluhy, doma se mi to stabilizovalo. Teď spěchám za dětmi, kterým se stýská, protože jsme spolu v poslední době pořád.

Kdy to začalo být opravdu vážné?

Adam Jánošík: Těžko říct, protože jsem kalil neustále. A ani jsem tím nezaháněl nějaké smutky, prostě mě hrozně bavily večírky. Ale už mě nebaví.

Měl jsi strach sednout zpátky za bicí?

Adam Jánošík: Hrozně jsem se toho bál hlavně na Andělech, protože jsem se předtím dva měsíce nedotkl vůbec ničeho. Do léčebny mi nedovolili vzít si kytaru, ze začátku dokonce ani MP3 přehrávač, protože by mě to jako muzikanta mohlo házet do špatných stavů. Za to jsem byl nakonec rád, protože jsem si krásně odpočinul a vyčistil si hlavu.

A jak se ti tedy nakonec hrálo?

Adam Jánošík: Strašně se mi ulevilo, když jsem si za bubny před koncertem sedl a zjistil jsem, že se nic nikam nezakutálelo, že si pamatuju asi úplně všechno, co jsem kdy kde hrál.

Takže ses nejvíc bál toho, že něco zapomeš?

Adam Jánošík: Taky. Ale hlavně jsem se bál, aby v mém hraní zůstal drav a abych nepřemýšlel nad tím, jestli jsem v bezpečí. Začátek ceremoniálu pro mě byl dost náročný kvůli tlaku kapel, pořadatelů. Všichni mě rádi viděli, vytahovali se. Říkal jsem si, že zalezu

někam do koutka, pak si to odehrají a uteču. Zhruba v polovině večera to opadlo, já jsem si poprvé užíval abstinenci v reálné situaci a bylo to skvělé.

Je možné, že si hraní budeš ve finále užívat víc?

Adam Jánošík: Určitě. Dávám se fyzicky do kupy, nejsem unavený tak, jak jsem býval, a necítím už proto potřebu využívat podpůrných prostředků. Někdy mně stačí o nich jen takhle mluvit, a je mi špatně.

Můj sen je niněra. Taky chci sehnat harmonium, které není úplně shnilé, a mít ho na unplugged.

Předpokládám, že třeba šňůra s Hentai Corporation musela být náročná.

Adam Jánošík: Naše kapely spolu souzní, takže to bylo skvělé. Ale lehké to nebylo. Dělalí jsme bordel a moc si z toho turné nepamatuju. Hodně kapel si na rokenrol hraje, ale my jsme ho žili.

Ted' ho musíš přetransformovat do jiného druhu rokenrolu.

Adam Jánošík: Tohle je největší rokenrol! Když jsem během natáčení desky viděl Amáka, který si užil za éry Sunshine svoje a teď to skvěle zvládá za střízliva, záviděl jsem mu, ale nevěděl jsem, jak na to. Až se to stalo.

Jak jako kapela prožíváte Jánošův přerod?

Adam Krofian: Samozřejmě mu držíme

palce, ať to vydrží! Ono to není jednoduchý, když se všude chlastá.

Vaším velkým specifikem je nejen záliba ve starých hudebních stylech, ale i láska ke starým nástrojům. Do jakého období hodláte ve vaší archeologické činnosti zajít?

Adam Krofian: Můj sen je niněra. Taky chci sehnat harmonium, které není úplně shnilé, a mít ho na unplugged. Má krásný zvuk, který používali třeba Page and Plant. Je to velký kus nábytku, který se špatně zvučí, nicméně archeologům se meze nekladou.

Jak se tohle dá zasadit do moderní muziky?

Adam Krofian: Úplně v pohodě! To je to nejmenší. Řeším spíš praktické věci – kde to sehnat, jak to zprovoznit.

A co ty, taky trpíš touto kapelní úchylkou?

Adam Jánošík: Mám ji. Vlastním americké Gretsche (zn. bicích, pozn. red.) z roku 1963, sesterskou soustavu těch, na které hrál Charlie Watts z Rolling Stones. Mám snad jediné dvojče, které jsem viděl jinde na zeměkouli. Jsem moc rád, že jsem je zachránil, protože jsou strašně raritní a v podstatě nezaplatitelné.

Chystáš se na další archeologickou činnost?

Adam Jánošík: Mám patery bubny! My si v tom lebedíme. Staré nástroje mají duši, odžily si svoje. Jsou to organismy, které během stárnutí zažívají různé klimatické výkyvy, různé zacházení od různých lidí, kteří si je různě podávají. Mají svůj příběh a já mám někdy pocit, že na mě mluví. Víím, že to zní šíleně. Přivezl jsem si z Londýna nové bubny za sto tisíc, natěšeně jsem si za ně sedl, a nic se nestalo. Ale když jsem sedal za tyhle a říkal si, že budou hrát jako květináče a asi si je jen vystavím, hned mi odpověděly. Hrají fantasticky.

A jak se tyhle bubny potom snažíte mezi sebou?

Adam Krofian: Myslím si, že skvěle. Ale to posuďte sami. ☒

Dobře to dopadlo – populární hudba v česko-slovenském manželství

2. díl – Zkusíme to znovu, miláčku.
50.–60. léta. Zrod novodobé pop-music.

TEXT: ALEŠ OPEKAR

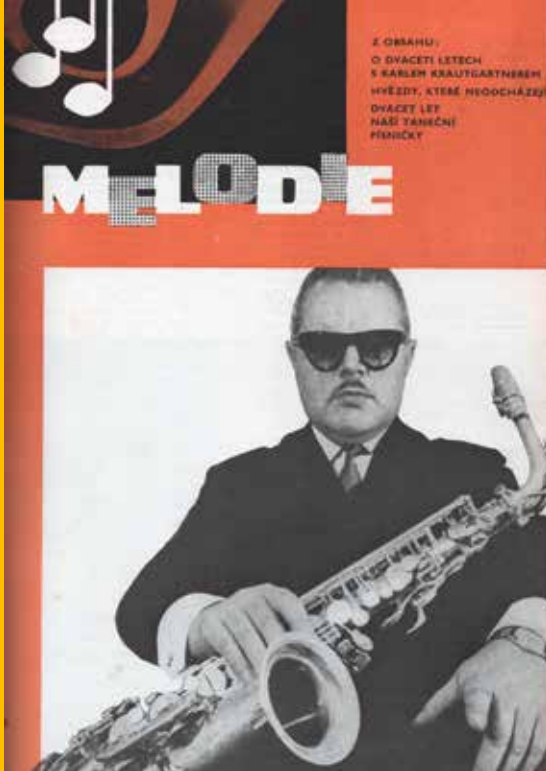

Orchestr Karla Vlacha, 1947

Léty 1945–48 proletěl swing jako mírová holubice. Protektorátní díra je rychle zalátána a z ČSR je do USA najednou blíž, než by se zdálo. Orchestr Karla Vlacha potvrdil své postavení elitní jednotky taneční hudby. Jeho šéf nadšeně vstřebával zvuky a aranže pravých amerických bandů v poválečné Plzni a neváhal vstoupit do služeb krátce oživeného tandemu Jiřího Voskovce a Jana Wericha.

Na paty mu ale rychle šlapou i další tělesa plná borců vycepovaných protektorátní dietou a lačných americké pomády. Patří k nim bandy Kamila Běhounka či Ladislava Habarta se zpěvačkou Inkou Zemánkovou, Swing Stars s Arnoštem Kavkou nebo Rytmus 47, který předvede v Čechách jako první progresivní trendy moderního jazzu.

Na Slovensku se swingová infekce šíří volněji: jak Boogie Club Imricha Hrubíška, tak Night Club s mladičkým Pavolem Zelenayem se tuží, seč mohou.

Karel Krautgartner, Melodie, 1965

Gustav Frkal se přejmenovává na Broma a trvale útočiště nachází v Brně.

Po únoru 1948 byl však všemu nasáklému Amerikou zatnut tpeec. Papouškování sovětských vzorů ovlivní lehký žánr víc než cokoli jiného: synkopy vystřídá sborový zpěv a saxofony vytlačí „optimisticky znějící tón tahací harmoniky“. Svazácké a armádní sbory pějí písně o traktorech, stavbách mládeže a jiných atributech rudých zítřků. Mnohé z nich jsou napsané umně, například ty od Radima Drejsla nebo Jana Seidla. Populární mistři pěvci jsou tolerováni, pouze pokud stojí toporně u mikrofonu a nehnou ani brvou: Rudolf Cortés, Richard Adam, Jiří Vašíček, Milan Chladil, Yveta Simonová.

I na Slovensku jsou nastoleny nové pořádky. Prapor taneční hudby nesou F. K. Veselý, Viera Racková, Ján Siváček.

Big bandy přežívají schované v divadlech či estrádních agenturách. Saxofonista Karel Krautgartner, kterého kdysi Vlach zlanail v Brně, si staví vlastní band, rozbíjí stan v pražské kavárně Alfa, později Vltava a vzniká tak zárodek Tanečního a jazzového orchestru Československého rozhlasu. Mezitím vrcholí popularita exotické ciziny v podání Kučerovců a jakžtakž tolerovaného tradičního jazzu v čele se Smetáčkovci.

O slovo se ale hlasitě hlásí nová generace. Stojí pod praporem rock'n'rollu a divadel malých forem. Základem obou bojových jednotek je pražský Akord Club a vlajkonošem pražský Semafor. Začíná se etablovat nová pěvecká garnitura v čele s Evou Pilarovou, Waldemarem Matuškou a Karlem Gottem.

03 | autor in | 2019 | články a rozhovory

Do bohatého repertoáru pražského divadla „Semafor“ patří aj hra „Človek z púdy“. Na našom obrázku vidíte záver hry.

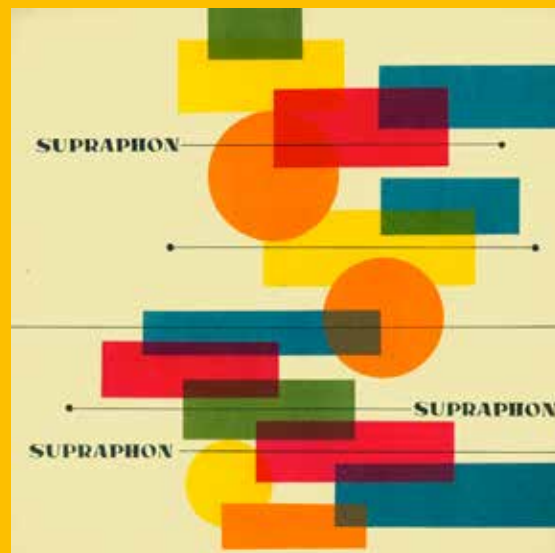
Divadelná návšteva z Prahy

Je veľa zaujímavosti, ktoré pritaľujú pozornosť kultúry- a umenia- milovníkov Prahy. Medzi ne patri aj mladé mládežnícke divadlo „Semafor“. Vyhľadávajú ho mladi i starí pre jeho živý elán, mládežky optimizmus, radosť, ktorú rozdáva, i pre umenie vážne naladené. Zkrátka privítame tento mladý umelecký kolektív v Bratislave.

V dňoch 25.-29. mája zavíta teda do Bratislavy súbor pražského divadla „Semafor“. Vystúpi v PKO, v záverečnom klube Chemických závodov Juraja Dimitrova, v Tatrasvete a v Divadle VŠMU. Bratislavskému občestvu sa iste zapáči piesňové pásmo „Zuzana je sama doma“, protivojnová poézia „Divadlo zázraků“ a ďalej Aškenazyho „Ukradený mesiac“ pre mladých divákov. Napokon aj zaujímavá inscenácia

„Človek z púdy“ neujde iste pozornosťou našich divákov. Hovorí sa v nej o človekovi, ktorý sa presvedčil, že pred hlasom dneška si nemôže netrvalo zapchávať uši. Väčšinu svojich predstavení odohrajú naši pražskí hostia za zníženého vstupného. (am)

Návšteva z Prahy, Pravda, 1960

II. Československý jazzový festival, 1965

LP DESKY OČIMA KRITIKŮ

Zádný z účastníků nebojuje desku, na níž se nějakým způsobem podílí

POP MUSIC

SKIFLE KONTRA	JAR ČERNÝ	LORENDA JONČÍKA	LEO JIŘEK	JAN KRSTEL STORA	STANISLAV TITEL	Průměr
	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXX	4,3
SKIFLE KONTRA Supraphon 1 16 0423 H						
	XXXX	XXXXX	XXXX	XXV	XXXX	3,8
WALDEMAR MATUSKA Supraphon 0 13 0416						
	XXXX	XXX	XXXX	XXX	XXX	3,3
MATADORS Supraphon 1 13 0483 H						

JAZZ

LOUIS ARMSTRONG PLAYS W. C. HANDY	NILAN ČILIBIČ	LORENDA JONČÍKA	MILOSLAV BERKAHOVSKÝ	LEOVA BEZEDA	STANISLAV TITEL	Průměr
	XXXXX	XXXXX	XXXX	XXXX	XXXX	4,3
LOUIS ARMSTRONG PLAYS W. C. HANDY Supraphon 0 15 0484						

38

„Hvězdičkování“, Melodie, 1969

Bratislavská lyra, 1966

Kapelník Braňo Hronec (za klávesami)

Pražský Semafor v čele s Jiřím Suchým a Šlitrem následují další divadélka s vlastní tvorbou a novou krví na scéně. Pohybuje se, tancuje, poskakuje, využívá mimiky, gest a dalších výrazů. Bere mikrofony do ruky a otevírá náruč mladému publiku.

Do showbiznisu vstupují nové mechanismy, které plodí hvězdy: soutěž o Zlatého slavíka (1962), nahrávky v rozhlasu u zmíněného Krautgartnera, masová produkce singlů a následně dlouhohrajících desek a nakonec i průnik na televizní obrazovky, protože televize touží po neokoukaných tvářích. Vznikaly i první producentské týmy, z nichž nejsilnější bylo tzv. V-Trio: dirigent TOČR Josef Vobruba, ředitel divadla Rokoko Darek Vostřel a televizní režisér Jaromír Vašta. Kdo se octl v jejich stáji, byl prosazován měrou nevídanou.

Vedle převládajících coverů zahraničních hitů začala vznikat i domácí autorská tvorba. Bohuslav Ondráček, Karel Svoboda nebo Petr Hapka na straně hudební a Eduard Krečmar, Zdeněk Rytíř, Jiří Štáidl či Jan Schneider na straně textové.

Brno vydává plody v podobě sourozenců Ulrychových a Elefteriadu, Ostrava v podobě ostrých hlasů Hany Zagorové, Marie Rottrové a Věry Špinarové. V pražském Rokoku se potkávají Marta Kubišová, Helena Vondráčková a Václav Neckář, pozdější pěvecké trio Golden Kids s hvězdným potenciálem, přesahujícím již hranice Československa.

Mocný impulz slovenskému popu přináší mezinárodní festival Bratislavská lyra (od roku 1966). Přijíždí sem i zahraniční interpreti včetně těch „ze Západu“. Slovenská scéna mávla rukou nad swingovou minulostí a do éry, jejíž rytmus a zvuk nově určují elektrické kytary, vstoupila neméně energicky než ta česká. Jestliže v Čechách a na Moravě existovaly skupiny jako Olympic, Mefisto, Matadors, Flamengo, Framus Five, George & Beatovens, Synkopy 61, Flamingo a v závěru dekády třeba Rebels, Blue Effect nebo Progress Organization, Slováci kontrovali kapelami jako Beatmen, Soulmen, Prúdy, Meditating Four, Modus a v závěru šedesátek oslnivým sdružením Collegium Musicum. Na soutěžních Československých beat-festivalech 1967 a 1968 posbíraly tyto soubory většinou vysoká i nejvyšší ocenění.

Bujný rozvoj mladé československé popkultury, vystrkující růžky i za hranice republiky, zarazily tanky armád varšavského paktu v čele se Sovětským svazem. O tom ale až příště. ☒

Golden Kids

Helena Vondráčková

LP Zpívá Karel Gott

POZNÁMKA: Třídílná stať, jejíž druhou část přináší toto číslo, vznikla na základě doprovodného textu stejnojmenné výstavy Popmusea, konané v KC Kaštan 15. 10. 2018 – 28. 2. 2019, na kterém se vedle A. Opekara podíleli Radek Diestler a Petr Hrabalík.

Marta Kubišová

Muzikál superlativů u nás a dnes

Často se tvrdí, že éra muzikálu u nás začala v roce 1992 uvedením *Bídníků* v Divadle na Vinohradech. Tato informace je samozřejmě mylná. Už v roce 1948 přivezli *Voskovec s Werichem* ze Spojených států Divotvorný hrnec, což byl nejen první americký muzikál u nás, ale vlastně i na území kontinentální Evropy. Za jeden z prvních českých pokusů o domácí muzikál lze považovat uvedení semaforové *Kytice* Jiřího Suchého a Ferdinanda Havlíka na motivy K. J. Erbena v roce 1972. Poté se do onoho roku 1992 dle politické atmosféry a devizových možností v kultuře pěstoval a uváděl muzikál především v operetních divadlech v Praze, Brně a Ostravě.

TEXT: MICHAEL PROSTĚJOVSKÝ

Bídníci však byli prvním soukromě provozovaným titulem, a navíc ve formátu muzikálu superlativů. A také to byl doposud u nás jediný titul, který byl alespoň částečnou replikou, tedy blížil se podobě londýnského originálu výpravou, kterou jako svůj koproducentský podíl vložil do inscenace vlastníků práv, producent Cameron Mackintosh. I když byli *Bídníci* hlavně v posledních dvou třetinách tříměsíčního uvádění beznadějně vyprodáni, skončili v červených číslech, tedy ve ztrátě. Problém spočíval v tom, že se produkci ABG Pictures International, za kterou stál Adam Novák, nepodařilo získat další termíny na Vinohradech nebo jinde. Šlo o klasický důkaz platnosti přísloví, že každý úspěch musí být po zásluze potrestán. Nicméně další dvě nastudování *Les Misérables* v Goja Music Hall v novém miléniu a úspěch na scéně Městského divadla Brno potvrzují, že šlo tehdy o strategický krok. Nebýt tehdejší soukromé produkce a uvedení v Divadle na Vinohradech, nebyly by nastaveny výhybky dalšího rozvoje muzikálu u nás a asi by se vyvíjel méně dynamicky.

O dva roky později, tedy přesně před 25 lety, měl českou premiéru *Jesus Christ Superstar* v Divadle Spirála. Další soukromé produkci Musical s.r.o. se nabízelo toto

(ne)divadlo jako jediná možnost. O tehdejší *Laternu* animatu, která byla z kruhového panoramatického kina vybudována v rámci oslav století pražského Výstaviště v roce 1991, jednoduše nikdo nestál. A režisér Ježíše Petr Novotný i jeho tým si dlouho lámali hlavu, jak v tomto zařízení muzikál hrát. Z nouze se ale zázrakem stala ctnost a právě atypičnost prostoru, který byl rozehrán horizontálně i vertikálně ve scéně skvělého operního scénografa Mihaila Tchernaeava (bulharský umělec žijící v Mnichově), dala muzikálu neopakovatelnou jedinečnost. A není tedy divu, že všechny následné inscenace *Ježíše* jsou s jeho premiérou pamětníky srovnávány. Dá se bez nadsázky tvrdit, že *Jesus Christ Superstar*, tedy rockové evangelium podle Jidáše, je nejoblíbenějším zahraničním titulem u nás. Svědčí o tom takřka tisíc tři sta repríz ve Spirále a další nastudování v Městském divadle Brno, v Hudebním divadle Karlín, kde se hraje od roku 2010, a v Národním divadle moravskoslezském, které jej má na repertoáru již tři roky. A to ani nezmiňuji řadu koncertních verzí.

DRACULA – POČÁTEK NOVÉ ČESKÉ CESTY
Dalším muzikálem superlativů se o rok později stal dokonce domácí titul *Dracula* z pera skladatele Karla Svobody,

libretisty Zdeňka Borovce a choreografa Richarda Hese v opulentní režii Jozefa Bednárika. Ten měl svoji premiéru rovněž v dalším (ne)divadle, a sice v dnešním Kongresovém centru, které bylo koncipováno pro sjezdy komunistické strany. O *Draculovi* lze jednoznačně tvrdit, že jde pro změnu o nejúspěšnější původní český muzikál, a stejně jako *Ježíš* má na svém kontě řadu dalších nastudování, a to i v zahraničí. Není náhoda, že patří i do zlatého fondu Hudebního divadla Karlín, jehož ředitelem je producent prvního uvedení Egon Kulhánek. Pokud bychom chtěli srovnávat úspěšnost prvního nastudování *Ježíše* a *Draculy*, bylo by to míchání hrušek s jablky. Na počet repríz a délku uvádění vítězí *Ježíš*, avšak počet diváků je přibližně stejný, neboť Kongresové centrum má větší kapacitu sálu.

Uvedené tři příklady dnes už muzikálových legend dokumentují, že nástup soukromých produkcí přehodil další vývoj muzikálu na kolej zvanou „soukromé podnikání“. Dnešní realitou je pravý opak. Ekonomický úspěch *Ježíše* a *Draculy* byl založen na mimořádně vysokém počtu repríz a téměř sto procentní vyprodanosti jednotlivých představení. Avšak i naše muzikálová scéna kopíruje zahraniční realitu, kde se měřítkem úspěšnosti opět stávají stovky, a ne tisíce repríz. Když jsem přibližně před deseti roky položil otázku, co říká současné krizi muzikálu, největší broadwayské žijící legendě, dnes devadesátiletému producentovi a režisérovi Haroldu Princovi, jehož dráha je spojena s takovými osobnostmi, jako je Andrew Lloyd Webber, Stephen Sondheim či dvojice John Kander a Fred Ebb, dostal jsem jasnou odpověď. „Nejde o krizi, ale o návrat k normálu, kdy se za úspěch považuje sto repríz.“ Výstižněji to skutečně formulovat nelze. Bohužel tato teorie není v soukromé sféře praktikovatelná na naše poměry, kde jsou často náklady na inscenaci srovnatelné s cenami v zahraničí, avšak naše divadla nemají kapacitu 1500 diváků a vstupenky nestojí až 150 liber nebo eur. Takže výhybka směr muzikál

Daniel Hůlka v roli Draculy v Hudebním divadle Karlín. (Foto: archiv HDK)

superlativů je nastavena opět směrem ke zřizovaným, tedy subvencovaným divadlům. Rád používám příměr, že se česká Broadway táhne od Plzně (Divadlo J. K. Tyla) přes Prahu (Hudební divadlo Karlín), Brno (Městské divadlo Brno) až do Ostravy (Národní divadlo moravskoslezské). Všechny tyto scény mají hned dva společné jmenovatele: uvádějí špičkové světové muzikály na vysoké profesionální úrovni a jsou příspěvkovými divadly jednotlivých měst. Tedy na každou prodanou vstupenku dané město přispívá dotací ve výši 30 až 60 dalších procent. Tedy náklady na realizaci a provozování špičkových muzikálů jsou podstatně vyšší, než kolik je schopen zaplatit volný trh, tedy kolik je ochoten zaplatit český divák.

Na to, zda jde o nekalou konkurenci pro soukromé produkce, či nikoliv, se názory samozřejmě různí. Především soukromí producenti tvrdí, že ano. Ale tato praxe je běžná v mnoha zemích tzv. malého trhu. Soukromé muzikálové podnikání funguje v Německu s 80 miliony obyvatel. Ale i tam největší soukromá muzikálová produkce Stela vyhlásila na přelomu milénia úpadek a nový majitel Stage Entertainment, který ji převzal, začal radikálně snižovat náklady. A převzetí si mohl dovolit jen proto, že se v této sféře jeho aktivity neomezovaly pouze na Německo. Na Broadway, tedy do kolébky muzikálu, a do Londýna se za muzikálem jezdí z celého světa. Ale i tam se mnoho a zásadně změnilo.

Scénické foto z muzikálu *Jesus Christ Superstar* v Hudebním divadle Karlín s Kamilem Stříhankou v titulní roli. (Foto: archiv HDK)

Produkce muzikálů je prakticky v rukou akcióvek, tedy producerských gigantů. Malí producenti, kteří byli vždy hybnou pákou vývoje, prakticky vymřeli. A navíc je tam soukromé podnikání divadel podporováno tzv. nepřímými daňovými úlevami. Pro nás nejlépe funguje srovnání s našimi vídeňskými sousedy, kde se muzikál superlativů pěstuje na špičkové úrovni již od 70. let minulého století. Spojené scény vídeňské mají pod svými křídly hned dvě muzikálová divadla a dva orchestry. Tradičně uvádějí zahraniční tituly i vlastní tvorbu systémem long run. Tedy jednotlivé muzikály se hrají nejméně půl roku, často i déle. Obě scény mají kapacitu plus minus 1500 diváků a nejvyšší vstupné činí 120 eur. Přesto jsou hlavním městem Rakouska dotovány částkou 35 milionů eur ročně. Takto bychom mohli srovnávat i s Maďarskem nebo tradičními zeměmi západní Evropy.

DUÁLNÍ SYSTÉM U NÁS A TEĎ

U nás se nakonec po úžasném startu staly soukromé produkce popelkou muzikálu. Samozřejmě muzikálové produkce kupříkladu Divadla Kalich nebo Studia 2 v Praze jsou naprosto profesionální a pro diváky i atraktivní. Avšak pohybujeme se ve formátu off

Broadway, tedy komorního muzikálu, a nikoliv muzikálu superlativů. Divadlo Broadway se pohybuje na úrovni vkusu a kvality skladatele a hitmakera Michala Davida. Ano, i takové produkce mají bezesporu právo na život a mnohé z nich jsou realizovány na dobré profesionální úrovni. Zčásti však jde o „písničky“ nebo tzv. jukebox muzikály, kde základem všeho jsou úspěšné písně konkrétního interpreta nebo autora. V žádném případě však nejde o světový muzikál superlativů. Producent Oldřich Lichtenberg si je jistě plně vědom toho, že na takovou kategorii nevytvoří reálný finanční plán. U původních projektů je domácí producent tím, kdo určuje podmínky, a není žádným tajemstvím, že za původní tvorbu za každý večer zaplatí producent podstatně méně než za licencovaný zahraniční titul.

Dalším významným hráčem na muzikálové scéně je Goja Music Hall a její producent František Janeček. Ten uvádí zásadně nejatraktivnější zahraniční tituly, ale svoje divadlo pro 900 diváků nenafoukne. Vstupní náklady na licenci jsou astronomické, tržba limitovaná. Co s tím? Výsledek je takový, že se o Goja Music Hall v kuloárech hovoří jako o velmi skromně platící produkci. Avšak produkce svoje spolupracovnice a herce láká právě na atraktivnost

vlastního titulu. A mnozí za prestiž ochotně zaplatí daň v podobě nižších honorářů. Vše je tak vlastním rozhodnutím: ber, nebo neber. Výše uvedené soukromé produkce mají přes všechny stinné stránky jednu přednost. Producenti se pohybují v reálném světě a nabízejí jen to, co jsou schopni splnit. Zkrátka platí, že lepší je vrabec v hrsti nežli holub na střeše.

Zvláštní zmínku si zaslouží Divadlo Hybernia. Takřka deset let bylo toto první muzikálové divadlo na světě bez orchestřiště klasickou stagionou. Tedy divadelní budovou k pronajmutí, kterou souběžně využívalo více produkcí. V současné době však divadlo využívá sám nájemce budovy, tedy Hybernia a. s., kterou vlastní jeden z největších slovenských podnikatelů a průmyslníků. Z jeho iniciativy vznikly inscenace jako *Mefisto*, *Jago* nebo *Doktor Ox*. V současné době má v plánu českou premiéru muzikálu z pera Phila Collinse *Tarzan*. Tedy první zahraniční licenci, a to hned od divadelní divize filmového gigantu Walt Disney. Díky silnému finančnímu zázemí se nemusí účastníci

Scénické foto z ostravské verze *Jesus Christ Superstar* v Národním divadle moravskoslezském. (Foto: archiv NDM)

projektu obávat, zda budou moci být finančně odměněni (viz další příklady níže). Avšak zda se Hybernii podaří dostat inscenace tohoto druhu alespoň do mírného zisku, ukáže čas. Každopádně jim držíme palce, protože soukromé muzikálové podnikání u nás je do jisté míry hrdinským činem.

SNÍLKOVÉ V ROLI PRODUCENTŮ

V posledních letech se v Praze pokusila řada soukromých produkcí realizovat muzikál na vysněné úrovni. Mimořádně skvělé projekty nabídla divákům produkční skupina působící v Kongresovém centru. Jednotlivé inscenace byly zaštiťovány různými mateřskými a dceřinými firmami, avšak vše pod jednou střechnou skupinou několika producentů a investorů. Diváci byli nadšeni skvělými tituly jako *Mamma Mia!*, *Rocky* nebo *Tři oříšky pro Popelku*. Sám jsem byl účasten projektu *Rocky* a mohu osobně dokumentovat, že šlo z profesionálního hlediska o prostředí na nejvyšší úrovni. Vše fungovalo, jak má, účinkující podávali maximální výkony, a navíc každého

Scénické foto z českého nastudování *Jesus Christ Superstar* v Divadle Spirála – upravená verze 1997. (Foto: Antonín Malý)

práce bavila. Chyba nastala v tom, že rozpočet počítal s kapacitou 1500 diváků. Reálná obsazenost však byla, dle mého odhadu, poloviční. Samozřejmě dostat 750 diváků několikrát v týdnu do divadla se považuje za úspěch. Ale realizovat s takovou kapacitou muzikál v Kongresovém centru skutečně nebylo reálné.

Další produkce, která dluží údajně desítky milionů všude, kam se podívá, je Musical Production, která léta působila v Divadle Hybernia. Muzikálové inscenace různé kvality si sice našly své diváky, ale nákladové položky byly vyšší než příjmy a výsledkem jsou nezaplacené faktury, za které ovšem jejich vystavovatelé dávno odvedli zákonnou DPH. A dále jen stručně zmiňuji produkci, která ve Foru Karlín chtěla uvádět francouzský muzikál superlativů *Romeo a Julie*, nebo tajuplnou produkci, která tři měsíce bezplatně zkoušela s herci koncertní verzi *Bídníků*, na kterou neměla a ani nemohla získat licenci.

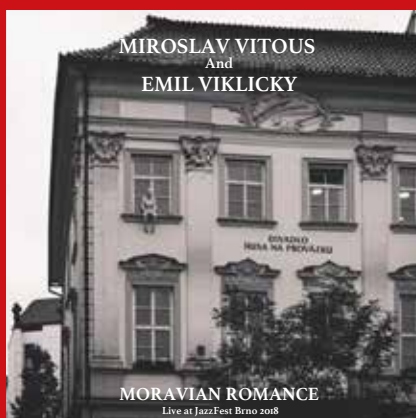
Rozhodně bych nikoho neobviňoval z podvodu nebo podvodného záměru, ale z nezkušenosti a snílkovství. Sám jsem za těch 25 let byl kromě skvělých projektů i u zrodu dvou, které ekonomika přes jasnou kvalitu stáhla ke dnu. Vždy však jde o to, za záchranou brzdu zatáhnout včas, aby to nikoho moc nebolelo a nestalo se, že desítky až stovky lidí pracují měsíce bez honoráře, který přichází až s premiérou. Zkrátka mějme na vědomí, že i v zahraničí platí, že jen třetina muzikálových inscenací dosáhne na zisk. A tak budme vděční za to, že se i muzikál vejde pod křídla více či méně štědrých měst, která jeho provozování mají ve svém pravidelném ročním rozpočtu. ☒

4 alba Emila Viklického

Emilu Viklickému se podařilo vydat čtyři CD během několika měsíců, a to v ČR i zahraničí. Jak se takovýto úspěch přihodil?

ZASTUPOVÁN OSA
OD 1974. V DATABÁZI
MÁ REGISTROVÁNO
881 HUDEBNÍCH DĚL.

Na jedné straně jde o shodu okolností, o náhodu, že se vám podaří vyprodukovat čtyři CD v relativně krátké době. Na druhé straně to náhoda není, je to výsledek dlouhé pracovní činnosti ve třech světových regionech.

V USA jsem často, hrál jsem již dvakrát v Lincoln Center of Music v New Yorku, Wynton Marsalis mi tam uvedl jazzový melodram na texty Václava Havla. V Chicagu jsem s triem dvakrát naplnil sál v Metropolitan Art Center v Arlingtonu (viz sestava na americké CD, tedy Ernie Adams -ds, Petr Dvorský -b).

K dispozici mám dokonce další americkou nahrávku z Washingtonu, D.C., kde hrálo moje trio v sestavě Petr Dvorský a Lenny Robinson (-ds) o dva dny později ve slavném klubu Blues Alley.

V Japonsku mi vyšla již tři CD u tamější největší jazzové firmy VENUS Records. Druhé CD s názvem Kafka on the Shore dostalo cenu NISSAN za nejlepší zvuk roku 2011 – včetně nahrávek vážné muziky. Na toto CD mi napsal esej japonský spisovatel Haruki Murakami. Třetí japonské CD je duet s Mirkem Vitoušem. Toto CD, vinyl a speciální SACD (96 Hz) vyšly asi měsíc po americké nahrávce. S Miroslavem Vitoušem Triem (Roberto Gatto, EV) jsme hráli v březnu 2019 v Cotton Clubu v Tokiu čtyři zcela vyprodané show.

Mezitím mě v Praze oslovil pan dr. Houdek, majitel vydavatelství Galén, jestli může vydat v reedici starou nahrávku z roku 1982, duo s Vladimírem Mertou.

V průběhu těch 37 let mě několikrát zastavili na ulici nebo v letištních halách fanoušci (např. režisér Hřebejk aj.), kteří chválili magnetofonovou kazetu s touto nahrávkou. Vůbec jsem netušil, o čem ti lidé mluví. Nahrávku jsem si po těch letech poslechl, má skvělou atmosféru. Potěšující je, že se nemám zač stydět, přestože použité piano v kladenském klubu není příliš dobrý nástroj. Dal jsem panu Houdkovi souhlas s vydáním této reedice a on se vzápětí zeptal, zdali si nechci udělat něco nového. Navrhl jsem písně S+Š, a tak jsou na světě čtyři nová alba. ☒

FRANTIŠEK

TEXT, HUDBA:
 RADOMÍR PASTRŇÁK
 (ZASTUPOVÁN OD 1993,
 V DATABÁZI MÁ REGISTROVÁNO
 142 HUDEBNÍCH DĚL)

šuplíky textařů

Je to už téměř 25 let od chvíle, kdy mě to napadlo. Cestou z parkoviště, kde jsem tou dobou pracoval, jsem se zastavil v oblíbené hospůdce, a protože tam zrovna nikdo nebyl, mohl jsem samostatně přemýšlet. Po druhém pivu jsem se odebral domů, a než se uvařila voda na čaj, bylo hotovo. K tomu jsem si přičaroval takovou famfárku, zapálil si cigaretku a jal se očekávat tučný honorář.

Radomír Pastrňák

František Dobrota, rodák z blízké vesnice,
 měl hodně dětí a jednu starou babičku,
 která když umírala, tak mu řekla: Františku,
 teď dobře poslouchej, co máš všechno udělat.

Balabambam balabambam
 balabambam balabambam
 balabambam balabambam
 a kolem rybníka nahusto nasázet topoly.

František udělal všechno, co mu řekla,
 balabambam balabambam
 a po snídani poslal děti do školy.
 Žebříňák s nářadím dotáhl od chalupy k rybníku,
 vykopal díry a zasadil topoly.

Od té doby vítr na hladinu nefouká,
 takže je klidná jako velké zrcadlo.
 Sluníčko tam svítí vždycky ráno,
 protože v něm vidí Františkovu babičku.

nástěnka

Na e-mail nastenka@osa.cz nám můžete zasílat své postřehy, novinky, úspěchy atd. Info pište stručné a jasné, popřípadě doplněné odkazem na web. Uvádějte prosím svůj podpis. Těšíme se na vaše příspěvky!

Michal Prokop vydal své poslední album **STO ROKŮ NA CESTĚ** poprvé v podobě vinylového dvojalba,

na němž nechybí ani bonusy a fotografie, které původní vydání na kompaktním disku neobsahuje. Nové vydání *Sto roků na cestě* využívá všech možností, které formát vinylového dvojalba nabízí. Samozřejmostí je nový, právě pro tento formát určený dynamický remastering nahrávek. Je plně využita rozsáhlá plocha obalu i vnitřních sáčků na desky. Album obsahuje dvanáct písní z dílny osvědčených autorů: o hudbu se podělil sám zpěvák s Petrem Skoumalem a Janem Hrubým, texty jsou převážně dílem básníka Pavla Šruta, třemi přispěl Jan Lacina. Komplet je na čtvrté straně dvojalba doplněn třemi živými, dosud nevydanými nahrávkami. Zpěváka doprovázel kompletní Framus Five a několik hostů včetně Petra Skoumala za klávesami. Autory stylového obalu jsou dlouholetí Prokopovi spolupracovníci Karel Haloun a Luděk Kubík.

Česká skladatelka **Simonne Draper** dobývá USA,

kde u vydavatelství MSR Classics vydala svůj debut s názvem *Portraits in Guitar*. Kromě distribuce v Americe je k dostání také v Británii a Japonsku. Deska obsahuje celkem 11 kytarových skladeb s orchestrálním a multiinstrumentálním doprovodem. Na albu spolupracovali kytaristé Patrik Henel a Helena Slavíková a perkusionista Jiří Zmek.

Skupina **Čechomor** se spojila s písničkářem **Voxelem** a jeho kapelou.

Uvedli společnou píseň *Kámen a kříž* a vyrazili na společné turné. Čechomor rád hudebně experimentuje, nevšední propojení ho inspirují. Tentokrát skupina zvolila spolupráci mezigenerační. Singl je možné slyšet na kanále YouTube <https://WMCZ.Ink.to/KamenAKriz2019>.

Sylva Šimsová přichází s novou knihou **LÁSKA V EXILU 1949–1950: Z DENÍKŮ A DOPISŮ SYLVY ŠIMSOVÉ A KARLA JANOVICKÉHO.**

V ní díky úryvkům z deníků, korespondence a vzpomínek vtahuje do života dvou mladých lidí, sebe a svého tehdejšího přítele, nynějšího manžela. Jejich vztah byl v letech 1949 až 1950 prověřován zkouškami nejtěžšími. Útěkem za hranice, nedobrovolným odloučením, čtrnáctiměsíčním protloukáním se německými lágry a snahou společně emigrovat do Británie. V publikaci se nachází na padesát dobových fotografií a dokumentů.

Karel Janovický (Joviš, narozen 1930 v Plzni, syn operního zpěváka Bohuslava Šimsy) vystudoval v Británii hudbu, pracoval jako skladatel a později jako rozhlasový pracovník BBC, kde vedl československé oddělení.

CLARINET FACTORY rezonují v zahraničí,

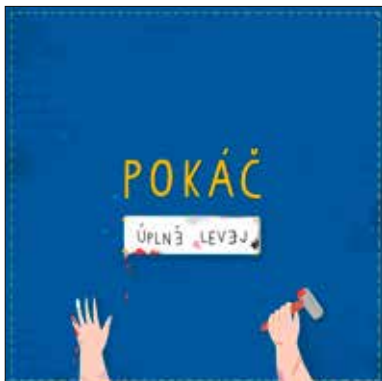
jejich song inspiroval mladou ruskou filmařku. Čtyřčlenný dechový ansámbl, který si postupně vyšlapává svou cestu nadžánrovou hudbou nezávisle na státních hranicích, okouznil svou společnou skladbou s Alanem Vitoušem *Bird Song* z alba *Out of Home* (2010) mladou ruskou animátorku Jekatěrinu Novostrujevu a vznikl malebný animovaný klip, který zároveň uvádí první Jekatěrinin autorský film *The Girl – bird*.

V zahraničí mají i další úspěchy. Na podzim byli vybráni na showcase v rámci world music festivalu Mondial Montréal v Kanadě a v květnu na showcase v rámci Classical: NEXT v nizozemském Rotterdamu.

Letošní ročník festivalu **Struny podzimu**

zahájí 15. října ve Foru Karlín britská zpěvačka a pianistka Laura Mvula, o zakončení se 13. listopadu v Lucerně postarají legendy hiphopové scény De La Soul. Mezi těmito koncerty vystoupí velikán saxofonu Charles Lloyd a proběhne pražská premiéra jazzového pianisty Freda Hersche i amerického avantgardního uskupení JACK Quartet. K vrcholům 23. ročníku Strun podzimu bude patřit unikátní scénický projekt věnovaný Jiřímu Suchému a Jiřímu Šlitrovi. Program Strun podzimu čítá přes desítku koncertů v rozmanitých pražských sálech a inspiruje se vztahy mezi soudobou vážnou hudbou, jazzem, hip hopem a elektronikou. Kompletní program na www.strunypodzimu.cz.

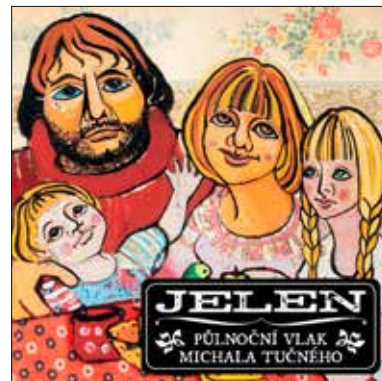
POKÁČ *Úplně levej*

Písničkář Pokáč vydal svoje druhé album pod názvem *Úplně levej*. Hudba a texty jsou dílem Pokáče. S výjimkou Farmáře Tondy v produkci Lukáše Chromka písně produkoval Johnny Rainbow (Light & Love). Pokáč pojmenoval svoje nové album podle jedné z písní, která – jak sám přiznává – svým názvem „poměrně přesně popisuje“ jeho manuální zručnost. Z celkového počtu 14 písníček je 5 již dobře známých díky vtipným videoklipům, které písničkář zveřejnil na YouTube (*Hrdinský čin*, *Láska na vsi*, *V lese*, *Aromatické léto*, *Farmář Tonda*). Zařadil také hned několik duetů, a to již zmiňovaný *Hrdinský čin* s Jakubem Ondrou a *Lásku na vsi* s Petrou Göbelovou. Novinkovými duety jsou skladby *Jaro* s Berenikou Kohoutovou a vánoční písnička *Voděvzdorné šibenice* s Kájou Bulavovou, fanynkou, která se Pokáčovi jako mnoho dalších přihlásila do projektu „feat s fanouškem“...

J.A.R. *Eskalace dobra*

Skupina J.A.R. vydala své poslední album *Eskalace dobra* v remixové podobě jako *Eskalace dobra*. Skladeb z oceňovaného alba *Eskalace dobra* se ujali umělci napříč žánrovým spektrem, aby je upravili podle svého. Vznikla tak pestrá kolekce pozoruhodných remixů, kterou sestavil producent a rovněž remixer Ecsen Waldes. Remixů skladeb se zhostili např. Midi Lidi, Mňága a Žďorp, Barbora Poláková, Mydy Rabycad, Michal Skořepa a další. Album vyšlo ve fyzické podobě na CD a 2LP, v digitální podobě je rozšířené o jeden track.

JELEN *Půlnoční vlak Michala Tučného*

Skupina Jelen na albu po svém uchočila písně legendárního zpěváka spojovaného především s country, který ovšem přerůstal všechny žánrové škatulky. Album *Půlnoční vlak Michala Tučného* obsahuje navíc dosud neslyšenou skladbu *Nashville*. Repertoár Tučného, který ve své době pro mnohé znamenal závan svobody, protože bohatě čerpal z kořenů americké lidové hudby, blues nebo rock'n'rollu, měl mnoho podob. Jelen si pro nové zpracování vybral především osobitě písně z tvůrčího období s textářem a skladatelem Zdeňkem Rytířem namísto nejznámějších hitů.

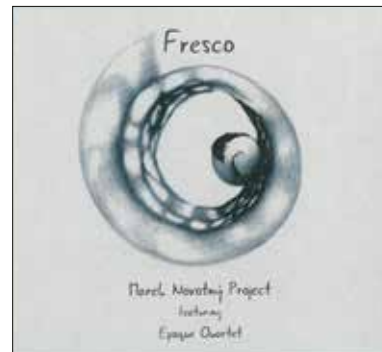
U-PRAG *Some Kind of Music*

Elektronické uskupení U-Prag vydalo po čtyřech letech nové album nesoucí název *Some Kind of Music*. Album natočili ve spolupráci s kvartetem Pavel Božkovec Quartet. Novým albem se kapela částečně vrací ke své původní taneční tvorbě s osobitou kombinací elektroniky a živých nástrojů. Na desce je celkem 6 tracků. K dravému singlu *Perspective* vzniká animovaný videoklip v režii ilustrátora a grafického designéra Pavla Fuksy.

DAN ŠUSTR *Old Shooterhand*

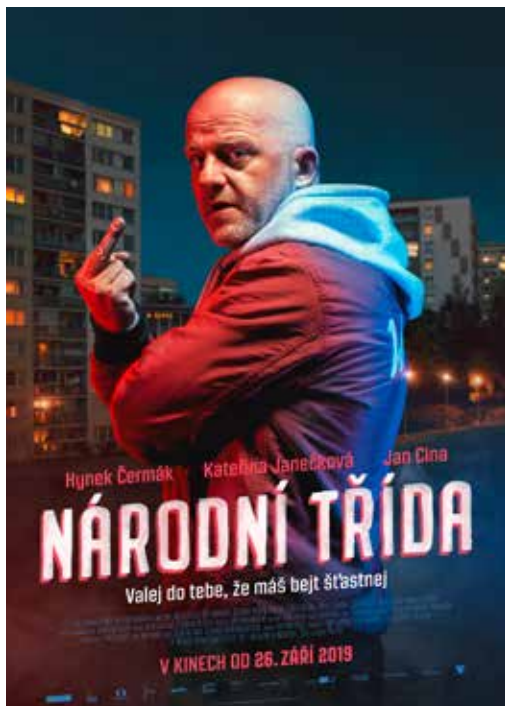
Na svém prvním sólovém albu se Dan Šustr z Tiché dohody představuje jako chlápek z časů minulých, kdy rock byl ještě v plenkách. Jde o čistě autorské album, které nabízí směs folku, rocku, popu, ale i country a blues. K natáčení si jako hosty pozval své spoluhráče z Tiché dohody: aktuální zpěvačku Zuzanu Vintrovou a basistu Michala Šeráka. Nechybí ani zpěvačka Viktorie Horáková, kterou podporuje coby producent, a violoncellistka Jana Gabrielová z projektu The Soulmates Tribute Project.

MAREK NOVOTNÝ PROJECT *Fresco*

V tomto autorském projektu klavírista Marek Novotný spojil síly s fantastickým smyčcovým kvartetem Epoque Quartet, celosvětově vyhlášeným souborem, který vyniká svou ojedinělou schopností interpretace jazzových a experimentálních kompozic, ale i děl starých mistrů. Dále k této spolupráci přizval hvězdy české jazzové scény Adama Tvrdeho (kytara) a Ondřeje Štajnochra (kontrabas). Dalšími účinkujícími jsou Robert Fischman (flétna), Miroslav Hloucal (trubka) a Jiří Slavíček (bicí), 2 skladby zpívá Josefína Čermáková. Tato pestrobarevná fúze jazzu, vážné hudby s prvky impresionismu, latinsko-americké hudby, folkloru a šansonu si bere ze všech těchto žánrů jen to nejlepší, a vytváří tak konzistentní hudební tvar, který vám připraví hluboký kulturní zážitek plný humorných, strhujících i dojemných chvil.

Národní třída

Režie: Štěpán Altrichter

Hudba: Reentko Dirks, Clemens Christian Poetsch

Kdysi tady všude byl jen temný les, dnes tu stojí panelákové sídliště. Právě tady je doma chlápek, kterému nikdo neřekne jinak než Vandam. Žije sám v bytě na okraji Prahy a každý den doma cvičí, aby byl v kondici. Večer, když sídlišťem bloudí divoká zvířata, chodí se svými kumpány na jedno. Vandam se snaží udělat dojem na Lucku, která v sídlištní hospodě točí pivo. Často a rád se porve. Je znalec dějin a válek. Má pocit, že svět míří k zániku, že se schyluje k velké bitvě. A tak cvičí, aby byl na tu poslední, rozhodující bitvu nachystaný. A taky k tomu vychovává Psycha, mladého kluka, se kterým natírá střechy panelových domů. Kumpáni z hospody Vandamovi přezdívali „národní hrdina“. Prý dal tehdy v Listopadu na Národní třídě dějiny jednou ranou do pohybu. Film podle stejnojmenné knihy Jaroslava Rudiše v hlavní roli s Hynkem Čermákem kombinuje dramatický příběh s černým humorem.

Jiří Suchý – Lehce s životem se prát

Režie: Olga Sommerová

Hudba: Jiří Suchý, Jiří Šlitr

Muž devatera řemesel, divadelník, hudebník, textař, básník, skladatel, spisovatel, filmař, grafik, výtvarník nebo divadelní režisér... A především legenda české kultury, která ovlivnila několik generací. To je Jiří Suchý, o jehož životní cestě, mnohdy nelehké, natočila film Olga Sommerová.

nově vydané knihy

V NÁRUČI DEJVICKÝ NOCI

Zpěvák, textař a skladatel Ivan Hlas v rozhovoru s Marcelou Titzlovou připomíná pestré okamžiky svého života, včetně těch, o kterých dosud veřejně nehovořil. Od první kytary, která mu záhadně spadla z nebe, přes báječná šakalí léta pod psa až po putování z Hanspaulky do zemí vzdálených.

Pro někoho je Ivan Hlas bílý indiánský náčelník, pro někoho spíš poslední pražský bohém, ale v každém případě zůstává originálním muzikantem, který se rád vrací k dobám, kdy hrál v hospodě na konečné náhodně zvolené tramvaji, prodával v Karlíně knihy, roznášel poštu nebo dělal v Národním divadle čalouníka. Vždycky chtěl být hodný syn, jen se mu to vždycky trochu vymklo. Vždycky chtěl mít hodně dětí a je rád, že se mu to splnilo. V knížce nechybí ani to ostatní, co přináší náruč dejvické noci... plus bohatá obrazová příloha.

REINHARD HEYDRICH – KAT, KTERÝ MILOVAL HUDBU

Audiokniha Kat, který miloval hudbu je portréte nechvalně známé postavy českých dějin, Reinharda Heydricha. Napsal Robert Rytina. Čte Miroslav Táborský. Režie: Roman Štolpa.

Mohou se mezi nás kdykoli vrátit...

Neotřelá a dle odborníků v mnohém objevná prvotina Roberta Rytiny přináší neobvyklý pohled na život jednoho z největších zločinců dějin. Neobhazuje ani v nejmenším jeho skutky. Pouze popisuje osudové křižovatky, na kterých měl svobodnou volbu, jakým směrem se vydat. Stačilo na kterémkoli z rozcestí zvolit jiný směr, a syn hudebního skladatele, operního pěvce a zakladatele konzervatoře v Halle nad Sálou Bruna Heydricha černou uniformu SS vůbec neoblékl. Jak to bylo s jeho údajným židovským původem? Proč se nestal – navzdory zjevnému nadání – také hudebníkem? Proč se rozhodl pro kariéru u námořnictva a proč se s ní musel za potupných okolností rozloučit? A jak se postavil ke zločinům Reinharda Heydricha během druhé světové války jeho mladší bratr Heinz? Na tyto i další otázky ze života „kata, který miloval hudbu“ odpovídá tato nahrávka.

NEREZ VZPOMÍNÁJÍ NA ZUZANU NAVAROVOU

K nedožitým šedesátinám Zuzany Navarové vyšla reedice prvního alba **Nerez – Masopust**. Legendární album vyšlo v roce 1986. Členové Nerez Zdeněk Vřešťál a Vít Sázavský uspořádali v Zuzanině rodišti dne 18. června speciální koncert a křest.

Zuzana Navarová společně s kolegy **Zdeňkem Vřešťálem, Vítem Sázavským, Vladimírem Vytiskou** a hosty se poprvé představili na dlouhohrajícím vinylu s názvem Masopust. Silné autorsko-interpretační sdružení bylo úspěšné na folkových festivalech. Aktuální reedice na CD a LP byla remasterována z původních pásků. Obal byl rekonstruován tak, aby se graficky a barevně maximálně přiblížil neexistujícím výrobním podkladům a nenalezenému titulnímu obrazu. Oproti původnímu vydání zde najdete texty všech písní. Vnitřní sáček a booklet obsahují též fotografie a vzpomínky. Největším zážitkem je však muzika samotná: melodickými nápady a chytrými texty stále současná, třemi jedinečnými sólovými hlasy a společně dokonale „lepícími“ vokály trvale okouzluje.

ZDENĚK VŘEŠTÁL:

V roce 1982 jsme jako začínající kapela Nerez vyhráli Vokalízu i Portu, stejné vavříny jsme získali i v roce 1983. Začínali se o nás zajímat „odpovědní redaktoři“ z tehdy dvou existujících vydavatelských firem. Ediční plán tehdejšího Supraphonu obhospodařoval soudruh Viktor Kotrubenko společně s básníkem Václavem Honsem, jehož verše jsme museli poslouchat během každého dílu tehdy populárního rozhlasového pořadu Větrník. Řeknu to stručně – jelikož ani jeden text z našeho chystaného alba nenapsal básník, dveře do Supraphonu se zavřely... Naštěstí existovala ještě druhá firma jménem Panton, kde ediční plán sestavoval moudrý a odvážný Stanislav Titzl. Nabídl

jsme mu 11 písní, které jsme postupně natočili v královéhradeckém studiu Jednota v letech 1982–1985. Pan Titzl nás vzal pod svá křídla a domluvil nám nahrávací frekvenci v prvním československém studiu, které bylo vybavené digitálním záznamovým zařízením, ve studiu Motorlet. Tady jsme natočili závěrečný song alba Masopust. Píseň Do posledního dechu je natočena najednou, nástroje i hlasy, a je „sešita“ ze dvou verzí. Právě vychází reedice alba Masopust – a světe, div se, u firmy Supraphon. Jenom ty básničky od soudruha básníka tam bohudík nenajdete...

VÍT SÁZAVSKÝ:

Nedávno jsem procházel kolem hotelu Grand v Hradci Králové a vybavila se mi jedna velmi konkrétní vzpomínka na Zuzanu. My dva jsme v osmdesátých

a devadesátých letech několikrát kývli na výzvu vytvořit scénickou hudbu k činohernímu představení. A bavila nás práce v takovém tandemu. Pamatuji si krom jiných HaDivadlo, Hradec a poslední bylo pražské Národní divadlo. V Hradci to byl nějaký Dürrenmatt, ale už si z toho kusu nevybavím nic, zatímco Zuzaninu tvořivost a pohotovost zapomenout nelze. Měli jsme v Hradci od rána zamluvené studio, nějaké poznámky na papíře, v hlavě pár motivů a objednaného bubeníka, na jehož výkonu to mělo celé stát. Ten lump ale svou účast na poslední chvíli odřekl. A tak jsme v předvečer natáčení po nějakém koncertě Nerez sedli v Praze do auta a přežili na noc právě do Grandu. Bylo mi divné, proč mi Zuzana naložila do auta půlku svého kuchyňského vybavení. Časné ráno v Grandu, před odchodem do studia, jsem pochopil její ďábelský plán. Zkoušeli jsme, jaké zvuky nám ty pokličky, sběračky a hrnce nabídnou. Pak nás z hotelu vyhodili a my šli nahrávat. Vlastně jsme tu potřebnou rytmiku stvořili velmi moderně, jen s předpotopní technologií. Aniž bychom něco věděli o loopech, byli jsme možná v Čechách první, kdo se smyčkami ve studiu pracoval, ba dokonce vlastní smyčky vytvářel. Třeba jsme vyžebřili mince z kapes všech přítomných a sypali je různým tempem a z různých výšky před mikrofonem do nějaké mísy... Pan režisér nás pak moc pochválil. A vlastně chválil nejen naše neortodoxní tvůrčí principy, ale především Zuzaninu neústupnost za nepříznivých okolností, schopnost improvizovat a odvalu nemálo riskovat... ☒

VZPOMÍNÁME

Jaromír KINCL (88) — textař

Zastupován od 1961
V databázi má registrováno 97 hudebních děl

František Xaver THURI (79) — skladatel

Zastupován od 1984
V databázi má registrováno 324 hudebních děl

Jiří TRAXLER (72) — skladatel, textař

Zastupován od 1966
V databázi má registrováno 334 hudebních děl

Jaroslav VODRÁŽKA (88) — skladatel

Zastupován od 2002
V databázi má registrováno 89 hudebních děl

Miloš BRŮNA (71) — skladatel, textař

Zastupován od 1972
V databázi má registrováno 88 hudebních děl

Miloslav ČERMÍN (88) — skladatel

Zastupován od 2011
V databázi má registrováno 47 hudebních děl

Karel HORKÝ (73) — skladatel

Zastupován od 1980
V databázi má registrováno 56 hudebních děl

Vladimír POŠTULKA (76) — textař

Zastupován od 1968
V databázi má registrováno 772 hudebních děl

44 červnových

V první polovině letošního roku se rodina domácích autorů smluvně zastupovaných OSA rozrostla o 203 nových jmen. Jen v měsíci červnu s námi uzavřelo smlouvu o správě práv 44 nových autorů, což je prozatím nejvyšší číslo za jeden kalendářní měsíc.

Věřím, že se na tomto pozitivním trendu projevuje především neustále rostoucí kvalita našich služeb.

Snažíme se jít naproti jak autorům, tak uživatelům jejich hudebních děl. Spustili jsme nové webové stránky, prostřednictvím kterých se autor může u OSA snadno registrovat. Snažíme se vylepšovat služby v systému INFOSA, kde autoři vidí detailní přehled toho, jak se jejich hudební díla užívala a kolik jim za jednotlivá čtvrtletí vydělala.

Snažíme se zjednodušovat cestu také uživatelům hudby, zejména té reprodukované ve veřejných prostorech, jako jsou hospody, restaurace, obchody, kadeřnictví apod. V loňském roce jsme společně s ostatními kolektivními správci na trhu (Intergram, Dilia, OOA-S a OAZA) vytvořili jednotné inkasní místo, kterým se stal OSA. Majitel provozovny uzavírá pouze jednu smlouvu a dostává jednu fakturu za všechny kolektivní správce. OSA pak přeposílá zinkasované autorské odměny jednotlivým kolektivním správcům podle jejich ceníků.

V komfortu pro uživatele jsme šli ještě dále a na našich nových webových stránkách jsme pro ně připravili e-shop. Majitel takového podniku si přes e-shop může velice snadno koupit licenci k pouštění hudby ve své provozovně. Náš systém mu vygeneruje licenční smlouvu a autorské odměny může ihned uhradit přes platební bránu. Již první den po spuštění nových webových stránek jsme bez jakékoliv propagace registrovali první finanční transakci za nákup licence. Jsem potěšen, že si uživatelé hudby cestu k e-shopu našli. Jen za první tři měsíce fungování e-shopu si uživatelé zakoupili licence v ceně bezmála jednoho milionu korun. Řekl bych, že e-shop v oblasti kolektivní správy je velice průkopnický, soudě podle reakcí zahraničních kolegů. Aktuálně neznám žádného zahraničního kolektivního správce, který by takovou službu svým zákazníkům nabízel.

A ve službách poskytovaných uživatelům chceme jít ještě dále. Máme v plánu nabízet uživatelům hudbu na klíč. Chceme jim nabídnout hudební obsah speciálně vytvářený pro jednotlivé provozy na základě

jejich požadavků. Budeme rozšiřovat e-shop pro koncerty. Pracujeme též na lepším a intuitivnějším vizuálu INFOSA pro naše zastupované autory.

Obdrželi jsme oznámení ministerstva kultury o zahájení implementačních prací – Směrnice (EU) 2019/789 (tzv. směrnice týkající se vysílání a přenosu vysílání) a 2019/790 (tzv. směrnice o autorském právu). Ministerstvo bude organizovat setkání zainteresovaných stran v rámci veřejných konzultací, kterých se budeme samozřejmě účastnit. S ohledem na pozici pirátů v Poslanecké sněmovně nebudou jednání o podobě zákona jednoduchá. Vaše práva jsou kvůli pirátům a různým populistům v ohrožení! Konzervativní a demokratické síly začínají panikařit a klidně by se s piráty spojily. Je třeba mobilizovat síly. Jejich rovnostářský, až komunistický pohled na osobní vlastnictví je s autorským právem zcela nekompatibilní.

Síce nám letos bude 100 let, ale chceme být společností s vyzrálým, a přesto mladickým duchem, která se snaží zajistit vám, autorům, adekvátní odměnu za užití vašich děl a především ochranu právního prostředí pro tvorbu a umění vůbec. 9. října tomu bude na den přesně sto let, co si autoři založili svoji organizaci, které dali název OSA. Narůstající počet autorů, kteří svěřují svá práva do správy OSA, je pro nás znakem sílící důvěry ve služby OSA a jeho transparentní chování jak vůči autorům, tak veřejnosti. A to navzdory všem demagogickým výkřikům na sociálních sítích nebo některých politiků o neprůhledném nakládání s finančními prostředky. Bez této důvěry by OSA nemohl zastupovat více než 3,5 milionu autorů z celého světa napříč všemi hudebními žánry.

Přeji vám inspirativní babí léto

Roman Strejček

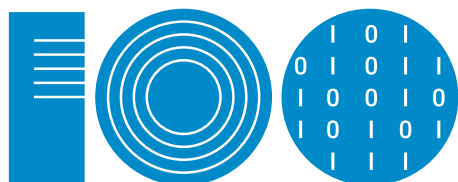
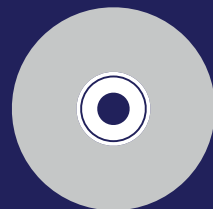
BLOG OSA

Zajímavé články a aktuality nešíříme pouze prostřednictvím magazínu Autor in. Můžete číst také náš Blog OSA, který najdete na našich nových webových stránkách.

www.osa.cz/blog/

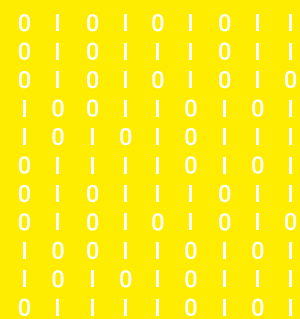
I O O L E T O S A

19¹⁹ - 20
19

MYSLÍME
NA
HUDBU

WWW.OSA.CZ